יודען, געדענקט די רדיפות אויף אייערע ברידער אין דייטשלאנד

הײַנט 12 זײַטען (ציהונג פון דער מלוכה-לאטעריע זעה זייט 9, 10)

Oplata pocztowa uiszczona ryczałtem

NAJER FOLKSBLAT פרייז 15 גראשען

נײַער פאלקסבלאט

№ 217 | Łódź, Niedziela, 17 września 1933 r. | עלפטער יאהרגאנג | לאדז, זונטאג, כ"ו אלול תרצ"ג | № 217

Adres Redakcji i Administracji: Łódź, Piotrkowska 21, tel. 224-71. — אדרעס פון רעדאקציע און אדמיניסטראציע: לאדז, פעטריקאווער 21, טעל. 224-71

23-טער ימים-נוראים אין זאל פילהארמאניע נארוטאוויטשא 20

ראש-השנה ויום-כפור וועט דאווענען אין זאל פילהארמאניע דער פענאמענאלער

חזן און זינגער ה' משה פריים

(וועלכער פארמאגט א ערשטקלאסיגע לירישע טענאר-שטימע מיט זעהר א הערליכער קאלאראטור און א פיינע דיקציע)

בעגלייטען וועט איהם א גוט איינשטודירטע- כאר פון 40 פערזאן אונטער דער לייטונג פון דיריגענט און קאמפאזיטאר ה' הערץ רוביז.

בילעטען-פארקויף קומט פאר אין קאסע פון פילהארמאניע טעגליך פון 9 פריה ביז 8 אווענד.

די פרייזען פון די בילעטען זענען ערמעסיגט. מתפללים קומט און איבערצייגט אייך! גאר דערא בע פרייז!

בעמערקונג: די געלדער פון די נדרים ונדבות ביי די עליות איז בעשטימט לטובת קרן קימת לישראל.

נאך לאנגע שווערע ליידען איז נעכטען שבת קודש גע-שטארבען מיין ליבער מאן, אונזער טייערער און אונפערגעסליכער פאטער, ברודער, שוואגער און אנקעל אין עלטער פון 53 יאהר

נ"ע שמעון ב"ר שמואל ז"ל מאססע

די לויה קומט פאר הײַנט, זונטאג, ד. 17 סעפטעמבער 1933, 1 א זייגער בייטאג פון טרויער-הויז גדאנסקא 20' וועגען וואס עס טיילען מיט אין גרויס צער

די טיפטרויערנדע הינטערבליבענע.

נאך לאנגע שווערע ליידען איז נעכטען שבת קודש גע-שטארבען אין עלטער פון 53 יאהר אונזער לאנגיעהריגער מתפלל

נ"ע

שמעון מאססע

אלע מיטגלידער ווערען אויפגעפאדערט צו קומען צו דער לויה, וועלכע קומט פאר הײַנט, זונטאג, 1 אזייגער ביי-טאג פון טרויער-הויז גדאנסקא 20, כדי אפצוגעבען דעם נפטר דעם לעצטען כבוד.

די גבאים של החברה חייטים
זאכאדניא 42 — 5025

צו דער חתונה פון אונזער פריינדין

פרל. חוה שרער

מיט ה'

שלמה פשעדבארסקי

ווינשען א הארציגען מזל-טוב און א גליקליכע צוקונפט.

פעלא און פאלא ראבינאוויטש.

ארץ-ישראל

פראדוקטען דארף יעדער ייד קויפען!! צו בעקומען פון 25 גר. אן

דבש-דבורים ריינער ביהנען-האניג פון עקאליפטוס און פאמעראנצען (ספעציעל פאר קראנקע). עסים ריינע אריגינעלע אויסגעקוועטשטע יפו'ער פאמעראנצען, שומלין נאטור-שמאלץ גוט צום עסען, שמן-זית אליווען-אייל.

עקאליפטוס-צוקערלעך ספעציעל אויף א הוסט, כעזאמקעס, וואפלעס, מארמאלאד-קעס, קאנפיטורען און מארמאלאד פון פא-מעראנצען. אלעס ביליג צו בעקומען אין

„תוצרת ארץ-ישראל"
(ארץ-ישראל-געוועלב) שרודמיעסקא 3 פראנט

מיר זענען מודיע אלע חברים פון דער יוד. פאלקס-פארטיי אין לאדז, אז נעכטען אווענד איז נאך א לאנגער און שווערער קראנקהייט געשטארבען אונזער לאנגיעהריגער אקטיווע חבר

נ"ע שמעון מאססע

צו דער לויה, וועלכע קומט פאר הײַנט, זונטאג, ד. 17. סעפטעמבער 1933, פינקטליך 1 זייגער בייטאג פון טרויער-הויז גדאנסקא 20, ווערען אלע חברים געבעטען פינקטליך צו קומען, בכדי אפצוגעבען דעם נפטר דעם לעצטען כבוד.

ראט און עקזעקוטיווע
פון דער יוד. פאלקס-פארטיי אין לאדז.

הזכרה.

הײַנט, זונטאג, דעם 17 ד. ח. 1 א ווינער פארמיטאג קומט פאר אויפן בית-החיים צו דער ער-שטער שמערצליכער יאהרצייט פון אונזער טראגיש-אומגעקומענעם זוהן נ"ע

יצחק ווייסבארט

(מיטגליד פון „הכח")

א הזכרה און די ענטהילונג פון דער מצבה.

אלע קרובים, פריינד און בעקאנטע ווערען געבעטען צו קומען. 4993 — די עלטערן.

פאר

גאלד, בריליאנטען, ביזשוטעריע

און לאמבארד-קוויטען

צאהלט די העכסטע פרייזען

אײַזידאר פיאלקא
פיעטריקאווער 7.

צו אלע מלמדים

אינהאבער פון שולען און חדרים אין לאדז!

מעלדענדיג אונזערע חברים וועגען פלוצלינגען טויט פון אונזער ג' חבר

ר' מרדכי ז"ל שווארצאק

(זשעראמסקיעגא 9)

ווארענען מיר אלע שול-אינהאבער נישט אנצונעהמען קיין תלמידים פון חדר-שולע זשעראמסקיעגא 9 דען דאס חדר וועט ווייטער געפיהרט ווערען אין בעסטען ארדנונג.

גלייכצייטיג דריקען מיר אויס אונזער טיפסטען מיטגע-פיהל דער פאמיליע. המקום ינחם אותם בתוך שארי אבלי ציון וירושלים.

די פערוואלטונג
פון „מחזיקי בתי ספר" בלאדז.

טוריסטען-רייזעס

קיין ארץ-ישראל

פאר אזאלכע וועלכע קאנען בעווייזען זייער צוריקקומען. אפפאהר דעם 26/IX און 10/X. אינפארמאציעס טעגליך אין „תוצרת ארץ-ישראל" לאדז שרוד-מיעסקא 3. פון 10—1 און 4—5 נאכמ. לאוויק יאעל נעמט אן פון 4—5 נאכמ.

Dr.

Wajnberg

ספעצ. פון לונגען, הארץ און סקלעראז-קראנקהייטען
וואוינט יעצט פיעטריקאווער 145
טעל. 126-02.
נעמט אן פון 9—10 פריה, 3—4, 8—9 אוו.

טיף געריהרט צוליבן פריהצייטיגען טויט פון מיין לאנגיעהריגען געשעפטס פריינד נ"ע

אברהם בראמבערג

דריק איך אויס דער פערבליבענער פאמיליע מיין הערצליכסטען ביילייד

4995

עמנואל שעראדזקי

אויגען - קליניק

מיט שטענדיגע בעטען פון

Dr. B. Donchin

פיאטריקאווער 90, טעלעפ. 221-72

נעהמט אן שטענדיגע אויגען - קראנקע (צוועק אפעראציע א. ז. וו.), ווי אויך אמבולאטאָרישע פון 9 ביז 1 און פון 4 ביז 7.30 אווענד.

Dr. med.

Haltrecht

ספעציאל-ארצט פאר הויט-און געשלעכטס-קראנקהייטען
פיעטריקאווער 10, טעל. 245-21
נעמט אן פון 8—1 מיטאג און פון 6—9 אוונט
זונטאג פון 10—1 בײַטאג.
אלע ארט אנאליזען.
פאר ארבייטסלאזע רעדוצירטע-פרייזן

שיטלעך!

צו בעקומען

קערש,

סמווראווא 15

Dr. med.

I. FAJWLEWICZ

צוריקגעקעהרט
16 שרודמיעסקא 16
טעל. 117-61.

פערנאטירט!

צוגענגליכע פרייזען!

דאס מאדערנסטע, דאס עלעגאנטעסטע, דאס בעסטע פון סחורות אויף ווויזיט — שפאציר — סמאקינג-אנצוגע ווי אויך הערען און דאמען-פאלטאס פון ביליצער און טאמאשאווער פאבריקען בעקומט איהר ביי

C. GITLIN, ul. Śródmiejska 7

w podwórzu, parter — tel. 169-05.

ווילט איהר ווינשן א גוט יאהר

אייערע עלטערן, שוועסטער, ברידער, קרובים, פריינד און בעקאנטע אין לאדז און אנדערע שטעט אין פוילען, ווי אויך אין אויסלאנד: פעראייניגטע שטאטען פון אמעריקע, פאלעסטינע, פראנקרייך, בעלגיען, רוסלאנד, ארגענטינע, קאנאדע און אנד. לענדער דארפט איהר נישט ווארטען אויף דער לעצטער מינוט און בעשטעלען

א גראטולאציע אויף ראש=השנה

נאר אין

„נייעם פאלקסבלאט"

די פרייזען זענען היי=יאהר זעהר צוגענגליכע פון 2.50 זל. און.

די אדמיניסטראציע „נייער פאלקסבלאט"

פיעטריקאווער 21, טעל. 224=71.

פענסיאנאט „ELIDA"

פאדעמביע, ווילא גראנד

איז טעטיג א גאנץ יאהר.

פאר די ימים-נוראים איז ספעציעל איינגעארדענט געווארען א לאקאל צום דאווענען מיט גוטע חזנים. דער פענסיאנאט איז פערזעהען מיט אלע בעקוועמליכקייטען ווי: עלעקטריש ליכט, צענטראל-בעהייצונג, באדע-צימער, ראדיא א. ז. וו. טעל. טושין 2 №

מיט אכטונג אינהאבער: שמאי לובינסקי.

הזמיר קאשציושקא אל. 21 הזמיר

בית התפלה

לימים נוראים

בעל-מוסף

אברהם טארנאווער

בילעטען צו בעקומען טעגליך פון 10 פריה ביז 10 אווענד אין לאקאל פון „הזמיר".

5885

כירורגישער קאבינעט

Dr. med.

J. Szreiber

געפינט זיך יעצט אויף

Narutowicza 9 tel. 122-95

אפעראציעס, אפאטרענקעס, היילט זשילעקעס א. ז. וו., נעמט אן פון 2 ביז 3 און פון 7 ביז 8.30 אוו. לעטשניצע-פרייזען.

Dr med. NIEWIAŻSKI

ספעציאליסט פאר סיפיליס, טריפער און הויט-קראנקהייטען. בעהאנדלונג פון מענער-שוואכע

אנדזשעיא, 5 טעל. 159-40

צוריקגעקעהרט

נעהמט אן פון 8—11 און פון 5—9 אוו. זונטאג און יום-טוב פון 9 — 1 פארמיטאג. בעזונדערער ווארטע-זאל פאר פרויען

די קאנצלעריע פון

געשוואוירענעם איבערזעצער

אין פראנצויזיש, דייטשע און רוסישע שפראכען

Mgr. Zofja Beylin

געפינט זיך אויף

פיעטריקאווער 89

טעל. 145-03

פראנט צווייטער שטאק.

4907

Dr. med.

LEON FUCHS

אינערליכע קראנקהייטען

האט זיך איבערגעצויגען

אויף וואולטשאנסקא 65

(רוג אנדזשעיא) טעל. 172-44

Dr. med.

Szymon Grinberg

פילסודסקיעגא 55. טעל. 168 58

צוריקגעקעהרט

אויפנאהמס-שעה'ן פון 3 ביז 6 נאכמ.

וויכטיג

פאר בתי תפילות

איך מאך בענק אויף פלעצער צו זיצע אויף ימים נוראים אין זעלער. צו ערפאהרן וואסבאדניא 47 ביים טישלער צו ביליגע פרייזען. שמואל טריפלער.

רעטשניצע

זגערזשער 17

נעהמט אן קראנקע אין אלע ספעציאליטעטן

פון 9 פריה ביז 7 א זייגער אוונט.

וויזיט 3 זל.

וואַרשאווער זאל, פאלודניאווא 36

ראש השנה ויום כפור

וועט דאווענען אין ווארשאווער זאל, פאלודניאווא 36 דער בעריהמטער אבערקאנטאר פון דער בערלינער סינאגאגע און הערליכער קאנצערט-זינגער

יעקב טוריז

מיט בעגלייטונג פון א גרויסען גוט=איינשטודירטען כאר אונטער דער לייטונג פון בעקאנטען דיריגענט לעאן זעלמאן.

א טייל פון דער הכנסה איז בעשטימט פאר די דייטשע פליטים

בילעטען פון 2.50 ביז 10 זל. צו בעקומען אין זאל ווארשאווסק.

לשמוע אל הרנה ואל התפלה

ענגלישער זאל,

אל. 1 מאי 2

עס ווערט בעקאנט געמאכט, אז עס איז אונז געלונגען צו אנגאזשירען אויף די הייגטיגע ימים נוראים דעם

בעוואוסטען ביאליסטאקער חזן

מר חיים סמורזשיק

וועלכער בעזיצט א הערליכע טענאר-שטימע מיט א גוט איינשטודירטן כאר.

לשמוע אל הרנה ואל התפלה

מיט גרויס מיה איז געלונגען צו אנגאזשירען דעם

בעריהמטען חזן

ר' בנימין כיהן

פון דער גרויסער שטאט-שוהל אין דובנא, וואס בעזיצט א העלדען-טענאר-שטימע און מתוקו'דיגער דאווענער און זינגער וועט דאווענען מיט א שעהן איינשטודירטן כאר ראש-השנה און יום-כפור אין זאל

10 פאלודניאווא 10

לשמוע אל הרנה ואל התפלה

מיר מאכען בעקאנט, דאס מיר ארדנען איין צו דאווענען ראש השנה און יו"כ אין לאקאל פון „תומכי אורחים"

18 פאמארסקא 18

פ'תעלען דאווענען בעריהמטע ערשטקלאסיגע לאנג-יעהריגע בעלי-תפלות, וואס וועלען ענטציקען די מתפללים מיט זייערע נגינות ותפילות. — די קליינע צאהל איבערגעבליבענע פלעצער פאר פרויען ווערען פערדיגגען יעדן טאג פון 5 נ"מ אין לאקאל פאמארסקא 18

מיט אכטונג דער קאמיטעט פון „תהלת ישראל" פעטריק. 19.

ספרים, טליתים

מחזורים, סליחות,

שול=ביכער, שרייב-מאטעריאל

25 פראצ. ביליגער!

וואסבאדניא 34, פראנט-געשעפט

ווי אויך אינגאנג דורכ'ן טויער.

צו בעקומען אלע ארט ספרים און לערנביכער, ספעציעלער אויסוואהל פון מחזורים, אויך מיט פוילישער איבערזעצונג ש"ס, חומשים, משניות, מדרשים, סדורים, טלתים, גארטלען, קאפלען, ציצית, מזוזות, שעהנע תפילין. צום נייעם שול-סעזאן פערקויף פון אלערליי שול-ביכער, אויך שרייב-מאטעריאל, אזוי אז דאס שול-יונגעל קען זיך אלעס איינקויפען אויף איין ארט און צו רעיעלע פרייזען. פאר שול-קינדער — גרויסע הנחות, געדענקט דעם אדרעס:

וואסבאדניא 34, פראנט געשעפט

אדער דורכ'ן טויער.

פון זאטארט צו פערדינגען א האלב געוועלב אויף את רוגים.

השבת אבדה. מיטוואך האב איך פערלוירען 6 פערטלעך פון דער 27-טער מלוכה-לאטעריע פאלגענדע נומערן: $^4/_4$ גאנ' 123912, $^1/_4$ גאנ' 1484, $^1/_4$ נ' 51881 און מזומן געלד. די עהרליכע פינדער ווערט געבעטען אבצוגעבען די לאטעריע-צעטלען געגען גוטע בעלוינונג צו יעקובאווסקי, בושעוויטשער 30. דימסקרעציע געזיכערט. אלע קאנטארען און די דירעקציע אין ווארשא איז געמאלדען געווארען ווענען די פערלוירענע לאסען און זיי זענען אונגילטיג.

4995

לשמוע אל הרנה ואל התפלה

סזוערט געדאווענט ראש השנה ויום כפור צום 16-טען מאל אין

„ווייסען זאל" זאכאדניא 43

מיט דעם בעריהמטען טאלאנטפולען יונגען העלדען-טענאר, וועלכען מיר איז געלונגען צו אנגאזשירען

ה' מיכאל סאסנאווסקי

בעקוועמע פלעצער! היגיענישע איינריכטונג!

פערזעהט אייך מיט פלעצער!

פלעצער ווערען פערדינגען פון היינט אן און טעגליך פון 10 פריה ביז 11 אווענד

מיט אכטונג י. מ. וויינטרויב.

4820

צענטר. יודישער האנדווערקער און קליינאינדוסטריעלער-פערבאנד פון דער לאדזשער וואיעוואדזטווע,

לאדז, פאלודניאווא 4, טעלעפאן 15=226

לשמוע אל הרנה ואל התפלה

מיר מאכען בעקאנט, אז אויך היי-יאהר ווערט ביי אונז געדאווענט די ימים נוראים מיט ערשטקלאסיגע חזנים און א גוט איינשטודירט כאר.

דאס דאווענען איז איינגעארדענט אין פריש-רעמאנטירטע און ליכטיגע זאלען.

דער בילעטען-פערקויף קומט פאר טעגליך פון 10—2 און 5—9 אווענד אין קאנצעלאריע פון פערבאנד.

די פערוואלטונג.

4900

אונגאר=וויין זעהר ביליג!

ווילט איהר האבען אנ'זונג יום=טוב, זאלט איהר קויפען אונגאר=וויין

„Złote Grono" פון דער פירמע

אינה.: גוטער און לעווינסאן. פריהער: י. מ. גוטמיר.

19 נאוואמיעסקא 19

נומער 60 זיס האלב געצערט און געצערט 4 זל. א ליטער

„ „ „ „ „ „ 2.20 זל. $^1/_2$ ליטער

אויך פערשידענע אלטע אונגאר=וויינען מיט זעהר ביליגע פרייזען און פערשידענע צמוקים=וויינען פון אייגענער אויסארבייטונג צו זעהר ביליגע פרייזען.

צמוקים אהן אלקאהאל א קווארט 1.15 זל.

„ „ „ א באטשינקע 1.10 זל.

צוליב דער בעקוועהמליכקייט פון דער ג. קונדשאפט, מאכען מיר בעקאנט די געשעפטען, וואו מ'בעקומט אונזערע וויינען צו דיזעלבע פרייזען:

Sz. Karo, Piotrkowska 23	M. Działowski, Limanowskiego 102
I. Belchatowski, Narutowicza 31	I. Zylberman, Zgierska 36
M. Landau, Zgierska 64	I. Zylberman, Kilińskiego 56
H. Grudnik, „ 10	M. Rotholc, Pl. Rejmonta 2
E. M. Lawicki, Brzezinska 21	A. Fajgenbaum, Cegielniana 35
Rubinsztajn, Południowa 34	Szczycki, Zielona 2
Herc, Kilińskiego 46	Sz. Sztrosman, Główna 63
A. Rottenberg, Kilińskiego 41	Ch. Blankiet, „ 69
Działowski „ 33	A. Lajzerowicz, 11 Listopada 17

ווי אויך בעקומט מען ביי מיין שוויגערזאהן משה ליפסקער, צעגעלניאנא 5 אלע סארטן אונגאר=וויינען מיט דיזעלבע פרייזען.

Doktór

ŁAGUNOWSKI

powrócił

iotrkowska 70

i róg Traugutta

Tel. 181-83.

choroby skórne

weneryczne

imoczopłciowe

Gabinet Roentgenoleczniczy.

Przyjmuje od 8[30] do 10 1 — 2[30], od 6 do 8[30] w w niedziele i święta od10 1.

Oddzielna poczekalnia dla pań.

וויכטיג פאר דאמען

נאר 2 זל. ווערען פאר איבערגע-מאכט די עלטעסטע

היטען

אויף גאנץ ניי און אויך נייע היטען צו 3.50

געדענקט די אדרעס

„TOLA"

23 Zawadzka 23

II wejście parter.

אי בר אוריין הוא יאי

(מנחות נ"ג)

אין אלע רעכטס ענינים ווי: פאדאטקאווע, סאנדאווע, וואיסקאווע, פר. אקטען פון: שותפות, ליקווידאציע, דזשירושאווע, קויף און פערקויף א. ז. וו. אינפארמירט, רעדאגירט און ערלעדיגט לויט'ן אוסטאוו

רעכטסק.

י. ה. בוזין, לאדז,

3 אגראדאווא 3

טעל. 191-48

(עקזיסטירט זייט 1910)

כ'פיתר ארונך געזעצמעסיג שורס-נעריכטען און בעטעליגט זיך אין בורות, סיט'ן בעסטען ערפאלג.

פ.ס. פאר שפעגדיגע קליענטען אלע ארט אינפארמאציעס (סעלעפאניש) בחנם.

ווערקשטעל שירמס

פון — און שפאציר-שטעקענס

ס. פייגענבוים

לאדז, נארוטאוויטשא 19

עמפפעהלט אין א רייכען אויסוואהל פון קאלירטע דאמען- און מענער-שירמס און שטעקענס צו קאנקורענץ-פרייזען. נעהמט אן אלערליי רעפעראטורען פון שירמס און שטעקענס.

דער שווער געטראפענער

פאמיליע שווארצאק,

צוליב'ן פריצייטיגען טויט פון זייער מאן און פאטער

נ"ע מרדכי

דריקען מיר זיי אויס אונזער אויפריכטיגסטען מיטגעפיהל. זייט געטרייסט.

פאמיליע רייך

פראצעס וועגן אונטערצינדן דעם רייכסטאג

אין דער אינטערנאציאנאלער יורידישער קאמיסיע

וואס זאגט מען אין דייטשלאנד וועגן פראצעס

לאנדאן, 15 (ספ. טעל.) אויף דער נעכ·טיגער זיצונג פון דער אינטערנאציאנאלער יוריס·טען-קאמיסיע, וועלכע פיהרט אדורך די אויספאר·שונג וועגן אונטערצינדען דעם רייכסטאג, האבען געגעבען ערקלערונגען איינינע עדות. דער געוו. בערלינער פאליציי-פרעזידענט גושעשינסקי האט ערקלעהרט, אז די אינפארמאציעס פון היטלערן, גערינג'ן און געבעלס'ן, אז ס'האט געדראהט א קאמוניסטישע איבערקעהרעניש זענען געווען נאר אויסגעטראכטע מעשה'לעך. גושעשינסקי האט ער·קלערט, אז די בעפעהלען צו ארעסטירען 1500 קאמוניסטען, פלומרשט פאר אונטערצונדען דעם רייכסטאג, זענען שוין געווען פערטיג מיט א טאג פאר דער שרפה. ווייטער האבען געגעבען ערקלע·רונגען דער געוו. רעדאקטאר פון דער „פאסישער צייטונג" געארג בערנהארדט און דעפ. ברייטשייד. זיי האבען ערקלערט, אז די קאמוניסטען האבען נישט געקענט האבען קיין שום פאליטישען זין פון אונטערצינדען דעם רייכסטאג. טארגלער, וועלכער איז בעשולדיגט אין אונטערצינדען, האבען די עדות אויסגעשטעלט די בעסטע צייגניש אלס מענש און קולטורעלער פאליטיקער.

ווייטער האבען עדות געזאגט צוויי פריינד פון וואן-דע-לעבע, וועלכע האבען ערקלעהרט, אז ער איז שוין נישט געווען קיין קאמוניסט זייט 2 יאהר.

א סענסאציע האט ארויסגערופען דאס בעווייזען זיך אויפ'ן זאל פון דייטשען אדוואקאט זאק וועלכער פערטיידיגט אמטליך טארגלערן אויפ'ן פראצעס אין לייפציג. זאק איז געקומען, ווי ער האט ערקלערט, כדי צו זעהען אויב ס'איז פערהאן מאטעריאל צו פערטיידיגען טארגלערן.

בערלין, 16 (ספ. טעל.)

דער יורידישער קאמיסאר פון היטלער=דייטש·לאנד פראנק האט געהאלטען א רעדע אויף א פערזאמלונג פון דייטשע יוריסטען. פראנק האט גערעדט וועגען אינטערנאציאנאלען פראצעס, וואס קומט איצט פאר אין לאנדאן וועגען דער אונטער·צינדונג פון רייכסטאג. ער האט דערקלערט, אז ער האט איינגעלאדען צום פראצעס אלע אנגעזעהענע פארשטעהער פון די פרעמדע מלוכות, ווייל ער וויל אז זיי זאלען זיך בעקענען מיט די יורידישע פער·העלטענישען אין דייטשלאנד און כדי זיי זאלען אנטשפרעכענדיג קענען שפעטער בעאיינפלוסען די פרעסע ביי זיך אין לאנד.

בערלין, 16 (ספ. טעל.)

די דייטשע פרעסע בעמיהט זיך צו באגא·

טעליזירען די ארבייטען פון דער אינטערנאציאנא·לער אויספארשונגס-קאמיסיע וועגען דער רייכסטאג-אונטערצינדונג. די „בערזען-צייטונג" טרעט ארויס געגען דעם, וואס די ענגלישע יוריסטען-געזעל·שאפט האט אפגעגעבען איהר לאקאל אויף צוא „אפען-באלשעוויסטישער" אנטי-דייטשער אונטער·נעמונג.

לאנדאן, 16 (ספ. טעל.)

אין דריטען טאג פון פראצעס פון דער אינטערנאציאנאלער יוריסטען-קאמיסיע זענען אויס·געהערט געווארען נאך עטליכע עדות, וועלכע האבען מיט דער גאנצער קאטעגארישקייט פעסט·געשטעלט, אז טארגלער און די דריי בעשולדיגטע בולגארען האבען קיין שום שייכות נישט מיט'ן אונטערצינדען דעם רייכסטאג.

פאריז, 16 (ספ. טעל.)

„פארי סואר" מעלדעט, אז אין לעצטען מאמענט האט די דייטשע רעגירונג געוואלט צוריק·ציהען די בעשולדיגונג געגען טארגלערן און די דריי בולגארען. אלס איינציגער בעשולדיגטער וועט זיין וואן-דע-ליובע.

נפטר געווארען דער „חפץ חיים"

ראדון,, 16. (טעלעפאניש). פרייטאג כ״ד אלול, א פערטעל 8 אינדערפריה איז אין עלטער פון 95 יאהר נפטר געווארען דער גאון הרב ר' ישראל מאיר בן הרב ר' אריה זאב זצ״ל הכהן (בעריהמט אין דער וועלט אונטער'ן נאמען „חפץ חיים")

דער חפץ חיים איז פאריגען זונטאג קראנק געווארן אויף א לונגען־ענטצינדונג פון א צוקיהלונג. מאנטאג איז צום חולה ארויסגעפאהרען ד״ר שאַ־באַד, וועלכער האט פערבראכט ביים חולה ביז מיט־וואָך. ד״ר שאבאד האט שוין אויפ'ן ארט געזעהען די ערנסטע לאגע. האט אבער בערוהיגט די משפחה און צוריק אפגעפאהרען קיין ווילנע.

במשך פון דער וואך האט דער חולה געהאט הויכע טעמפעראטור ביז 40 גראד. דאנערשטאג בייטאג איז זיין לאגע געווארען ערגער און די באהענטע האבען שוין פארגעפיהלט, אז דעם „חפץ חיימס" שעהן זענען געציילטע.

איינמיטען נאכט האט זיך אנגעהויבען די גסיסה

דער „חפץ חיים" איז געווען דער גרינדער פון דער בעריהמטער ראדונער ישיבה, וועלכע עקזיסטירט נאך ביז היינטיגען טאג און מיט וועל־כער דער נפטר האט אנגעפיהרט גאנצע 50 יאהר

דער „חפץ חיים" איז געווען פאפולער אין דער יודישער וועלט, א דאנק זיינע מוסר־ספרים. דערהויבט בעריהמט איז זיין מוסר ספר „חפץ חיים" און זיין תלמודישער ספר „משנה ברורה", וועלכע זענען זיך צוגאנגען אין דער גאנצער יודישער וועלט אין הונדערטער טויזענטער עקזעמפלארען.

נישט געקוקט אויפ'ן טיפען עלטער פלעגט דער נפטר זיך אינטערעסירען מיט אלץ, וואס ס'קומט פאר אין דער יודישער וועלט, ער פלעגט כסדר האלטען אין איין ארומפאהרען אויף אלע ארטאדאקסישע און רבנישע אספות.

די לויה פון נפטר קומט פאר היינט זונטאג כ״ו אלול 12 בייטאג אין ראדון. דארט וועט אויך פארקומען די קבורה.

רעומאטישע שמערצען

אין די געלענקען און גלידער, נעווראלגיע און קאפשמערצען שטילען און בעזייטיגען מיט ערפאלג טאגאל טאבלעטקעס. טאגאל דערלאזט נישט דאס אנזאמלען זיך פון הארנזויער און איז עוקר מן השורש דיזאזיגעליידען. טאגאל האט נישט קיין שום שעדליכע נעבענווירקונג אויפ'ן ארגאניזם. מען מוז אבער גוט אויפפאסען אויף די אריגינאלע, נישט באשעדיגטע פערפאקונג. צו באקומען אין אלע אפטייקען.

היטלעריסטען גרייטען א איבער=קעהרעניש אין טשעכיען

אויפ'ן 28=טען אקטאבער

פראג, 16. (ספ. טעל.) די טשעכישע מאכט און די עפענטליכע מיינונג איז שטארק בעאו־רוהיגט פון די קלאנגען, אז די היטלעריסטען גרייטען צו אנ'איבערקעהרעניש אין טשעכיען אויפ'ן 28. אקטאבער. די מאכט האט אנגענומען אלע מעג־ליכע פערהיטונגס־מיטלען.

אין דייטשלאנד גרייט זיך א פאג=ראם אויף יודען

ווין, 16. (ספ. טעל.) די אנטלאפענע יודען פון דייטשלאנד דערצעהלען, אז צווישען דער יו־דישער בעפעלקערונג הערשט א געוואלדיגע פאניק און מורא פאר געוועהנליכע פאגראמען, די סיבה דערפון איז וואס אין די באהענטסטע טעג וועט מען שוין אנהויבען ווייזען דעם נייעם פילם „האָרסט וועסעל", וועלכער איז אזוי שטארק אנטי־סעמיטיש, אז ער רייצט פשוט די בעפעלקערונג געגען יודען.

היטלער א הערצאג

בערלין, 16. (ספ. טעל.) די היטלערישע פרעסע הויבט אן איצט א פראפאגאנדע צו געבען היטלער'ן דעם טיטול הערצאג.

נישט-אריער אין „רייכס-שטאנד פון האנדעל"

בערלין. (יט״א) די פרעסע-דינסט פון דייטשען דעטייל-האנדעל טיילט מיט, דאס דער „רייכסשטאנד פון האנדעל" האט פונאנדערגעשיקט א צירקולאר, אין וועלכען עס ווערט צוו. אנד. געזאגט:

„די נאציאנאל - סאציאליסטישע בעוועגונג בעטראכט די יודען אלס גאסט-פאלק, וועמען עס איז ערלויבט צו פיהרען אין דייטשלאנד האנדעלס-געשעפטען. פון דער דאזיגער שטעלונג דרינגט ארויס לאגיש, אז יודען און אויסלענדער קענען נישט געהערען צו די לייטונגען פון דייטשע האנדעלס-פערבאנדען, זיי קענען אבער יא זיין מיטגלידער פון די פאך פערבאנדען. כל זמן די רעגירונג וועט נישט געבען קיין אנדערע ריכטליניען דארפען יודי·שע און אויסלענדישע פירמען אנגענומען ווערען אין די פאך פערבאנדען און זיי דארפען זיך אויך בעטייליגען אין די מיטגלידער פערזאמלונגען".

די טעטיגקייט פון צענטראל-קאמיטעט

פאר דער אנטיהיטלעריסטישער ווירטשאפטליכער אקציע

ווארשא, (יט״א) דער צענטראל־קאמיטעט פון דער אנטי־היטלעריסטישער ווירטשאפטליכער אקציע האט אין משך פון לעצטען חודש ענטוויקעלט א ברייטע און פלאנמעסיגע טעטיגקייט. דער קאמיטעט האט זיך געשטעלט אין ענגער פערביג־דונג מיט אלע פראווינצער קאמיטעטען, פון וועל־כע עס קומען אן כסדר'דיגע בעריכטען, בכדי די ווארשאווער צענטראלע זאל האבען א גענויעם איבערזיכט פון דעם פאקטישען גאנג פון דער באי־קאט־אקציע אין גאנצען לאנד.

דער צענטראל־קאמיטעט בעדינט די פראווינץ מיט גענויע אינסטרוקציעס און אנווייזונגען און אין וויכטיגע פאלען ווערען אויך דעלעגירט ספע־ציעלע אינסטרוקטארען, וואס זאלען רעארגאניזירען די ארבייט פון די לאקאלע אנטי־היטלעריסטישע קאמיטעטען. דער קאמיטעט האט זיך אויך געווענ־דעט צו א ריי שטעט, וואו עס זענען נאך נישט פערהאן קיין באיקאט־קאמיטעטען מיט אנ'אויפ־פאדערונג, אז זיי זאלען אזעלכע ביי זיך גרינדען.

דער צענטראל־קאמיטעט האט איבערגעשיקט צו אלע לאקאלע קאמיטעטען מוסטערן פאר אויפ־רופען: 1) צום יודישען סוחרטום אין פוילען, 2) צום יודישען האנדווערקערטום, 3) צום יודישען קליינהענדלערטום, 4) צו דער יודישער פרוי, 5) צו דער יודישער לעהרערשאפט און 6) צו דער יו־דישער שטודירענדיגער יוגענד. די קאמיטעטען זע־נען אויפגעפאדערט געווארען די דאזיגע אויפ־רופען צו פערשפרייטען צווישען דער איטיגער יודישער בעפעלקערונג.

דער צענטראל־קאמיטעט האט אנאנסירט אין דער גאנצער לאנד־פרעסע א קאנקורס אויף א פראפאגאנדע־פלאקאט געגען דעם היטלער־לאנד. חוץ דעם ווערען איצט צוגעגרייט פראפאגאנדע־מארקעס, וואס דארפען אויפגעקלעפט ווערען אויף יעדען האנדעלס־בריף.

א בעזונדערע אינטענסיוויטעט האט דער צענ־טראל־קאמיטעט ארויסגעוויזען ביים ארגאניזירען די „קאנטראל־געריכטען", וואס זארגען דערפאר, אז די באיקאט־אקציע זאל געפיהרט ווערען סאליד, אהן וועלכער עס איז אומעהרליכער קאנקורענץ מצד פריוואטע פירמען. א גאנצע רייהע פירמען זענען שוין דורך די דאזיגע געריכטען בעשטראפט געווארען פאר בעציהען סחורות פון דייטשלאנד. חוץ דעם האבען די בעשטראפטע פירמען זיך שריפטליך פערפליכטעט אונבעדינגט מעהר קיין דייטשע סחורות נישט צו בעציהען. די איינגעפלא־סענע שטראף־סומען ווערען תיכף איבערגעגעבען דער פראפאגאנדע־קאמיסיע.

דער צענטראל־קאמיטעט האט צוזאמען מיט די פארשטעהער פון אלע בראנזשע־סעקציעס אויס־געארבייט גענויע רשימות פון נייע איינקויף־שטע־לען, וואס דארפען פערטרעטען די דייטשע. די דא־זיגע רשימות זענען פונאנדערגעשיקט געווארען אי־בער דער פראווינץ.

דאס בעוואוסטע שיך-מאגאזין

A. Ogórek

ZAWADZKA 11

טיילט מיט דער ג' קונדשאפט, אז דאס געשעפט איז איבערגעטראגען

אין זעלבען הויז ZAWADZKA 11

אין ערשטען לאקאל רעכטס, דאס הייסט פון דער פיעטריקאווער גאס צו

און עמפפעהלט צום הערבסט=סעזאן א רייכען אויסוואהל

פון די נייעסטע קרעאציעס לוקסוס=שיך.

א לאנגיעהריגער

מילימער-בעאמטער

ערטיילט אייך עצות און אנווייזונגע פאר צוריקבעקומענע פון אויסלאנד וועלכע האבען צו"יב וועלכע עס אין סיבות נישט דערכנעמענט דאס מיליטער-דינסט. :-: ספעציאליסט אין שרייבען פון ביטעס פאר

אליבציגע שפיליערס

ב. מאן פיעטריקאווער 10

Dr. med.

A. Uryson

אינערליכע קראנקהייטען

צוריקגעקעהרט

11, ליסטאפאד 20, טעל. 215-85.

נעהמט אן פון 6-8 אווענד.

7=קלאסיגע שולע און פרעבעל=שולע

קאצענעלזאן=נאחומאוו

פאמארסקא 20 (צווייטער דורכגאנג סאלנא 4) — טעל. 177=01

איינשרייבונגען פון נייע שילער ווערען אנגענומען אין אלע קלאסען, ווי אויך פאר ענטוויקעלטע קינדער פון 5 יאהר אין A^0 (פארבערייטונגס־קלאס).

אין פרעבעל=שולע ווערען אנגענומען קינדער פון 3 יאהר אן.

ביי דער שולע עקזיסטירט א נאכמיטאג-הנהה-שולע פאר אונבעמיטעלטע אדער פיזיש-שוואכע קינדער.

אונטעררירכטס-שפראך אין שולע, ווי אויך אין פרעבעל-שולע — פויליש. די העברעאישע שפראך און די למודי-קודש זענען געשטעלט אויף דער העכ-סטער מדרגה. די מארמאליטעטען מיט דער שול-מאכט ערלעדיגט די קאנצעלאריע.

די למודים האבען זיך שוין אנגעהויבען.

דער לאקאל פון שולע איז פערגרעסערט. איינשרייבונגען פון 10 פריה ביז 2 נ״מ.

אכטונג! דער שול-פראגראם איז צוגעפאסט צום נייעם געזעץ פאר דער ארגאניזאציע פון גאנצען שול-וועזען. נאכ'ן ענדיגען פון 7 אדזשיאלען טרעטען די שילער אריין אין א האנדעלס- אדער פאך-שולע, און נאך 6 אדזשיאלען אין גימנאזיום. די פרייזען פון שכר-למוד זענען בעדייטענד פערקלענערט.

געעפנט דעם מינדערהייטן=קאנגרעס

יודען האבען זיך אין דער ערעפנונג נישט בעטייליגט

בערן, 16 (יט"א טעלעגראפיש)

היינט איז געעפנט געווארען דער מינדערהייטען=קאנגרעס. יודען האבען זיך אין דער ערעפנונג נישט בעטייליגט, מחמת ס'איז נאך נישט געקומען צו קיין פערשטענדיגונג וועגען די יודישע פאדערונגען, צו זיכערען א נישט געשטערטע דיסקוסיע איבערן מצב פון די יודען אין דייטשלאנד, און אז ס'וועט אנגענומען ווערען א רעזאלוציע, וועלכע זאל אין קלארע ווערטער פערמורטיילען די יודען-פערפאלגונגען אין דייטשלאנד.

די אונטערהאנדלונגען מיט די פערטרעטער פון דער יודישער מינדערהייט קומען ווייטער פאר.

יודען בעזייטיגט פון האפען-האנדעל

אויף א פאדערונג פון די דייטשע ביער-ברויערייען

בערלין, 16 (יט"א טעלעגראפיש)

דער ביער-ברויער-פערבאנד האט זיך געווענדעט צו די מיטגלידער, נישט צו קויפען קיין האפען ביי יודען, אזוי ארום זענען יודען בעזייטיגט געווארען פון האפען-האנדעל.

איינהייטליכער אנטיסעמיטישער פראנט

געשאפען געווארען אין רומעניען

וויען, 16 (יט"א טעלעגראפיש)

די נאציאנאל-סאציאליסטישע פרעסע טיילט מיט פון רומעניען, אז דארט איז געקומען צו א פעראייניגונג פון אלע אנטיסעמיטישע פארטייען וועלכע האבען געשאפען אן איינהייטליכען אנטיסעמיטישען פראנט.

פערניכטעט געווארען א שטאט

פון א שטורם-ווינד

לאנדאן, 16 (ספ. טעל.)

פון מעקסיקא מעלדעט מען, אז די שטאט שאמפיקא איז פערניכטעט געווארען דורך א שטורם-ווינד. כמעט אלע הייזער זענען איינגעפאלען, 32 מענשען זענען אומגעקומען.

אונטערגעגאנגען א שיף

לאנדאן, 16 (ספ. טעל.)

פון שטאקהאלם מעלדעט מען, אז ביי די דרום-ברעגעס פון שוועדען איז אונטערגעגאנגען די שיף "ווידא", וועלכע איז געגאנגען קיין אמסטערדאם. 6 מאטראזען זענען אומגעקומען.

ירידה פון דאלאר און פונט

דער דאלאר קאסט 6 זלאטעס

לאנדאן, 16 (ספ. טעל.)

פון אמעריקא קומען אן ידיעות, אז רוזוועלט האט ווידער אנגעטראפען אויף שווערע מניעות ביים דורכזעצען זיין ווירטשאפטליכען פלאן. ס'מערען זיך די ארבייטער-שטרייקען, ווייל די פאבריקאנטען שטעלען א ווידערשטאנד אין פענסילוואניע ווי עס שטרייקען 30—40 טויזענד קוילען-גרעבער, איז נעכטען געקומען צו ערנסטע אומרוהען, בעת וועלכע 15 פערזאן זענען פערוואונדעט געווארען.

פון דער צווייטער זייט האט די אמעריקאנער אינדוסטרי אנגעהויבען פיהלען א מאנגעל אין אומזאץ-קאפיטאלען. די בענק האבען מורא צו ריזיקירען און זיי ווילען צוליב דעם נישט געבען קיין הלוואות דער אינדוסטרי, צוליב דעם איז טאקע דער דאלאר שטארק געפאלען. אין לאנדאן האט מען געצאהלט פארן דאלאר 4,62 פונט, די ענטוויקלונג פון די געשעהענישען אין די פאר אייניגטע שטאטען ווערט דא אבסערווירט גאנץ ערנסט און מיט א געוויסען אונרוהע.

ווארשא, 16 (טעלעפאניש)

אויף דער פריוואטער בערזע האט מען נעכטען געצאהלט פאר'ן דאלאר 60,5. באנק-פאלסקי—6 גילדען.

גלייכצייטיג האבען אין די אווענד-שעה'ן אנגעהויבען אנצוקומען אלארמירענדע ידיעות פון אויסלאנד, אז דער קורס פון פונט איז שטארק געפאלען. דאס זאל זיין א פערטיידיגונג פארן ביליגען דאלאר.

וויטערדיגער פערהער פון די אנגעקלאגטע

אין אויספיהרען דעם ארלאזאראוו-מארד

ירושלים, 16 (יט"א טעלעגראפיש)

ס'איז פארטגעזעצט געווארען דער פערהער פון אחי מאיר, סטאווסקי און ראזענבלאט'ן. דער פאליציאנט קולער האט געגעבען ערקלערונגען וועגען די שיך-אפדרוקען, וואס מ'האט געפונען אויפ'ן ארט, וואו ס'איז אויסגעפיהרט געווארען דער מארד.

גרויסע אראבישע מאניפעס=טאציע אין חיפה

ביים אנקומען פון טויטען קערפער פון קעניג פייזול

חיפה, 16. (ספ. טעל.) אין פארט פון חיפה איז אנגעקומען דער ענגלישער קרייצער מיט'ן קערפער פון קעניג פייזול, וועלכען מ'האט דערנאך אויף אן אעראפלאן איבערגעפיהרט אין דער הויפט-שטאט פון איראק — באגדאד.

דעם מת האט מען אראפגענומען פון שיף און איבערגעטראגען אויפ'ן פליה-פלאץ וואו עס זענען פארגעקומען רעליגיעזע פייערליכקייטען, וועלכע האבען זיך פערוואנדעלט אין א גרויסער אראבישער מאניפעסטאציע

איבער 15 טויזענד אראבער האבען זיך געשטופט כדי צו קאנען אנריהרען דעם מת. די רייטער פאליציי האט נישט געקאנט איינהאלטען די ארדנונג און בעהערשען דעם פיל-טויזענדקעפיקען המון. דער המון האט אומגעווארפען די חופה, אונטער וועלכער עס זענען געזעסען די מוסולמענישע הויכע גייסטליכע. א צעהנדליג מענשען זענען לייכט פערוואונדעט געווארען.

סוף-כל-סוף איז דער פאליציי געלונגען פריי צו מאכען דעם וועג פאר דעם מת, וועלכען מען האט ארויפגעטראגען אויפ'ן פליה-פעלד.

פראצעס פון צענטראלעוו — דעם 16 אקטאבער

ווארשא, 16. (טעלעפאניש פון אונזער קארעספאנדענט) דאס העכסטע געריכט האט בעשלאסען צו בעטראכטען דעם פראצעס פון די געוועזענע בריסקער ארעסטאנטען דעם 16. אקטאבער.

פוילישע דעלעגאציע צו דער סעסיע פון פעלקער-ליגע-ראט

ווארשא, 16. (טעלעפאניש פון אונזער קארעספאנדענט) פון זאלעשטשיק איז היינט צוריקגעקומען דער אויסערן-מיניסטער בעק, וועלכער האט גלייך צונויפגעשטעלט די דעלעגאציע צו דער סעסיע פון פעלקער-ליגע-ראט. בראש פון דער דעלעגאציע וועט שטעהן מיני. בעק.

היטלערישע הבטחות אין דאנציג

דאנציג, 16. (ספ. טעל.) דער פרעזידענט פון דאנציגער סענאט ד"ר ראושינג איז היינט געווען מיט א וויזיט ביים פוילישען קאמיסאר אין דאנציג פאפע און איהם פערזיכערט, אז ס'וועלען אנגענומען אלע מיטלען, אז פוילישע בירגער זאלען אין דאנציג נישט בעעולהט ווערען.

טויטער קערפער פון קאפ. לעוואניעווסקי אין פוילען

סטאלפצע, 16. (ספ. טעל.) היינט איז אויף דער פוילישער גרעניץ אנגעקומען דער טויטער קערפער פון קאפ. לעוואניעווסקי, וועלכער איז אומגעקומען בעת דער אעראפלאן-קאטאסטראפע אין רוסלאנד

10 א זייגער אין אווענד איז דער טויטער קערפער אנגעקומען קיין ווארשא.

די יודישע יוגענד-פערבאנדען אין דייטשלאנד

פיהרען ווייטער זייער ארבייט

בערלין (יט"א) די רייכס-פערוואלטונג פון די יודישע יוגענד-פערבאנדען טיילט מיט, דאס די יודישע יוגענד-גרופען און יוגענד-פעראיינען ... ערפילט אלע פארמאליטעטען, וואס זענען פאראויסגעזעהען אין דער פעראָרדנונג פון „יוגענד-בעוועגונג" אין דייטשלאנד און זעצען פאר אומעטום אונגעשטערט זייער טעטיגקייט.

די קלאנגען, אז בלויז א בעשטימטע יודישע ארגאניזאציע וועט ערלויבט ווערען פארטצוזעצען איהר ארבייט, ענטשפרעכען נישט דער ווירקליכקייט

ערלויבט צו האלטען זונטאג אפען די געשעפטען די יודען, וועלכע רוהען אום שבת אין בראנקס

ניו-יארק. (יט"א) א דאנק דער אינטערווענץ פון די רבנים רייכמאן און פרעדמאן אין בראנקס האבען די דארטיגע פאליציי-אינספעקטארען ערלויבט די יודישע סוחרים, וועלכע היטען אפ דעם שבת=רוה צו האלטען זונטאג אפען זייערע געשעפטען.

די ערלויבנישען וועלען ערטיילט ווערען אויפ'ן סמך פון ספעציעלע רבנים-שיינען.

אויף וואס פאר א שענדליכען אופן ווערען די יודען געשילדערט אין די נייע דייטשע שול=ביכער

בערלין (יט"א) אין דער נאר וואס ערשינענער צווייטער אויפלאגע פון ד"ר קארל צימערמאנ'ס בוך „די דייטשע געשיכטע אלס ראסען-שיקזאל", וואס ווערט דורכ'ן פעלקישען בעצייכנעט אלס „וויכטיגער בייטראג צו דעם קינפטיגען געשיכטס-אונטערריכט" רעדט זיך וועגען יודענטום אלט וועגען א „שווערליכער ווילד-פרעמדער גייסט-מאכט" און דער בוך ווערט אויך אויספיהרליך געשילדערט די „צערשטערענדע קראפט" פון יודענטום.

די צענטראל-ארגאן-צייטונג בעמערקט דערצו, אז לויט די ריכטליניען פאר'ן געשיכטע-אונטערריכט, וואס זענען ארויסגעגעבען געווארען דורכ'ן בילדונגס-מיניסטעריום, דארפען פרעמדע ראסען נישט ערנידריגט ווערען. די צייטונג פרעגט דעריבער אנצווענדען די זעלבע פרינציפען אין די שול-ביכער אויך בנוגע דעם יודענטום.

האלץ-עקספארטערען פון פוילען

טארען זיך נישט בענוצען מיט דייטשע שיפען

ווארשא (יט"א) די צענטראלע ... פאר דער אנטי-היטלעריסטישער ווירטשאפטליכער אקציע פערעפענטליכט א וואָרענונג אז לויט די אלטענע איינפאר-מאציעס בענוצט זיך א טייל פון די האלץ-עקספארטערען מיט דייטשע שיפען, הגם די האבען די מעגליכקייט זיך צו בענוצען מיט די טראנספארט-מיטלען פון אנדערע לענדער און דער ערשטער רייהע מיט פוילישע שיפען.

ראבינער ד"ר הילדעסהיימער פון בערלין

איז געקומען קיין פוילען, כדי אפצוהאלטען דעם חרם אויף דייטשע סחורות

די נ. פאלקסצייטונג גיט איבער: פון פערטרויליכע קוועלען דערוויסען מיר זיך אט וואס: דאנערשטאג איז געקומען קיין ווארשא דער בערלינער ארטאדאקסישער ראבינער ד"ר הילדעסהיימער, איינער פון די אנגעזעהענסטע פיהרער פון דער „אגודה", ער איז געקומען קיין ווארשא אלס שליח פון דער היטלער-רעגירונג. ער האט בעקומען א מיסיע צו ווירקען אויפ'ן ווארשאווער „יודענטום" אפצושטעלען דעם באיקאט פון דייטשע סחורות.

גאנץ בעזונדערס האט ד"ר הילדעסהיימער פאר אנ'אויפגאבע נישט דערלאזען ארויסטראגען א חרם אויף די סוחרים, וועלכע האנדלען מיט ... די טעג געווען א ידיעה, אז די רבנים גרייטען זיך ארויסצוטראגען אזא „חרם" די נאהענטסטע טעג.

ד"ר הילדעסהיימער איז פערפאהרען אין האטעל קראקאווסקי (ביעלאנסקע 7). פון דארט איז ער אוועק איבער דער שטאט דערפילען זיין מיסיע, קודם כל האט ער אפגעשטאט א וויזיט אין דער דייטשער אמבאסאדע, ווי ער האט, וואהרשיינליך, בעקומען גענויע אינסטרוקציעס, וואס צו טון.

ערשט דאן איז ד"ר הילדעסהיימער אוועק צו אליהו מאזור, דעם פרעזעס פון דער ווארשאווער קהלה. ער האט איהם אויפגעקלערט וועגען וואס ער איז געקומען, און געבעטען, מען זאל איהם ענטקעגענקומען און אויפהערען צו בעקעמפען זיין בלוטיגען קאנצלער.

פרעזעס מאזור האט דערקלערט דעם ארטאדאקסישען היטלער-אגענט, אז ער קאן אויף זיך נישט נעמען קיין שום פעראנטווארטליכקייט און אז ער וועט יועגען דעם רופען א ספעציעלע אסיפה.

פרייטאג בייטאג איז די דאזיגע אסיפה טאקע פארגעקומען. ס'איז געווען א שטרענג-פערטרויליכע בעראטונג ביי פערריגעלטע טירען.

צווישען אנדערען האבען אין דער אסיפה זיך בעטייליגט די רבנים כהנא און יודקאווסקי. פון די פערוואלטונגס-מיטגלידער זענען געקומען צו דער בעראטונג נישט באר ארטאדאקסען (וויצע-פרעזעס לערבער, מארגענשטערן, פיושיק), נאר אויך דער „מזרחיסט" שטשעראנסקי און דער „אומפארטייאישער" שטיקגאלד.

ראבינער ד"ר הילדעסהיימער האט אוועקגעלייגט א לאנגע דרשה וועגען דער לאגע פון דער יודישער בעפעלקערונג אין היטלער'ס „דריטען רייך" ער האט זיך געדרייט און געדרייט און לסוף געקומען צו זיין מיסיע — בעטען די קהלה און די רבנים נישט אויסרופען קיין חרם אויף די, וואס האנדלען מיט היטלער-דייטשלאנד.

ווי מיר דערוויסען זיך, האט די מעהרהייט אנוועזענדיגע זיך ארויסגעזאגט געגען באקוממען צום היטלער-אגענט. די ווארשאווער ארטאדאקסישע מנהיגים האבען אנגעוויזען זייער בערלינער חבר, אז ער איז פערפאהרען שוין אביסעל צו ווייט און אז ווען די ווארשאווער קהלה זאל איהם אזוי ענטקעגענקומען, וואלט דאס זי דערפיהרט צו א גרויסער עפענטליכער קאמפראמיטאציע.

אין די ברייטע מאסען הערשט א טיפער האס געגען דעם היטלער-רעזשים.

דערווייל האט ד"ר הילדעסהיימער גארנישט אויפגעטאן. אבער — פון זיין מיסיע זאגט ער זיך נישט אפ. ער בלייבט אין פוילען, פרייטאג און שבת וועט ער זיין דער גאסט פון פרעזעס מאזור'ס פאטער. שבת ביינאכט פאהרט ער אפ קיין ראדזין — צו דער לויה פון ארטאדאקסישען פיהרער — דעם בעקאנטען „חפץ חיים", וועלכער איז נעכטען 7 פריה געשטארבען.

ד"ר הילדעסהיימער וועט, וואהרשיינליך, אויך אפטרעטען אין ווילנע און דאן — וועט ער צוריקקומען קיין ווארשא.

א בשורה טובה
אלע סארטען
וויין און מעד
פון דער בעריהמטער
פירמע מענדעל בארנשטיין
לאדז נאוואמיעסקא 30
זענען צו בעקומען אין וויין= און שפירט=האנדעל
„ראזווין" 1 לאדז צעגעלניאנא 1

„נייער פאלקסבלאט"

לאדז, 17 סעפטעמבער 1933

די יודישע וועלט-קאנפערענץ

ס'איז אמאל, ווי בעקאנט, געווען א פראגע: צו וואס דארף מען איינגאנצען א יודישען וועלט-קאנגרעס? אלץ, וואס ס'איז פאראן צו זאגען וועגען יודען, ווע"ט דאך געזאגט אויפ'ן ציוניסטישן קאנגרעס; די ציוניסטישע לאנד-ארגאניזאציע, למשל, אין פוילען האט אויך געהאט אנגעפיהרט מיט דער א"טיגער יודישער פאליטיק. היינט וואס קען דא נאך צוגעבען א יודישער קאנגרעס סתם?

און אויב ער וועט גארנישט צוגעבען, נאר גלאט זיך פלאנטע"ען צווישען די פיס, וועט ער אן ספק ברענגען שאדען, ווייל קודם כל וועט דורכ-דעם קאנסטיטואנירט ווערען דער פרימאט (פאר-צווייי יאהרען פלעגט מען בענוצען אנ'אנדער ווארט, ווי: העגעמאניע און אנד.) פון דער ציוניסטישער ארגאניזאציע און חוצד'עם וועלען דורך איהם קו-מען צום פא"שיין זאוינע געזעלשאפטליכע פאר-שלענ', וואס זענען שוין לאנג דורכ'ן ציוניסטי-שען בעזים פעריאגט געווארען אין די פינצטערע לעכער ווי די פיהרע"ס פון די ווירטשאפטליכע אר-גאניזאציעס, אדער גאר די פאלקיסטען חלילה.

מ'האט אבער שפעטער פארט מסכים געווען צום געדאנק פונ'ם קאנגרעס, וועלכער איז געקומען טאקע פון דער ציוניסטישער זייט. מ'האט מסכים געווען הערפאר, ווייל נאך לאנגע שקלא וטריא'ס איז מען געקומען צו דער מסקנא, אז חששות זע-נען איבעריג, אז קיין שום סכנה קען דא נישט זיין.

מ'האט איינגעזעהען, אז די ציוניסטישע אר-גאניזאציע, די שטארקסטע, די איינציגע ביי דער יודישער בירגערליכקייט, קען דורך אזא קאנגרעס אבסאלוט נישט ליידען, נאר בלויז פערשטארקט ווערען, אז די מעהרהייט פונ'ם קאנגרעס וועט זיין א ציוניסטישע. דערין קען דאך קיין ספק נישט זיין; אבער דאס איז נאך ווייניג. מ'וועט אויך קענען די אומגעוואונשענע עלעמענטען צווינגען צו בלייבען שטעקען אין זייערע לעכער און נישט דערשלאגען זיך צו דער עפענטליכער קאנגרעס-טריבונע.

מ'האט אפען געזאגט, אז דער אלוועלטליכער קאנגרעס מוז זיין ציוניסטיש, אדער ער וועט גאר-נישט זיין; ה' גרינבוים, למשל, האט געשטעלט פאר אנ'אלטימאטום, מ'זאל אויפ'ן דאזיגען קאנ-גרעס ארויסרוקען די א"י-פראגע אין פראנט פון אלע פראבלעמען. אנדערש קומען די ציוניסטען נישט אויפ'ן קאנגרעס.

און מ'וועט אזוי ארום האבען א טאפעלען געווינס: פון איין זייט וועט דער ציוניזם בעקומען די סאנקציע פון אנ'אלוועלטליכען אלגעמיינעם, נישט פארטייאישען יודישען קאנגרעס, און פון דער אנדערער זייט וועט דער ציוניזם בעקומען די ממשלה איבער די אלע איבעריגע יודישע גע-זעלשאפטליכע און פאליטישע ענינים, וועלכע וועלען בעהאנדעלט ווערען אויפ'ן קאנגרעס.

אט אזוי האט מען ארגומענטירט גאנץ אפען און אזוי האט מען זיך דערנעהנטערט צו דער אידעע פונ'ם יודישען וועלט-קאנגרעס.

איצט האט דער געדאנק פונ'ם וועלט-קאנגרעס בעקומען א פערשאנצונג גאר פון אנ'אנדער זייט: פון דער אנגעוויליטאגטער דייטש-יודישער פראגע.

דא, דוכט זיך, ווערט מקיום דער ווערטעל: אז מ'גיט דעם טייוועל א פינגער, שלעפט ער מיט די גאנצע האנט. ווען ד"ר גאטליב האט, ביים אויסברוך פון דער דייטשער שרעקליכער קאטאר-סטראפע, בעוויזען דעם שיינעם זשעסט און זיך גע-זעצט צום טיש מיט אלי מאזור, איטשע מאיר לעווין, חיים ראסנער און אנדערע, צו גרינדען אנ'אנטי-היטלער-קאמיטעט, האט ער זיך אוודאי נישט גע-ריכט, אז דער שאטען פון דער דאזיגער גרויסמוטי-גער טאלעראנץ וועט איהם נאכגיין ביז פראג. און נאך ווייטער, קיין זשענעווע, וואו די אלע „פער-שטויסענע פינצטערע שאטענס", די ווישליצקיס מיט די ראסנערס מיט די חברה-לייט פון „מאמענט" וועט-לען שפילען די ערשטע פידעל. דאס וואלט אויך נישט געשעהען, ווען נישט דער פאטאלער 3 מיל-יאן בעשלוס אויפ'ן ציוניסטישען קאנגרעס.

דער שטויס צו דער יודישער וועלט-קאנפער-רענץ איז געקומען דורכ'ן אומטרוי, וואס די ציו-ניסטען גופא אין דער גאנצער וועלט האבען אויס-געדריקט זייער איינענעם קאנגרעס אין זאל דער פראגע.

ס'האט געוואלט דער קאנגרעס געראטעוועט ווערען דורך דער דייטשער פראבלעם און האט איהר דעריבער אויעקגעשטעלט בראש פון אלע פראגעס; אויסבעלאזט אבער האט זיך, אז ער איז דורך איהר קאמפראמיטירט געווארען און האט גענוגט דערלאזען, אז זיין רעוואלין, די קאנפער-רענץ, זאל צושמירען דעם אויפמערק פונ'ם וועלט יודענטום און אז די ערשטע פידעל זאלען דארט שפילען דווקא יענע פארשוינען פון די בארעס...

פערשטייט זיך, אז די קאנפערענץ איז נאך נישט מאסגיביג פאר דער שטימונג אויפ'ן קומענ-דיגען קאנגרעס. דערצו האט מען מען זיך דאך פערזיכערט מיט'ן בעשלוס וועגען וואהלען. הגם מ'זוריס, אז וואהלען קענען ארויסברענגען אין דייט-טשלאנד א היטלער, הגם אין פאלעסטינע איז מען, מיט פולער רעכט גענעען א פארלאמענט, בפרט נאך אז געקליבענעם, האט מען זיך אבער דא בע-פעסטיגט הינטער'ן דעמאקראטישען פרינציפ, כדי צו פערזיכערען דעם נצחון פאר דער אייגענער פארטיי.

און דאך קען מען נאך נישט אין אלץ זיין אזוי זיכער, אז דער ציוניזם וועט ארויסגערוקט ווערען אין פראנט פון די יודישע פראבלעמען, ווען מען אויספיהרען דווקא אן בעזונדערע קאמפען, ווייל דאס איז שוין אדורכגעפיהרט געווארען דורכ'ן לעבען, אלענפאלס אויף א געוויסען שטח פון דער נאהענטער קומענדיגער צייט. אבער אז די אנדערע יודישע פראבלעמען, די יודישע פאליטיק אויף די ערטער, זאלען געלייזט ווערען אין זינען פון די ציוניסטישע פאסטולאטען, אז דער יודישער פאלק זאל זיין גאנצען גורל איבערגעבען, אויף גנאד און אומגנאד, אין רשות פון די ציוניסטישע עסקנים — דאס איז נאך נישט גאנץ זיכער, בעזונ-דערס טאקע נאך דעם 3 מיליאן אפמאך און דעם פאמעראנצען-געשעפט, וואס האבען אזוי שטארק קאמפראמיטירט זייערע פאקטוירים און דערבראכט צו דער בויטוועהנדיגקייט פון באלדיגען אינגאנצ-רופען די זשענעווער קאנפערענץ.

פ. ס.

געהרינג אליין האט אונטערגעצונדן דעם רייכסטאג

ריזיגע אנטי-היטלעריסטישע מאניפעסטאציע אין פאריז

די בעשולדיגונגס-רעדע פון בעריהמטען אדוואקאט מארא-דזשיאפערי

ווי מיר האבען שוין טעלעגראפיש מיטגעטיילט פון פאריז איז דארט פארגעקומען א גרויסע אנטי-היטלעריסטישע מאניפעסטאציע איינגעארדנעט דורך דעם אינטערנאציאנאלען קאמיטעט צו פערטיידיגען די אומשולדיג-אנגעקלאגטע אין אונטערצינדען דעם רייכסטאג.

צו דער מאניפעסטאציע איז געקומען א קאלא-סאלער עולם, א גרויסע בעשולדיגונגס-רעדע האט געהאלטען דער בעריהמטער אדוואקאט מארא דזשיאפערי. דער גרויסער קארסיקאנער הויבט אן:

— איך וויל זאגען די ראסיסטען, אז איך שטאם פון א ראסע, וועלכע נעהמט נקמה פאר איהרע טויטע, איך בין אויך פון די, וועלכע האבען אין די שווערסטע מינוטען נישט פערלוירען זייער בעגייסטערונג פאר דער דייטשער נשמה וועלכע האט געגעבען א געטע און א קאנט.

אבער איצט?

איך ווענד זיך צו אלע, וועלכע קענען הערען מיינע רייד און איך שווער צו זיין אינגאנצען אביעק-טיוו און פערגעסען אלעס, וואס איז פאליטיק און בלויז בעהאנדלען דעם פראצעס פון 4 אומשולדיגע קרבנות, איך וועל רעדען בלויז אלס אדוואקאט.

קודם כל שילדערט מארא-דזשיאפערי דעם אונ-טערצינדער ואן דער לובע, א מענש, וועלכער האט געהאט צוויי מאל ערנסטע אומגליקס-פאלען, אנ'-אויפגערייצטער מענש מיט א סך נייגונגען צו אומ-גארמאלעס. א האמאסעקסואליסט, אין 1931 איז ער אויסגעשלאסען געווארען פון דער קאמוניסטישער פארטיי. ער האט אלזא אין מאמענט פון דער שרפה נישט געקענט האבען קיין פארטיי-קארטע, וואן-דער-לובע האט קיין דייטש נישט געקענט רע-דען, ווי אזוי האט מען אין צעהן מינוט נאך דער שרפה שוין געקענט מיט איהם צוזאמפרעדען זיך? א קאליקע איז ער געווען, טא ווי אזוי האט ער גע-קענט, ווי ער ערקלערט, ארויפקריכען דורך א וואנ-סערלייטונג-רעהר אויפ'ן צווייטען שטאק און אריין דורך א פענסטער אין רייכסטאג?

האט איהם נישט עמיץ אריינגעלאזען דורך אנ'אנדער טיר? — דערצו זאגט ער, אז ער האט דאס ברען-שטאף געהאט מיט זיך אין קעשענע. איז א קעשענע גענוג אויף ברען-שטאף, וואס האט מיטאמאל אנגעצונדען פון אלע זייטען די ריזיגע גע-בייד פון רייכסטאג?

איז עס אמת? — זאגט ער אלזא אמת? — אדער איז עס א טונקעלער פערשוין אין די הענד פון דער נאצי-פאליציי? — איבער זיין קאפ הענגט אויך די דראהונג פון טויט און איך וויל נישט בעשווערען זיין לאגע.

און די אנדערע פיער? — אלע זענען מסכים אפילו זיינע געגנער, אז דער קאמוניסטישער דעפו-טאט טארגלער איז געווען אנ'ערהליכער מענש, וואס זאגט די בעשולדיגונג? — אז מען האט גע-זעהן טארגלערן מיט'ן האלענדער עטליכע שעה פאר דער שרפה? — וואלט עס געווען אמת, וואלט טארגלער טאקע געווען אזא נאר צו ווייזען זיך עטליכע שעה פריהער צוזאמען מיט'ן אונטער-צינדער? — וואס נאך זאגט די בעשולדיגונג? — אז טארגלער האט דעם טאג אויפגענומען דעם אונ-טערצינדער אין פארלאמענט. מערקווירדיג יעדער וואס קומט אין פארלאמענט גיט אן זיין נאמען. האט מען געפינען נאך דער שרפה אלע נעמען פון אזא טעג, ווען?... דעם טאג פון דער שרפה גופא.

פאקט נאך פאקט צוברעכט מארא דזשיאפערי די פונקטען פון דער בעשולדיגונג.

דאן מאכט מארא דזשיאפערי א הייסען אפעל צו די אדוואקאטען פון לייפציג:

— מיינע דייטשע קאלעגען, איך האף, אז איהר האט נאך אין זיך מוט, אויב איהר זענט נישט קיין לעצטע פחדנים, אויב איהר וועט נישט דערווייזען אז די בעשולדיגונג געגען טארגלערן איז א פאלשע, אז די בעאמטע פון רייכסטאג האבען איהם אין דעם טאג פון דער שרפה נישט געזעהען דארט, אז איהר וועט נישט רופען די אלע בעאמטע צום עדות טיש פון גע"יכט...

אבער די היטלעריסטען האבען געדארפט צו-ליב פראפאגאנדע האבען אנ' אינטערנאציאנאלען קאמפלאט. ווי אזוי דאס מאכען? האט מען אויס-געטראכט די געשיכטע מיט די דריי בולגא"ישע קא-מוניסטען. מארא דזשיאפערי שילדערט דימיטרויון אלס „פראכטפולע רעוואלוציאנער"ע געשטאלט", אויף וואס באזירט זיך די בעשולדיגונג? אז מען האט דעם האלענדער געזעהען מיט די דריי בולגארען אין משך פון פיל טעג פריהער צוזאמען אין א רעס-טאראן? — מארא ווייזט אן אז עס איז א ליגען. בלויז איין טאג זענען די דריי בולגארען געווען צוזאמען. און דעם האלענדער האבען זיי קיינמאל נישט געזעהען, און דורך אגב אין וואס פארא פראך האבען זיי זיך געקענט צונויפרעדען? —

און דאן גיט דער אדוואקאט איבער פון פערטיידיגונג צו בעשולדיגונג.: — ווער האט אונ-טערגעצינדען? דעם אמת'ן שולדיגען וויל איך יא אנווייזען, דער שעף פון די פייערלעשער האט פאר-זיכטיג ערקלערט:

— צוויי אויטאמאבילען האט מען געדארפט אפצופיהרען דעם געפליבענעם ברען-מאטעריאל.

אלזא האט עס שוין דער האלענדער נישט גע-קענט האבען אין קעשענע.

א גרויס געלעכטער ברעכט אויס ביי די ווערטער.

און מארא פרעגט ווייטער:

— טא ווער האט אונטערגעצונדען?

אלע טירען פון רייכסטאג זענען געווען פער-שלאסען, דער ברען-מאטעריאל איז געווען א ריזי-גער. דורך וואנען האט מען איהם אריינגעפיהרט? — ווער האט זיך דעמאלט געפינען אין רייכסטאג? — גערינג, דער דעמאלטדיגער פרעזידענט פון רייכס-טאג פון גערינגס וואוינונג האט געפיהרט א קעלער ביז דעם רייכסטאג.

עפעס האט מען געדארפט א מעכטיגען ארגו-מענט פון די נאציעס צו די וואהלען פון 5 מערץ. איך האב דאקומענטען, וואו עס זענען דא בעווי-זען — רופט אויס דער רעדנער — אז אויף עטליכע זיצונגען האבען די נאצי-פיהרער בעהאנדעלט עפיס אזוינס, ווי א שרפה. זייער'ס א מענש האנוסען, דער טריפער, האט זיך ארויסגערעדט וועגען א גרויס פייער. שוין דעם 27-טען האט מען געמאלדען וועגען א קאמפלאט וואס האט גערינג געטאן דער-מאלט? — פערשטארקט די וואך? — ביין, פער-קעהרט, נאך פערקלענערט זי, און, אז דער שעף פון די פייערלעשער האט געפרעגט אין אנהויב פון דער שרפה גערינגען, צי ער זאל אלארמירען די אנדערע פייערלעשער-אפטיילונגען האט גערינג נישט דערלאזען.

און דא רופט מארא-דזשיאפערי אויס:

— אפשר האב איך א טעות, נאר איינער האט געקענט דורכפיהרען די שרפה — גערינג אליין!

אנ'אמת'ער שטורעם נעהמט אויף די ווערטער.

מארא ווייזט אן די פאליטישע מאטיווען די באלדיגע ארעסטען פון די קאמוניסטען, די פראפא-גאנדע-צוועקען פאר די נאציס און דעם טויט פון דריי נאצי-מענשען: האנוסען, דר. קיעל, יוטען — וועלכע האבען געקענט וויסען פון דער שרפה און זיך ארויסרעדען, אלע זענען אומגעקומען געווארען. איינער איז געבליבען — פערענדיגט דער גרויסער אדוואקאט אין א מעכטיגען רוף:

דער מערדער, דער אונטערצינדער, דער אוי-טאר פון די אלע פערברעכענס, גערינג, דאס בלוט-אונגליק צו בעשרייבען די אוואציע פאר דעם גרויסען פערטיידיגער.

עס רעדט דאן די שוועסטער פון דימיטראוו, איהרע רייד מאכען א שטארקען איינדרוק.

Dr. med.
Z.Rakowski
ספעציאליסט פאר אויערן, נאז, האלז
און לונגען-קראנקהייטען
וואוינט יעצט
פיעטריקאווער 67, טעל. 127-81
שפרעכשטונדען פון 12—2 און פון 5—7
נעהמט אויך אן אין לעטשניצע זגערזשער 17
פון 11—1 און פון 2—3 נאכמ.

די הערצער דארף מען דעמאסקירן

די „עכט-פוילישע" גערמאנער, וועלכע זארגען פאר דער פוילישער ראסען-ריינקייט

אין קוריער פאראנני געפינען מיר אנ'אינטע-רעסאנטען פעליעטאן וועגען דער ראסען-פראגע. דער פעליעטאניסט דיק ווייזט אויף די נארישקייט און די שעדליכקייט פון דעם ראסען-פרינציפ.

„די פוילישע קולטור, שרייבט דער „ק. פ." האט זיך גענעהרט אין מיטען פון פאריגען יאהר-הונדערט, ווען דער שליאכטע-עלעמענט האט אויפ-געהערט צו זיין דער איינציגער שיכט, וואס פרא-דוצירט קולטורעלע ווערטען, דורכ'ן צופלוס פון עלעמענט, וואס האט געשטאמט פון דייטשען און וואס איז אויסגעוואקסען פון בירגערטום. די אסי-מילירונג פון דאזיגען עלעמענט האט עפעס קיינ-מאל נישט ארויסגערופען קיין ווידערשטאנד, הגם אויב שוין ראסיזם, דאן זאל זיין ראסיזם.. אין אין דרייסיג יאהר ארום הויבט די שטאט אן צו געבען א צופלוס פון יודישען עלעמענט, וועלכער אסימילירט זיך אויך פולשטענדיג... די אסימילא-ציע פון פרעמדע עלעמענטען רעדט פאזיטיוו וועגען ווערט און וועגען דער קראפט פון דער פוי-לישער קולטור פונקט אזוי ווי וועגען דער קראפט פון דער דייטשער קולטור האט געזאגט עדות די אסימילאציע פון די דייטשע יודען.. קיין פער-צווייפלונג דראהט אונז נישט... דער פעריאד פון אסימילאציע ענדיגט זיך. עס זענען פאראן יודישע שרייבער און שרייבער, וועלכע האלטען זיך פאר יודען, הגם זיי שרייבען אויף פויליש. עס איז פאראן א ליטעראטור אין דער יודישער שפראך, אין וועלכער עס זענען פריינגעצויגען פיל יונגע און פעהיגע כוחות, אבער דער שאדען, וועלכער קומט ארויס פון שאפען א ניי מין אריסטאקראטיע, א ניי מין שליאכטע, וועלכע דארף פערטרעטען די אלטע, וואלט געווען א זעהר בעדייטענדער.

דער דאזיגער איינזייטיגער ראסיזם, וואס איז אזוי טרעפליך כאראקטעריזירט געווארען דורכ'ן מחבר און וועלכער שטעלט אונטער א פראַ-גע-צייכען די ראסען-ריינקייט פון באליאקען, וואס שטאמען פון יודען און טאלערירט גלייכצייטיג די „אומריינע" פאליאקען, וואס שטאמען פון דייטשען — שטעלט זיך אין דער ווירקליכקייט פאר דרא-הענדער, ווי מען קען דאס מיינען פון אויבען אויף. צווישען די פוילישע ראסיסטען געפינען מיר א סך גערמאנער, וועלכע האבען נאך אפילו נישט בעוויזען צו ענדערען די נעמען אויף פוילישע. און וויפיל זענען פאראן אזעלכע, וועלכע האבען שוין דעם נאמען געביטען אבער די טעווטאנישע נשמה איז אין זיי געבליבען! אויב שוין ראסיזם טא זאל זיין ראסיזם, זאגט ריכטיג דער ציטירטער אויטאר. עס וואלט ווערט געווען די דאזיגע הע-רען צו דעמאסקירען. אין צארישען רוסלאנד האט זיך ארויסגעוויזען, אז א בעדייטענדער טייל פון די שווארצמאהניקעס, וועלכע האבען זיך אנגערו-פען „עכט רוסישע לייט" זענען גאר געווען גער-מאנער און זייער אמת'ן פרצוף האט מען ערשט דערקענט אין דער צייט פון קריג.

אַ קאָוונער יוד אַמעריקאַנער געזאַנדטער אין קאָסטאַ ריקאַ

(קאָרעספּאָנדענץ פון וואַשינגטאָן)

גאָר אַ יוד — און דאָס מאָל טאַקע אַ יוד פון אונזערע יודען, אַ „נאָש בראַט" — איז פון פּרעזידענט רוזוועלט אָנגעשטעלט געוואָרען אַלס אַמעריקאַנער דיפּלאָמאַטישער פאָרטרעטער אין אַן אַנדער לאַנד. לעאָ ס. סעק איז בעשטימט געוואָרען אַלס דער אַמבאַסאַדאָר פון די פאַראייניגטע שטאַטען אין קאָסטאַ ריקאַ.

אַ סך צייטונגען פון לאַנד לויבען פּרעזידענט רוזוועלט פאַר אָנשטעלען סעק'ן אויף אַזאַ הויכען דיפּלאָמאַטישען אַמט. איניגע צייטונגען בעגריסען אפילו די קליינינקע צענטראַל-אַמעריקאַנער מדינה'לע, קאָסטאַ ריקאַ וואָס האָט דעם גוטען מזל צו קריגען אַזאַ גוטען אַמעריקאַנער פאָרטרעטער ווי לעאָ ר. סעק. די „וואַשינגטאָן ניוס", שרייבט וועגען דעם דאָזיגען יודישען דיפּלאָמאַטישען פאָרטרעטער אונטערן קעפּעל: „קאָסטאַ ריקאַס גוטער מזל". אויך אַנדערע זאָגען, אַז די בעשטימונג פון לעאָ ס. סעק אַלס אַ דיפּלאָמאַט ווייזט אַ נייע ווענדונג, אין דיפּלאָמאַטיע, און די לויבען שטאַרק פּרעזידענט רוזוועלט פאַר דעם וועלען מיר פאַרשטעלען דעם נייעם יודישען „מיניסטער" פאַר אונזערע לעזער.

לעאָ ר. סעק איז אַ קינד פון אַנ'איינפאַכער יודישער פאַמיליע. דער טאַטע איז אַ יוד פון קאָוונע, וועלכער איז געקומען קיין אַמעריקע ווען ער איז אַלט געווען דרייצעהן יאָהר. כאָטש זיין מאַמע איז געבוירען געוואָרען אין שוועדען, שטאַמט זי אָבער אויך פון אונזערע סאָרט יודען, איהר פאָטער לעאָס זיידע) איז יוסף ראַמאַנסקי, אַנ'אַנגעזעהענער אָרטאָדאָקסישער יוד, אַ מזרח-וואַנט יוד, אין סט. לואיס, עס ווייזט אויס, אַז לעאָ האָט זעהר ליב זיין זיידען, ער רעדט מיט וואַרימקייט וועגען דעם זקן, וואָס שפּילט נאָך איצט אַ ראָלע אין שוהל, אָדער בית-המדרש, לערנט אַ פּרק משניות, אָדער אַ בלאַט גמרא, און זעהט זיך אָן אין יודישער געזעלשאַפט.

הגם ער איז געבוירען געוואָרען אין אַמעריקע און איז אַ שרייבער אין ענגליש, דערקענט מען איהם אָבער אַלס אַ יודען פאַר אַ מייל. איבעריגענס, האָט זיך לעאָ קיינמאָל נישט געשעהמט מיט זיין יודישקייט, נישט געזוכט עס צו בעהאַלטען.

אין דער צייט פון מלחמה האָט סעק אויפגעגעבען זיינע דריי צייטונגען אין טעקסאַס און איז אַריינגעטרעטען אין דער אַרמעי, דעם 18-טען אָקטאָבער פון יאָהר 1917 האָט ער פאַרלאָזען אַמעריקע אַלס אָנפיהרער פון אַ קאָרפּוס פון לופט-פליהער, און אין פעברואַר פון יאָהר 1919 איז ער צוריקגעקומען פון פראַנקרייך. נאָך זיין צוריקקומען פון דער מלחמה איז ער אָנגעשטעלט געוואָרען אַלס וואַשינגטאָנער קאָרעספּאָנדענט ביי די „סקריפּס-האָוואַרד" צייטונגען ביי וועלכע ער איז פאַרבליבען, ביז ער האָט געקראָגען די איצטיגע הויכע דיפּלאָמאַטישע שטעלע, אַלס אַמעריקאַנער פאָרטרעטער אין קאָסטאַ ריקאַ.

אַלס וואַשינגטאָנער קאָרעספּאָנדענט פון מעהרערע ענגלישע צייטונגען איז לעאָ ר. סעק געווען ערפאָלגרייך, אָבער ער האָט דאָס געטאָן נישט אַלס בעריהמטער זשורנאַליסט נאָר. ווי אַלע אַנדערע רופען איהם אַלס אַ צייטונגס-רעפּאָרטער וואָס אַרבייט שווער צו קריגען ריכטיגע נייעס. אפשר טאַקע דערפאַר האָט פּרעזידענט רוזוועלט איהם געגעבען די הויכע דיפּלאָמאַטישע שטעלע, ווען דער פּרעזידענט האָט געוואָלט געבען אָנערקענונג צו אַ פאָרטרעטער פון דער פּרעסע, האָט ער נישט געוואָלט אויסקלייבען קיין אָנגעבלאָזענעם אינדיק, איינעם וואָס געהט אויסגעפּוצט אין עסיג און האָניג, טראָגט אַ שטעקען און איז כסדר אָנגעקראָכמאַליעט, ער האָט דוקא אויסגעקליבען אַ רעפּאָרטער.

דאָס וואָס מען זאָגט, אַז די בעשטימונג פון לעאָ סעק אַלס אַ דיפּלאָמאַט ציינט אָן אַ נייע ווענדונג אין דיפּלאָמאַטיע, נעהמט זיך פון דעם, וואָס לעאָ האָט אַ טבע צו זאָגען דעם אמת גלייך אין אויגען סיי אין פריוואַטען לעבען, סיי אין זיין פּראָפעסיע, ער איז פון די מענשען וואָס וואַגט צו פרעגען אַ פרוי איהרע ריכטיגע יאָהרען.

זיינער אַנ'אַרטיקעל אין דער „פּיטסבורג פּרעס" אין דעם קאַמפּיין פון יאָהר 1928 האָט פאַראורזאַכט אַ סענאַט-אונטערזוכונג פון די קאַמפּיין פאָנדס פון די ערוועהלטע סענאַטאָרען ווער, אין פּענסילוואַניע, און סמיט פון אילינאָי, און דאָס האָט דערפיהרט דערצו, אַז די דאָזיגע צוויי סענאַטאָרען האָבען פאַרלוירען זייערע פּלעצער אין סענאַט פון די פאַראייניגטע שטאַטען.

סענאַטאָר העריס פון מיסיסיפּי האָט אין סענאַט פאָרגעלעזען דעם אַרטיקעל פון לעאָ סעק צו בעווייזען וואָס פאַראַ קאָרופּציע עס איז אָנגעגאַנגען אין פּענסילוואַניען און ער האָט געזאָגט, אַז לעאָ שרייבט אַלעמאָל דעם אמת. און אַז דער סענאַט דאַרף דעריבער אונטערזוכען. און דער סענאַט האָט געזוכט און האָט ווירקליך געפינען, אַזאַ סאָרט רעפּאָרטער וואָס האָט אַ נאָמען אַלס פאַרשפּרייטער פון אמת, איז אַ נייעס אין דער דיפּלאָמאַטיע פון אַ גרויסען לאַנד.

אין פּאָליטיק איז לעאָ סעק אַלעמאָל געווען אַ דעמאָקראַט.

דאָס מדינהלע אין וועלכען לעאָ ר. סעק ווערט געשיקט אַלס אַמעריקאַנער פאָרטרעטער, ליגט אין צענטראַל-אַמעריקע. זי פאַרנעהמט איבער אַנצען דריי און צוואַנציג טויזענד קוואַדראַט מייל, און האָט אַ בעפעלקערונג פון אַרום אַ האַלבען מיליאָן מענשען, עס איז אַ שטילע, רוהיגע מדינהלע, וואָס בעריהמט זיך מיט דעם, אַז זי [illegible] מעהר לעהרער אידער סאָלדאַטען.

דער פּאַלאַץ, אין וועלכען לעאָ ר. סעק וועט וואוינען, איז אַמאָל געווען דער קעניגליכער פּאַלאַץ פון לאַנד, עס שטעהט אויף אַ הויכען באַרג פון וועלכען מען קען אַרונטערקוקען אויף דער גאַנצער הויפּט-שטאָט פון לאַנד, סאַן-כאָזע. אַמאָל האָבען דאָרטען געוואוינט די קעניגין פון קאָסטאַ ריקאַ, איצט וועט דאָרטען הערשען אַנ'איינפאַכער יוד, איינער פון אונזערע פּשוטע געוועהנליכע נישט אָנגעבלאָזענע יודען, לעאָ ר. סעק, זיין פרוי רעבעקאַ, און זייער טעכטער'ל, שרה'לע.

בן-ציון.

„פעלקישער בעאָבאַכטער" וועגען דער אויסוואַנדערונג

פון דייטשע יודען אין די פאַראייניגטע שטאַטען

בערלין (יט"א) די מינכענער אויסגאַבע פון „פעלקישען בעאָבאַכטער" בעהאַנדעלט אין אַנ'אַרטיקעל די פראַגע פון יודישער אויסוואַנדערונג פון דייטשלאַנד און שרייבט צוו. אַנד.:

די אַלגעמיינע צאָהל פון „דייטשע" עמיגראַנטען ווערט געשאַצט אויף 60 ביז 70 טויזענד. די דאָזיגע צאָהל איז נישט גרויס אין פערגלייך מיט דער אויסוואַנדערונג אין די פריהערדיגע יאָהרען, ווען די אויסוואַנדערונג פון 70,000 יודען און יודען-חברים זאָל ברענגען בלויז דעם נוצען, אַז 70,000 טיכטיגע דייטשען זאָלען בעקומען אַרבייט, דאַן וואָלט געווען בערעכטיגט אפילו אַ געוואַלטזאַמער גרויש.

עס וואָלט געווען אַ פּליוס פון דאַנקבאַרקייט, ווען די פאַראייניגטע שטאַטען זאָלען, נעמענדיג אין אַכט די מיליאָנען טיכטיגע איינוואַנדערער פון דייטשלאַנד. איצט איבערנעהמען אויך די אויסדערוועהלטע, דעסטאָ מעהר וואָס מען האָט נאָר דאָרט אַ גוטע מיינונג וועגען יודען. עס דאַרף אָפיציעל געפּרובט ווערען, צי עס לאָזט זיך נישט אויסצונוצען די דייטשע איינוואַנדערונגס-קוואָטע פאַר די „דייטשע" יודען אויפ'ן אָרט פון די דייטשע אויסוואַנדערער, מיט וואָס מען וואָלט געדינט אַלע בעטייליגטע.

די „יודישע רונדשוי" בעמערקט דערצו: „די אָנרעגונג פון פעלקישען בעאָבאַכטער" איז זעהר בעמערקענסווערט. ווען עס זאָל פאַקטיש צושטאַנדע קומען אַזאַ אָפּמאַך מיט די פאַראייניגטע שטאַטען, וואָלט דאָס געווען אַ ווירקליכע פאַרלייכטערונג פאַר די יודען, וועלכע מוזען אויסוואַנדערען. די אַמעריקאַנער יודען מוזען דורכאויס שטיצען די דאָזיגע מעגליכקייט.

די אַראַבער פון וואַדי האַוואַריט

אָפּגעוואָרפען דעם רעגירונגס-פאָרשלאַג וועגען איבערוואַנדערען אין אַנ'אַנדער געגענד

ירושלים (יט"א) אין אַנ'אָפיציעלען קאָמוניקאַט, וואָס שילדערט די געשיכטע פון דער ערד-קניה אין וואַדי האַוואַריט, ווערט אויספיהרליך מיטגעטיילט וועגען די בעמיהונגען פון דער רעגירונג צו בעוועגען דעם אָ שיגען אַראַבער-שבט איבערצוואַנדערען אויף אַנ'אַנדער אָרט.

נאָכדעם ווי עס האָט זיך געענדיגט דער טערמין פון פאַכט-אָפּמאַך, וואָס איז געשלאָסען געוואָרען דורך יודישען נאַציאָנאַל-פאָנד ביי דער פאַרמיטלונג פון דער רעגירונג מיט די אַראַבישע ערד-פאַכטער אין צפון-טייל פון וואַדי האַוואַריט, און נאָכדעם ווי עס זענען ענדגילטיג אָפּגעוואָרפען געוואָרען די אַראַבישע תביעות אויף 600 דונאַם ערד אין דרום-טייל. האָט דער דיסטריקט-קאָמיסאַר געמאַכט דעם אַראַבישען שבט דעם פאָלגענדען פאָרשלאַג: די אַראַבער פון וואַדי האַוואַריט זאָלען זיך בעזעצען אויף אַנ'אויסגעטריקנטען און טיף פאַראַקערטען באָדען, דערביי זאָל יעדע משפחה בעקומען פון 40 ביז 60 דונאַם. חוץ דעם זאָל זייער גאַנצער האָב און גוטס אומזיסט איבערגעפיהרט ווערען אויף דעם נייעם אָרט און די אַראַבער זאָלען אויך בעקומען אַנטשעדיגונג אין דער הויך פון 2300 פונט פאַר דער תבואה, וועלכע זיי וועלען איבערלאָזען אין האַוואַריט.

די בעדואינער האָבען אָבער דעם דאָזיגען פאָרשלאַג אָפּגעוואָרפען. די רעגירונג זוכט איצט אַנדערע מעגליכקייטען פאַר דער צוקונפטיגער איבערזידלונג פון אַראַבישען שבט.

Dr. R.
Zalcwasser
CHIRURG — כירורג
ציגעל-גאַס 19, טעל. 125-17
נעהמט אָן פון 1—2 ביי טאָג און פון 4—7 נאָכט

Dr. med.
L. Berman
צעגעלניאַנאַ 15, טעל. 149-07
ספּעציאַל-אַרצט פאַר הויט- און געשלעכטס-קראַנקהייטען, מענער-שוואַכע-בעהאַנדלונג און סעקסועלע בעראַטונג.
עלעקטראַנאַליזען.
נעהמט אָן פון 8—11 און 4—8 אָוו. זונטאָג פון 9—1 ביי טאָג
פאַר אונבעמיטעלטע — [illegible]-פּרייזען.

וואַדי האַוואַריט

אוסישקינ'ס אַלטער חלום. — אַ בעזוך פון זשורנאַליסטען אין די נייע ישובים פון וואַדי האַוואַריט. — פערטיילונג פון באָדען. — איינענע קאָלאָניזאַציע

(בריף פון ארץ-ישראל)

פאַרלויפיג רופט זיך נאָך דער פּלאַץ מיט'ן אַלטען אַראַבישען נאָמען „וואַדי האַוואַריט", אָבער אין אַ קורצער צייט אַרום וועלען דאָ אויפגעבויט זיין נייע יודישע דערפער און יעדער דאָרף וועט האָבען אַנ'אייגענעם נאָמען, נאָך אַ וויכטיגער פּערזענליכקייט אָדער געשעהעניש פאַרבונדען מיט דער אַנטשטעהונג פון'ם דאָרף. עס וועט אויך זיין אַ ישוב צום אָנדענק פון'ם יונגען טרויעריג-אומגעקומענעם ד"ר. חיים אַרלאָזאָראָוו ז"ל, און דאָך וועט דער אַלגעמיינער נאָמען „וואַדי האַוואַריט" פערבלייבען אויך אין דער שפּעטערער צייט, ווייל מיט איהם איז פערבונדען אַ גאַנץ שטיק היסטאָריע פון'ם יודישען ישוב, שוועריגקייטען און שטערונגען פון וועלכע עס איז נישט בעפרייט קיין שום נייגעגרינדעטער יודישער דאָרף אין לאַנד. דאָ אָבער זענען די שוועריגקייטען געווען מעהר פון אומעטום. און עס האָט געקאָסט גענוג מיה ביז מען האָט זיך פון זיי בעפרייט.

מיט פערציג יאָהר צוריק האָט אוסישקין בעת זיין בעזוך אין ארץ-ישראל געחלומט וועגען דער אויסלייזונג פון'ם האָויגען שטח, וואָס ליגט צווישען טול כרם און חדרה ביז צום ים-ברעג, וואָלטען דענסמאָל געווען די נויטיגע געלד-מיטלען, אַזוי וואָלט מען געוויס געקאָנט אָפּקויפען דעם גאַנצען באָדען פאַר אַ גאָר קליינער סומע. אָבער די מעגליכקייטען זענען דעמאָלט געווען זעהר בעשרענקט און דאָ האָט זיך אוסישקין נישט אָפּגעזאָגט פון זיין שטרעבונג. מיט פערציג יאָהר שפּעטער נאָך [illegible] האָט דורכגעפיהרט די קניות פון עמק-יזרעאל און אַנדערע, איז ער אָפּגעפאָהרען קיין קאַנאַדאַ און האָט בעוואויגען די דאָרטיגע ציוניסטען איבערצונעהמען אַ פאַרפּליכטונג אויף איין מיליאָן דאָלאַר פאַר דער אויסלייזונג פון וואַדי-האַוואַריט.

דער באָדען איז געקויפט געוואָרען אויף אַ פעפענטליכע ליציטאַציע. די פריערע באָדען-בעזיצער זענען געווען פערשולדיגט מיט אַ גרויסער סומע געלד, און די קרעדיטאָרען האָבען זיי אָנגעקלאַגט פאַר'ן געריכט, וואָס האָט די גיטער אַרויסגעשטעלט צו עפענטליכען פערקויף כדי צו דעקען די חובות. דער פערקויף איז פערעפענטליכט געוואָרען אין די צייטונגען, און די אַראַבער האָבען זיך נישט אָפּגעזאָגט, ערשט ווען דער קרן-קימת האָט אָפּגעקויפט דעם באָדען, האָט זיך אָנגעהויבען אַ שורה פון פּראָטעסטען און פּראָצעסען, וואָס האָבען זיך געצויגען גאַנצע דריי יאָהר, ערשט אין חודש יוני האָט זיך פערענדיגט אַ פּראָצעס וועגען אַ שטח פון זעקס טויזענד דונאַם. לטובת דעם קרן-קימת. און ע"ש"ט אין דער לעצטער צייט האָבען די בעדואינער פערלאָזען די אַזוי גערופענע „אדמת המריבה" (פּראָצעסירטער באָדען), וואָס איז אַריבער אין בעזיץ פון קרן-קימת און איז גלייך פאַנאַנדערגעטיילט געוואָרען צו פערשיעדענע קאָלאָניזאַציע גרופּעס.

אויף איינלאַדונג פון'ם הויפּט-ביוראָ פון'ם קרן-קימת איז אַ גרופּע זשורנאַליסטען און מיטאַרבייטער אַרויסגעפאָהרען בעזוכען דעם באָדען פון וואַדי-האַוואַריט און די דאָרט ניי-געגרינדעטע ישובים. פאָהרענדיג פון ירושלים איבער שכם און טול כרם האָבען מיר זיך געקענט איבערצייגען, וואָס פאַר אַ ווערט דער יודישער ישוב האָט פאַר'ן לאַנד אויפ'ן שאָסיי פון ירושלים קיין תל-אביב הערשט שטענדיג אַ גרויסע בעוועגונג, נישטאָ קיין צעהן מינוט עס זאָל נישט אַקעגענקומען אויטאָמאָבילען און אויטאָבוסען פול אָנגעפּאַקט מיט רייזענדע, דאָ אָבער מערקט מען נאָך אַ בעוועגונג אויפ'ן שאָסעי פון ירושלים קיין חיפה איבער שכם אָבער אויפ'ן שאָסעי פון שכם קיין טול כרם הערשט אַ שטילקייט. דער דאָזיגער שאָסעי איז זיבע[illegible] אריכות-ימים, די גאַנצע צייט פון דער נסיעה האָבען מיר נישט ענטדעקט קיין אויטאָבוס. עפּעס אַ קליינער אויטאָמאָביל האָט זיך צייטענווייז ענטפּלעקט און ווידער פערשוואונדען, האָט זיך שפּעטער אַרויסגעשטעלט אַז דאָ פאָהרען יודישע טוריסטען וואָס האָבען זיך אָנגעשלאָסען צו אונזער גרופּע.

נאָך אַ נסיעה פון פיר שעה זענען מיר אָנגעקומען קיין וואַדי-האַוואַריט, דער פּלאַץ איז זאָנדערבאַר שעהן, ער דערמאָנט דעם מפרץ-חיפה מיט זיין גרויס און פּראַכטקייט, אויך ער ליגט ביים ים, וואָס זיינע כוואַליעס שווענקען שטיל די זאַמדיגע ברעגעס. אָבער מעהר פון דער נאַטירליכער שיינקייט זענען מיר בעגייסטערט געוואָרען דורך דער חלוצישער יוגענד, וואָס האָט בעוויזען דורכצופיהרען אַ וויכטיגע קאָלאָניזאַציע-אַרבייט מיט אייגענע כוחות אָהן שום הילף מצד די נאַציאָנאַלע-קאָלאָניזאַציע-אינסטיטוציעס — אַ דאַנק דעם קרן-קימת, וואָס האָט זיי איבערגעגעבען דעם נויטיגען באָדען.

דער באָדען פון וואַדי-האַוואַריט, וואָס טויג גרעסטענטיילס פאַר פּלאַנטאַציעס איז פונאַנדערגעטיילט געוואָרען צווישען אַרבייטער-גרופּעס און דעם מיטעלשטאַנד, נעהמענדיג אין בעטראַכט אַז די עלעמענטען פון מיטעלשטאַנד זענען ווייניגער צוגעפּאַסט פאַר איינפאַכער באָדען-בעאַרבייטונג פון די אַרבייטער, איז די פערטיילונג פון באָדען אַזוי דורכגעפיהרט געוואָרען, אַז דער מיטעלשטאַנד בעקומט מעהר פּלאַנטאַציע-באָדען און אויך בעסערע פּלעצער פון היגיענישען שטאַנדפּונקט, אָבער ליידער מוז קאָנסטאַטירט ווערען אַז בעת אַרבייטער-גרופּעס ווי אַרגון ותיקין, השומר-הצעיר, ג', וחדריה, און אַנדערע האָבען זיך שוין בעזעצט אויף דעם באָדען — מערקט זיך ווייניג פון דער קאָלאָניזאַציע פון'ם מיטעלשטאַנד. אמת אַ סך יודען פון חוץ-לארץ לאָזען דאָ צוגרייטען זייער באָדען דורך „יכין", וואָס האָט פאַרפּלאַנצט אין וואַדי-האַוואַריט אַ סך ווירטשאַפטען פאַר גרופּעס פון מיטעלשטאַנד. עס זענען אויך אָרגאַניזירט געוואָרען אין לאַנד פערשיעדענע גרופּעס פון מיטעלשטאַנד מיט'ן צוועק צו קאָלאָניזירען זיך אויפ'ן באָדען פון וואַדי-האַוואַריט, אָבער די ערשטע וואָס זענען אַרויף אויפ'ן באָדען און פיהרען אויס די נויטיגע אַרבייטען, זענען פאָרט די אַרבייטער, פערהאַן שוין אַ ישוב פון פינף הונדערט איינוואוינער אויפ'ן באָדען פון וואַדי-האַוואַריט, בתוכם אָבער נאָר פיר יודען פון מיטעלשטאַנד.

ווי געזאָגט, בעקומען נישט די קאָלאָניסטען אין וואַדי-האַוואַריט קיין שום שטיצע פון די קאָלאָניזאַציע-אינסטיטוציעס. עס איז דערפאַר צו בעוואונדערען וויפיל זיי האָבען שוין בעוויזען אויפצוטון פאַר זייער צוקונפט, זיי האָבען פאַרפּלאַנצט צעהנדליגער דונאַם מיט אָראַנזשען, האָבען איינגעאָרדענט בוים-שולען, געגראָבען ברונימער, אויפגעבויט וואַסער-רעזערוואַרען א.אַ.וו. די אַרבייטער זענען אָרגאַניזירט אין קאָאָפּעראַטיווען, וואָס אַ טייל פון זיי אַרבייט אין שטאָט און אין דאָרף און גיבען זייערע פערדינסטען די חברים וואָס געפינען זיך אין וואַדי-האַוואַריט, כדי צו העלפען גרינדען זייערע ווירטשאַפטען, מיט אַרבייט בעצאָהלען. זיי די פאַבריקען פאַר די נויטיגע מאַטעריאַלען, די חברים וואָס זיצען אין וואַדי-האַוואַריט אַרבייטען אויך אין די פּרדסים, וואָס ווערען צוגעגרייט דורך „יכין" און אַ טייל פון זייער פערדינסטען פערווענדען זיי פאַר דעם אויפבוי פון זייער ווירטשאַפט פאַר אונזערע אויגען ווערט איצט אינטענסיוו קולטיווירט אַ גרויסע שטרעקע באָדען אין ארץ-ישראל, לויט אַ נייעם סיסטעם וואָס פאָדערט נישט די הילף פון די נאַציאָנאַלע-קאָלאָניזאַציע — אינסטיטוציעס דאָס רופען זיך „איינענע קאָלאָניזאַציע". די דאָזיגע מעגליכקייט איז ענטשטאַנען נאָר אַ דאַנק דעם, וואָס דער קרן-קימת האָט געזאָרגט פאַראויס פאַר'ן באָדען. די קאָלאָניסטען האָבען דאָס קלאָר אַרויסגעזאָגט, אַז ווען נישט דער קרן-קימת — וואָלטען זיי נישט געקענט חלומען אפילו וועגען אַנ'אייגענער ווירטשאַפט, ווייל אַ חוץ דעם וואָס דער באָדען פריין איז לעצטענס זייער געשטיגען און פערשלינגט אַ גרויסען טייל פון די בעגרענעצטע געלד-מיטלען וואָס זענען אין בעזיץ פון'ם אַרבייטער, איז בכלל יעדער באָדען-פערקויף פערבונדען מיט אַזעלכע שוועריגקייטען אַז קיין שום יחיד, און אַוודאי נישט אַנ'אָרימער אַרבייטער, איז נישט אימשטאַנד זיי גובר צו זיין.

לויט דער לעצטער פערטיילונג דאַרפען זיך אויפ'ן באָדען פון וואַדי-האַוואַריט בעזעצען 660 אַרבייטער משפחות אויף 12,380 דונאַם און 576 משפחות פון מיטעלשטאַנד אויף אַ שטח פון איבער 11,000 דונאַם. פאַרלויפיג וואוינען שוין איבער פינף הונדערט אַרבייטער, אָבער עס איז צו האָפען אַז דער דאָזיגער באָדען וועט איבעריכען בעזעצט ווערען און וואַדי-האַוואַריט וועט זיך בעדעקען מיט יודישע דערפער און פערגרעסערען דעם יודישען לאַנדווירטשאַפטליכען ישוב אין לאַנד — אַ נייער עמק-יזרעאל.

איש ירושלים.

רעכט און לעבען

יורידישע ביילאגע פון „נייעם פאלקסבלאט"

וואו האט א קאמארניק רעכט צו לייגן אן'ארעסט

די טעג איז פארעפענטליכט געווארען א דע ציזיע פון העכסטען געריכט, לויט וועלכער א קא מארניק האט רעכט צו מאכען א זאיענטשע אויף א בעל-חוב'ס חפצים בלויז אין דעם פאל, ווען די זעלבע חפצים געפונען זיך אין לאקאל פון בעל-חוב אדער פון מאנער, קוים געפונען זיי זיך אבער ביי א דריטען פערזאן טאר דער קאמארניק אויף זיי קיין ארעסט נישט לייגען, סיידען דער זעלבער פערזאן איז דערויף בפירוש מסכים.

אויף אט דער געבראכטער בעשטימונג איז כדאי צו לייגען א בעזונדערע אויפמערקזאמקייט: ווי ס'טרעפט, פיהרען ארום די מאנער און בפרט די פראמפטיאנעלע אויפמאנער, די אזוי גערופענע נשמה-כאפער די קאמארניקעס צו די קרובים, צו די שכנים פון בעל-חוב און גאנץ אפט אפילו אויך צו פרעמדע מענשען און אנווייזענדיג אויף פערשי דענע דארט זיך געפונענע חפצים, וועלכע זאלען פלומרשט זיין דאס אייגענטום פון בעל-חוב, בעטע לען זיי די קאמארניקעס די דאזיגע זאכען אויף זיי ער פערזענליכער פעראנטווארטליכקייט צו סעק וועסטרירען.

אין רוב פאלען פיהרען די קאמארניקעס אויס דעם פערלאנג פון די אויפמאהנער. די טענות פון די פערזאנען, ביי וועמען אזעלכע זאיענטשעס ווערען דורכגעפיהרט, בלייבען הענגען אין דער לופט. דאס פערפיהרען ווילאנטשעניע-פראצעסען איז א צו טייערער ביסען, אויף וועלכען זעלטען איינער קאן זיך דערלויבען. ווער שמועסט נאך וועגען בעקומען א ווסטרזשימאניע, דאס איז דאך שוין דא כמעט אן'אויסגעשלאסענע זאך.

די דערמאנטע בעשטימונג, וועלכע באזירט זיך אגב אויפ'ן פונקט 2 ארט. 581 פון נייעם ציוויל-פראצעדור-קאדעקס שאפט א נייע רעכטליכע און פאקטישע סיטואציע אין געגעבענעם געביט.

אלזא, א קאמארניק האט רעכט צו מאכען א זאיענטשע אין דער וואוינונג אדער געשעפט פון בעל חוב אדער מאנער. ער האט אבער נישט קיין רעכט צו געהן ארומזוכען דעם בעל-חוב'ס אייגענטום אין פרעמדע שטובען און דארט דורכ= פיהרען זאיענטשעס אהן דער הסכמה פון די בע- טרעפענדע לאקאטארען. אין דעם פאל איז נישט קיין אונטערשיד, צי דער קאמארניק האנדעלט לויט איינענער איניציאטיוו אדער לויט'ן פערלאנג פון מאנער.

די לאגע ענדערט זיך דעסגלייכען אויך נישט אין דעם פאל, ווען דער מאנער איז אפילו ביכולת צו בעווייזען, אז די פערהאנענע זאכען אין רשות פון פרעמדען פערזאן זענען דאס אייגענטום פון בעל=חוב און זיי זענען בעהאלטען געווארען טאקע בלויז צוליב דעם אליין, בכדי אויסצומיידען די עקזעקוציע.

די חפצים, וועלכע געפינען זיך אין רשות פון א דריטען פערזאן, ווערען שוין דערמיט אליין אומבערירליך און דער בעטרעפענדער פערזאן איז בכלל נישט מחויב צו לעגיטימירען דעם בעזיץ-רעכט אויף די אנגעוויזענע חפצים.

וויבאלד דער קאמארניק האנדעלט אין היפך מיט דער דערמאנטער בעשטימונג, דארף געגען איהם דערלאנגט ווערען אין משך פון 7 טעג אין ארטיגען שטעטישען געריכט אן'ענטשפרעכענדע אנקלאגע.

וואס שייך ווייטער די רעכט פון מאנער צו רעאגירען געגען אזא האנדלונג מצד'ן בעל-חוב, בלייבט איהם איבער איינער פון די צוויי פאל- גענדע וועגען: אדער ר'געמט אונטער א ציווילע אקציע און צווינגט איהם צו ענטפלעקען זיין פער- מעגען (wyjawnienie majątku) ארט. 621. אדער ר'טרעט ארויס אויף א שטראפליכען וועג און ציהט איהם צו צו פעראנטווארטליכ- קייט פאר אויסבעהאלטען חפצים פאר דער זאיענ- טשע, לויט'ן ארטיקעל 282 פון נייעם שטראף- קאדעקס. צו דער דאזיגער פעראנטווארטליכקייט קאן דעסגלייכען אויך צוגעצויגען ווערען דער דריטער פערזאן, ביי וועמען די אנגעוויזענע זאכען זענען בעהאלטען געווארען און ער וויל זיי גוטוויליג דער עקזעקוציע-מאכט נישט איבערגעבען (ארט. 28).

פערשטייט זיך, אז שטראפליכע פונקציעס קאנען נאר אין דעם פאל אנגעווענדעט ווערען אויב ס'איז דערוויזען געווארען אין דער האנדלונג פון בעל-חוב און פון דריטען פערזאן בולטע ביזוויליגקייט.

י. אינפעלד.

וויכטיגע ענטשיידונגען פון העכסטען געריכט

פעראנטווארטליכקייט פון א פרוי פאר'ן מאנס חוב

צונעמען פאר'ן מאנס חוב מעג מען די שטוב-ווירטשאפט אבער נישט דער פרוי'ס מלבושים און אוודאי נישט איהרע ארבייטס-מכשירים, אויף וויפיל זי פיהרט אן'אייגענע אונטערנעהמונג און איז עקאנאמיש אומאפהענגיג פון מאן. דער אומ= שטאנד, וואס דער פרוי'ס אונטערנעמונג ווערט געפיהרט אין דער געמיינזאמער וואוינונג ענדערט נישט די לאגע.

אונטערשיד פון א גנבה ביז נישט אפגעבען א געפונענע זאך

אויב עמיצער האט פערלוירען אין א גע- וויסען לאקאל א סומע געלד אדער א חפץ און דער בעל הבית פון זעלבען לאקאל האט די פערלוירענע זאך געפונען און נישט קוקענדיג דערויף, וואס ער האט געוואוסט וועמענס די גע- פונענע זאך איז, האט ער זי נישט אפגעגעבען

ארטאפעדישער אנשטאלט

פראטעזען, גארסעטען, א ר- טאפעדישע אפאראטען אלער ארט, לייכטע פלאט- פוס-איינלאגען געגען פוס- שמערצען אלס נאך גיפס- אבדרוק.

Dr. med. Lubicz u. Villy Simonović

פיעטריסאווער 119, טעל. 281-81.

דעם אייגענטימער, נאר זי צוגעאייגענט, ווערט ער בעשטראפט נישט פאר צואייגענען זיך א גע- פונענע זאך, נאר פאר א פשוטע גנבה.

א זעלבסטשטענדיגער ווארשטאט און די פליכט אויסצוהויפען א פאטענט

יעדער זעלבסטשטענדיגער ווערקשטאט מוז האבען א פאטענט אהן אונטערשיד, צי ער ווערט בעוואויגען פיזיש (מיט הענד) אדער מעכאניש (מאטאר) און צי מ'ארבייט אליין אדער מיט געהילפען.

פאר א זעלבסטשטענדיגען ווערט אבער נישט אנערקענט אזא ווערקשטאט, וואו מ'ארבייט אויס- שליסליך פאר א געוויסען אונטערנעמער פון אנ- פערטרויטע רוי-שטאפען און אויף אנפערטרויטע ארבייטס-מכשירים. אזעלכע ווערקשטעלען זענען דעריבער פריי פון דער פליכט אויסצוקויפען פא- טענטען און צו באצאלען אומזאץ=שטייער. צו די דאזיגע פליכטען ווערט צוגעצויגען דער אייגענט- ליכער אונטערנעמער.

רעכט פון א פרוי אויפ'ן לאקאטארז- שוץ

די פראגע צי א פרוי האט געהאט חתונה- געהאט אדער נישט מיט'ן פערשטארבענעם מאן האט נישט קיין שום בעדייטונג אין דעם פרט פון אנערקענען איהר די רעכט צו געניסען פון לאקא- טארען-שוץ, אלענפאלס דאן, ווען דער פערשטאר- בענער מאן האט שוין געהאט מיט דער זעלבער פרוי א געמאלדען אויף זיין נאמען קינד.

וועקסעל-פעלשונג

אויב דער כלומרשטער זשיראנט בע קענט זיך צו דער געפעלשטער זשירא, קען נישט פעראדנט ווערען קיין עקספערטיזע און דער אנגעקלאגטער מוז בעפרייט ווערן. דער געליטענער קען אין אזא פאל מאנען פון זשיראנט דעם וועקסעל-חוב.

געוויס קען אויך אזא זשיראנט צוגעצויגען ווערען צו פעראנטווארטליכקייט פאר געבען פאלשע ערקלערונגען אין געריכט, פאר דעקען דעם פעל- שער.

קלאנג-קינא=טעאטער

ZACHĘTA

זגערזשער 26

היינט און פאלגענדע טעג!

דער לאנג - ערווארטעטער פילם א. ג.

הערצער= קאמענדע

אין דער הויפט-ראלע

GUSTAW FRÖHLICH

קירצליך:

דעם מענש, וואס איך האב דער'הרג'עט

אנהויב פון די סעאנסען טעגליך 4.30 נ"מ שבת און זונטאג—12.30 א זייגער בייטאג

ר. איזראעל

דירעקטאר אדאלף גאלד

סענסאציאנעל=שפאנענדער ראמאן פון יודישען לעבען

● 48 ●

— ניין, די האנדשריפט קען איך נישט, האט ראזען אויפגעשריבען.

באנעצקי האט זיך נאך נישט געהאט אפגעטריי סעלט פון דער איבערראשונג און נאך אלץ געטראכט וואס דא קאן פארקומען, ער האט זיך נאכאמאל בעוואלט איבערצייגען צי מ'הערט ווידקליך אונטער זיין געשפרעך דא אין צימער און האט מיט א כוונה הויך געזאגט:

— אפשר וועט די בעשולדיגטע מיר אויסרעכע נען די נעמען פון איהרע בעקאנטע מיט וועלכע זי האט די לעצטע צייט פערקעהרט.

פרל. ראזען האט געוואלט אנהויבען אויס- צורעכענען ווי פלוצלונג האט דער טעלעפאן ווידער א ריס געגעבען, באנעצקי האט אדש א ציטער געגעבען. פרוי ראזען האט בכלל נישט געוואוסט וואס דא קומט פאר.

— האלא, דא קאמיסאר באנעצקי, ווער רעדט?

— דערזעלבער וואס מיט עטליכע מינוט פריער איהר הייבט ווידער אן אויסצופרעגען וועגען ענינים וואס האבען נישט קיין שייכות צום ענין וויס, מיר האבען אייך שוין איינמאל געווארענט און איהר הערט אונז ווי דעם קאטער, זענען מיר מחויב צו מאכען די לעצטע ווארנונג, אדיע.

— האלא, האלא... האלא... האט באנעצקי נאך אריינגעשריגען אין טעלעפאן, דארט האט זיך אבער שוין קיינער נישט אפגערופען.

באנעצקי איז געלאפען הין און צוריק אין צימער ווי א בער אין זיין גרויסער שטייג, ער האט גענומען יעדען געגענשטאנד אין האנט אריין, איהם גענוי איבערגעקוקט און איהם צוריק אוועקגעשטעלט אין יעדען חפץ האט ער געזוכט עפעס א געהיימען מעכאניזם, עפעס אן'אנדייטונג וואס וואלט איהם געקענט אויפקלערען דאס געהיימניש, ער האט שוין געהאט פערגעסען אז ביי איהם אין צימער זיצט די ארעסטירטע פרוי ראזען און אז ס'קען אויפפאלענד ווערען דער אומשטאנד וואס זי פערברענגט דא אזוי לאנג, ווען ער האט זיך וועגען דעם דערמאנט האט ער בעשלאסען איצט איבערצוזייסען די גאנצע אויס פארשונג און זיך אליין נעהמען צייט אויף באכצור- טראכטען אויף א לאגישען צוזאמענשטעל פון די געשעהענישען.

פרוי ראזען איז צוריק אוועק אין טורמע- קאמער שטארק מיד פון דעם פייניגען פערהער פון וועלכע זי האט גארנישט פערשטאנען.

באנעצקי האט בעשלאסען נישט צו דערצעה- לען קיינעם וועגען דעם דאזיגען זעלטענעם פלאנ טער און אליין איהם אויפקלערען. ער האט אפילו מסופק געווען צי ס'איז אויף זיינע כוחות אויפ- צוקלערען אזא רעטעניש, אבער ווען ער האט שוין געהאט בעשלאסען אפילו עס ארויסצוגעבען פון זיינע הענד איז איהם פאר די אויגען געשטאנען דאס בילד פון דער פרוי ראזען, וועלכע ער האט פון ערשטען אנבליק אן מעהר נישט געקענט פערגעסען, פאר איהר האט ער געוואלט אלץ טון, ווער ווייס צי זי איז באמת שולדיג אין דעם גאנצען מאורע. הגם מ'האט זי ענטדעקט בעת'ן אויספיהרען איהם. ווער ווייסט צי זי געפינט זיך נישט אונטער עפעס א היפנאז, וועלכער צווינגט צו טון אלץ געגען איהר ווילען?

— ווי אזוי קען מען דא אונטערהער'ען וואס איך רעד, קיין נסים זענען דאך נישט פערהאן, קיין כישוף אויך נישט. איינס פון די ביידע, אדער אין א שכנותדיגע צימער זיצט אימיצער און הער'ט זיך אונטער דורך אן'עפענונג וואס איז געמאכט געווא רען און וועלכע איך בעמערקט נישט, אדער...

— אין דעמועלבען צימער, האט באנעצקי ווי דער געצויגען זיינע געדאנקען, מוז דאך זיין א טעלעפאן, ווייל ווי נאר איך האב אנגעהויבען צו רעדען וועגען וויכטיגע ענינים, האט גלייך געקלונ- גען מיין טעלעפאן, דערווייל איז אבער אויף דעם גאנצען שטאק נישט פערהאן קיין שום טעלעפאן, אויסער אין מיין קאבינעט. באנעצקי האט גוט גע- קענט דעם בנין און האט געוואוסט וואס אין יעד- דען צימער געפינט זיך, ווען מען זאל איהם אויפוועקען אין מיטען נאכט און פרעגען, וואס גע- פינט זיך אין צימער 4, 5 אדער 6 וועט ער קענען מיט דער גאנצער גענויאיגקייט פעסטשטעלען, וואס און אויף וועלכע ארט ס'געפינט זיך.

— ניין, קיין טעלעפאן איז אויף דעם גאנצען שטאק נישט פערהאן, אזוי אז וועגען אונטערהער- רען אין א שכנותדיגען צימער האט קיין רייד נישט געקענט זיין, אלזא וואו ליגט דאס רעט- טעניש? און די באנדע האט טאקע א איבטער'עס מען זאל וועגען זיי נישט רעדען.

ניין, דער ענין איז נישט אזוי פשוט ווי מיר האבען זיך פארגעשטעלט. דער מארד אין לאדז, האט א ענגען שייכות מיט דער ע'מארדונג פון וויס'ן. דאס איז שוין פאר מיר קלאר, מ'דארף נאר דעם שייכות געניי פרעציזירען און דא שטעקט עפעס א באנדע וואס האט זיכער פיל צו וואגען וועגען ביידע מארדען... נו, מיר וועלען זעהען, איך רעזיגניר בכלל נישט פערשטעהט זיך, אז דאס וועט זיין א גרויסע ארבייט אבער איך וועל זי אדורכ- פיהרען, ס'לוינט...

— — — — — — — — — — — —

— נו, ער האט פערענדיגט דעם פערהער, האט יאן מייסטער געזאגט צו זיין חבר, וועלכער איז געזעסען ביי מייסטער'ן אין עלעגאנטען קא בינעט.

— וואס מ'הערט מעהר גארנישט?

— קיין איין טאן נישט, הגם מיין אפאראט איז זעהר פיהלבאר און בעהמט אויף יעדען שארך.

— ער האט זיך דאך אביסעל דערשראקען, אבער איך האלט, אז ער וועט נישט אפשטיין, ער האט געכאפט דעם ריכטיגען פאדעם פאר דער אויס פארשונג, ער האט געפינען, זעהט אויס, דעם צוזאמענהאנג צווישען עטליכע פערברעכענס און אויף דעם וועג געהט ער, אויב ער האט נישט איצט פער- ענדיגט דעם פערהער וועט ער איהם אנ'אנדערש מאל פערענדיגען אדער ער וועט דעם פערהער אריבערפיהרען אין אנ'אנדער ארט, אזוי פיל שכל וועט ער דאך האבען.

— דאס וועט זיך איהם נישט איינגעבען, אונ- זערע מענשען היטען יעדער ריהר פון צווייי מענ- שען פון לעאן דאבזשינסקי און פון אט דעם נייעם שובא, נאר זיי ביידע קענען אונז שטערען, קיינער מעהר שנ'ליסט זיך אפילו וועגען גארנישט אן, ווי נאר אימיצער פון די ביידע פערשוינען וועט רעד- דען, מעג עס זיין ווי עס וויל נאר, וועט אונזער אפאראט פערלעגט ווערען און מיר וועלען וועגען דעם וויסען.

— דו נוצט אויס די ציוויליזאציע און קולטור האט יאן מייסטער געזאגט.

— געוויס, מיר נוצען אויס די נייעסטע ערפינ דונגען אויף יעדען געביט פון דער וויסענשאפט, אנדערש וואלטען מיר נישט געקענט ארבייטען, אונזער ארבייט מוז זיין א פרעציזע און א פינקטלי כע. קיין איין שפיעל טאר נישט קאליע ווערען, קיין איין צייהנדעל טאר נישט אפגעשטעמפט ווערען ווייל אנדערש האט די ארבייט פאר אונז קיין שום זין נישט און מיר וואלט געקענט אויפגעבען אלץ און נאך פערלירען דאס וואס מיר האבען ביז איצט געטון, דאס וואלט געווען א גרויסער שאד, בישט אזוי לייכט זענען מיר דערצו געקומען...

(פארטזעצונג קומט).

ניַיער פאָלקסבלאַט

דאָס לאָדזער לעבן

ניַיער פאָלקסבלאַט

סעפּטעמבער

זונ־אויפגאַנג 5.10
זונ־אונטערגאַנג 52.

זונטאַג
17
כו
אלול תרצ"ג

רעגיסטראַציע פון יאָר־גאַנג 1915

מאָרגען, מאָנטאָג, דעם 18־טען פון 4־טען קאָמיסאַריאַט מיט די אותיות:

פון A ביז G איינשליסליך

און די וואָס וואוינען אויפן שטח פון 11. קאָמיסאַריאַט מיט די פאַמיליען־נעמען

פון A ביז J איינשליסליך

ווער ס'וועט זיך נישט מעלדן צו דער רעגיסטראַציע אין אַנטשפּרעכנדען טערמין וועט דער מיניסטעריום בעשטראָפט ווערן מיט 3000 זל. שטראָף אָדער 3 חדשים אַרעסט.

דער רישאַלט־שטייער זאָל אָפּגעשאַפט ווערן

(2) לויט ס'איז צו דערגיין פון די נאָך נישט־אָפיציעלע דעקלאַראַציעס, וואָס זענען דער־הערטן געוואָרן דורך די סוחרישע ספערן, זאָל דער צווייגעראופענער רישאַלט־שטייער אָפּגעשאַפן ווערן שוין אין דעם קומענדיגן שטייער־יאָהר.

העלפט די הונגעריגע שול־קינדער!

אַפּעל פון שטאַטישן שול־ראַט צו דער בעפעלקערונג

דער פאַרפּלעגונגס־קאָמיטעט ביים לאָדזער שול־ראַט ווענדעט זיך מיט אַן אַפּעל צו דער לאָדזער בעפעלקערונג בייצושטייערן צו דער פאַרפּלעגונגס־אַקציע פאַר די הונגעריגע שול־קינדער.

נדבות נעמען אָן אַלע לאָדזער רעדאַקציעס, די ביוראָ פון שטאַטישן שול־ראַט (פּיראַמאָוויטשאַ 10), דירעקטאָר פון מענער־גימנאַזיע (צל. קאָשטשושקי 65), און אין אַלע אָפּטיילונגען פון פּ.ק.אָ. אויף טשעק־קאָנטאָ נומער 683,38.

פּערזענליכעס

דער פּרעזעס פון דער יודישער קהלה־פאַרוואַלטונג דעפּ. י. ל. מינצבערג איז צוריקגעקומען פון אַפּרוה־אורלויב און אָנגעהויבן צו אַמטירן.

אַפּטייקן

היינטיגע נאַכט־דיזשורען

(2) היינט ביינאַכט דיזשורירן: א. פּאַטאַש (פּלאַץ קאָשטשעלני 10) א כאַרצמאַ (פּאָמאָרסקאַ 12), ע. מילער (פּיעטריקאָווער 46), מ. עפּשטיין פּיעטריקאָווער 225) ז. גאָרטשינסקי (פּשעיאַזד 59), ג. אַנטאָניעוויטש (פּאַביאַניצער 50).

סטאַרשי פעלדשער
L. Tajchner
אַלטשטאַט 12, 1 שטאָק, פראָנט
ערטיילט הילף ביי טאָג און ביינאַכט אין אַלע פאַלן.
ביז 10 אַ זייגער פאַר אונבעמיטעלטע נאָר 1 זל.

די הלוואה־אַקציע נעמט אַרום די גאַנצע געזעלשאַפט

געשאַפן אַ הלוואה־קאָמיטעט פאַר דער לאָדזער וואָיעוואָדזשטווע

אויף דער איינלאַדונג פון לאָדזער וואָיעוואָדע ה' האַוקע־באַוואַק, איז נעכטען אין קאָנפערענץ־זאַל פון דער וואָיעוואָדזשטווע פאַרגעקומען אַ גרויסע פאַרזאַמלונג וועגן בילדן אַ וואָיעוואָדישען קאָמיטעט פאַר דער אַקציע פון דער אינערליכע הלוואה אין פּוילן.

צו דער קאָנפערענץ זענען געקומען די איינגעלאַדענע פאַרשטעהער פון אַלע שיכטען פון דער געזעלשאַפט, פון דער אינדוסטריע, האַנדעל, פריי׳ע פּראָפעסיעס, פּרעסע (פון „ניַיעם פאָלקסבלאַט" — רעד. לאַזאַר פוקס) א. אַז. וו.

נאָך דעם, ווי דער וואָיעוואָדע האָט געעפענט די קאָנפערענץ, האָט אַן אויספיהרליכען רעפעראַט געהאַלטן דער גענ. מיניסטער קלאַרנער.

ס'האָבן דאַן גענומען אַ וואָרט פאַרשטעהער פון די פאַרשידענסטע שיכטען, וועלכע זענען אויף דער קאָנפערענץ געווען פאַרטרעטען. אַלע האָבן איינשטימיג אונטערגעשטראָכן די וויכטיגע בעדייטונג פון דער הלוואה, דעם חוב פון יעדען בירגער סיי אין זיין אייגענעם אינטערעס, סיי אין אינטערעס פון דער מלוכה — די הלוואה צו צייכענען, און אויך וואָס גרעסערע סומען.

עס ווערט דאַן געשאַפן אַ וואָיעוואָדישער קאָמיטעט, וועלכער וועט אָנפיהרען מיט דער הלוואה־אַקציע אין דער לאָדזער וואָיעוואָדזטווע.

פאָרזיצער פון קאָמיטעט איז דער וואָיעוואָדע ה' האַוקע־באַוואַק. צוויי וויצע־פאָרזיצער'ס: גענ. מאַטשישעווסקי און דעפּ. פּיכנאַ, ווייטער געהען אַריין אין קאָמיטעט די פאָרזיצער'ס און מיטגלידער פון די פאָלגענדע סעקציעס, וועלכע ווערען ביים קאָמיטעט געגרינדעט:

פּראָפּאַגאַנדע־סעקציעס, סעקציע פון אינטעלעקטועלע אַרבייטער, פון פריי׳ע פּראָפעסיעס און ווירטשאַפטליכע סעקציע, וועלכע טיילט זיך אויף אין פאָלגענדע אונטער־סעקציעס: פאַר אינדוסטריע האַנדעל, לאַנדווירטשאַפט און פינאַנצען.

אין קאָמיטעט געהען אַריין אַ רייהע פאַרטרעטער אויך פון דער יודישער געזעלשאַפט, ווי: דעפּ. מינצבערג, באַרי'ס עטינגאָן, דיר. לעווינשטיין, דיר. באַביאַצקי, אַהרן ווייצמאַן, דיר. טעמפּעלהאָף א. אַבד.

נאָכ'ן אָננעמען דעם טעקסט פון אַן'אויפרוף, מיט וועלכן דער קאָמיטעט וועט זיך ווענדען צו דער געזעלשאַפט, ווערט די קאָנפערענץ געשלאָסען.

צ"ז ערפאָלג פון דער נאַציאָנאַלער הלוואה

וועט מיט אַלע מעגליכקייטען מיטהעלפען די לאָדזער פּרעסע

דבר לייטער פון דער פּראָפּאַגאַנדע ביים לאָדזער שטאַטישען קאָמיטעט פאַר דער נאַציאָנאַלער הלוואה רעד. טשעסלאַוו גומנאָווסקי האָט עהער־נעכטען צונויפגערופען אין לאָקאַל פון זשורנאַליסטען־סינדיקאַט די רעדאַקטאָרען פון אַלע לאָדזער בלעטער אויף אַ קאָנפערענץ וועגען דער פּראָפּאַגאַנדע אין דער פּרעסע פון דער אַקציע צו צייכענען די אויסגעשריבענע אינערליכע הלוואה.

צו דער קאָנפערענץ זענען געקומען די רעדאַקטאָרען פון אַלע לאָדזער בלעטער, די פּוילישע יודישע און די דייטשע. נאָך אַ קורצען מיינונגס־אויסטויש האָט זיך אַרויסגעשטעלט, אַז אַלע פאַרשטייער פון דער פּרעסע זענען איינשטימיג אין דער נויטווענדיגקייט מיט אַלע מיטלען מיטצוהעלפען דעם ערפאָלג פון דער הלוואה. עס איז אויך פעסטגעשטעלט געוואָרען, אַז די בעזונדערע בלעטער אָהן אונטערשיד פון שפּראַך האָבן שוין ביז איצט אַרויסגעוויזען די פולע פאַרשטענדניש פאַר דער וויכטיגקייט פון דער הלוואה און פון איהר סוקצעס.

אין דעם זין איז אויך אָנגענומען געוואָרען אַ געהעריגע רעזאָלוציע, אין וועלכער די פאַרשטייער פון די לאָדזער פּרעסע־אָרגאַנען פאַרפליכטען זיך אויך ווייטער צו שטיין אין רשות פון דער הלוואה־אַקציע און מיט אַלע מיטלען מיטהעלפען, אַז די הלוואה זאָל דורכגעפיהרט ווערען מיט וואָס אַ גרעסערען ערפאָלג.

דאָס לאָדזער יודישע סוחר־טום צייכענט די אינערליכע מלוכה־הלוואה

אויפרוף פון סוחרים־פאַראיין פון טעקסטיל־רויה־מאַטעריאַלען

דאָנערשטאָג, דעם 14־טען ד. ח. איז אין סוחרים־פאַראיין פון טעקסטיל רויהמאַטעריאַלען און האַלב פאַבריקאַטען (פּיעטרקאָווער 45) אונטערן פאָרזיץ פון פּרעזעס טאַכטערמאַן, פאָרגעקומען אַן אויסעראָרדענטליכע זיצונג וועגען דער אַקציע פאַר דער אינערליכער הלוואה אין פּוילען.

ס'איז בעשלאָסען געוואָרען זיך צו ווענדען צו די מיטגלידער מיט אַן'אויפרוף אין וועלכען די מיטגלידער ווערען אויפגעפאָדערט צו דערפיהלען דעם בירגערליכען חוב דורכ'ן צייכענען די אינערליכע מלוכה־הלוואה.

דייטשע סחורות ווערען אַרויסגעשטויסען פון לאָדזער מאַרק

קאָמוניקאַט פון קאָמיטעט פאַרן אַנטיהיטלעריסטישען ווירטשאַפטליכען קאַמף

דער לאָדזער קאָמיטעט פאַר'ן אַנטיהיטלעריסטישען ווירטשאַפטליכען קאַמף, בעקומט ווייטער בריף פון אָנגעזעהענע אויסלענדישע פירמעס, וועלכע ווילען אין צוזאַמענהאַנג מיט דעם בעזייטיגען די דייטשע סחורות, אָנקניפּען האַנדעלס־בעציהונגען מיט פּוילען. צווישען אַנדערע האָבען זיך אָנגעמעלדען פאָלגענדע פירמעס:

אַ טשעכישע פירמע, וואָס אַרבייט אויס אייל און עסענץ צום עסען און צו קאָסמעטישע צוועקען.

אַ טשעכישע פירמע, וואָס אַרבייט אויס מאַשינען און פליישער־מכשירים.

אַ טשעכישע פירמע, וואָס אַרבייט אויס האַנד־האַרמאָניעס.

אַ טשעכישע פירמע, וואָס אַרבייט אויס ליטאָגראַפיע־ און דרוקערײ־פאַרבען.

אַ פראַנצויזישע פירמע, וואָס אַרבייט אויס קנויטען צו ליכט און צו זאַפּאַלניטשקעס.

אַן'איטאַליעניש פירמע, וואָס עקספּאָרטירט קעז און וואורשט.

אַ יאַפּאַנישע זייד־פירמע.

אַ בעלגישע פירמע, וואָס אַרבייט אויס שרויפען, מוטערקעס א. ד. גל.

אַן'עסטרייכישע פירמע, וואָס אַרבייט אויס פאַרשידענע לאַקיר'ן.

אינפאָרמאַציעס גיט דער סעקרעטאַריאַט (וואָלטשאַנסקאַ 37) פון 10 ביז 2 און פון 4 ביז 6 אָוונט.

פון קאָמיטעט צו פייערען דעם 25־יעהריגען יובל פון נצחון אונטער וויען אין יאָהר 1683

דער הויפּט־קאָמיטעט צו פייער'ן דעם 250 יעהריגען יובל פון נצחון אונטער'ן וויען, האָט אַרויסגעגעבען אַ בראָשור'ע א. ב. „דאָס פּוילישע ריטערטום ביי די קאַמפען אונטער וויען אין יאָהר 1683.

די וואָס זייער'ע אורעלטער'ען האָבען אַנטייל גענומען אין די קאַמפען, קענען בעקומען די בראָשור'ע אַלס אָנדענק אין וואָיעוואָדישען קאָמיטעט, פּל. וואָלנאָשטשי 14, צימער 14 צום פּרייז 5 זל. (מינדעסטען).

אין דעם סעקרעטאַריאַט קען מען אויך בעקומען די בראָשור'ען פון אַנטאָן לאַסקאָווסקי „יאַן סאָביעסקיס מיליטערישע יונגקייט" צו 30 גר. ווי אויך 40 סעריעס בילדער פון גרוזאַן און קאָזאַק, וועלכע שטעלען פאָר די וויכטיגסטע מאָמענטען פון יאַן סאָביעסקי'ס לעבען צום פּרייז 4 זל. פאַר יעדע סעריע.

צוויי יודישע קינדער

אונטער די רעדער פון אַן'אויטאָ און אַ פוהר

(2) נעכטען איז אַן'אויטאָ געפיהרט פונים שאָפער באַלעסלאַוו וויטאַשעק (לאָנטשנאַ 16) אויף זשעראָמסקיעגאָ, לעם נומער 41 איבער־געפאָהרען דעם 14־יעהריגען מאָטעל גאָטליב (פון זשעראָמסקיעגאָ 43).

ביים יונגעל איז צובראָכען דער רעכטער פוס, און ער איז דורך פּאָגאָטאָוויע אַריבערגעפיהרט געוואָרען אין שפּיטאָל אויף דער דרעוונאָווסקאַ גאַס

(2) אויף פראַנציסקאַנער לעם נומער 52 איז אַ פוהר איבער־געפאָהרען און שטאַרק צוקאַליעטשעט דעם 3־יעהריגען מאיר גרינבערג (פראַנציסקאַנער 56).

פּאָגאָטאָוויע האָט איהם ערטיילט ערשטע הילף. דער שאָפער און דער פוהרמאַן ווערען צוגעצויגען צו געריכטליכער פאַראַנטוואָרטליכקייט.

זי האָט געזוכט אַרבייט

און איז אַריינגעפאַלען אין די הענט פון אַן'אַרפאַנס

(2) מיט אַ צייט צוריק איז אָנגעקומען פון קאַליש קיין לאָדז די 22 יעהריגע מאַריאַ ביעלאַק — אַ זעהר שיין מיידעל.

געקומען איז זי אין אונזער שטאָט זוכען אַרבייט — געפינען אַן'אָרענטליכע בעשעפטיגונג.

דאָס אומגליק האָט אָבער אויף איהר געשטעלט שוין אויפ'ן וואָקזאַל...

גלייך, ווי זי איז אַראָפּ פון דער באַהן, האָט זיך צו איהר דערנעהנטערט דער 26־יעהריגער ראָמאַן קאָוואַלסקי — אַ חברה־מאַן. וואָס האָט געוועהנליך זיין נאַכט־לעגער אויפ'ן וואָגזאַל, אָדער אין די גנבי'שע מלינה'ס — האָט זיך פאַר איהר פאָרגעשטעלט, און אַרויסגעוויזען איהר אַזוי פיל אויפמערקזאַמקייט און צאַרטקייט, אַז זי האָט זיך פאַר איהם באַלד פאַרטרויט וועגען וואָס זי איז געקומען קיין לאָדז.

ער האָט, פאַרשטעהט זיך באַלד דערקלערט, אַז ער איז איהר גרייט צו העלפען מיט אַלעם, זי זאָל קריגען אַ פאַסענדען פּאָסטען, און אַז אַזוי ווי ער האָט די אמת'ע גרויסע פאַרבינדונגען, וועט זי ממילא, דורך איהם ווערען אויפגעריכט...

הכלל, ער האָט מיט איהר אין דעמזעלבען אָוועגט שפּאַצירט אַרומשפּאַצירט איבער די גאַסען, ביז ער האָט זי פאַרפיהרט אינ'ם שאַנד־הייזעל פון אַ געוויסער וולאַדיסלאַווע האַוקע אויף פּיעטרקאָווער 155, און דאָרט אין דער נעזעלשאַפט פון זיינע „פריינדע" און קאָלעגען געצוואונגען זי — אונטער דער דראָהונג פון אַ מעסער — צו שאַנד...

אַזוי איז שוין די שיינע, אָבער אומגליקליכע מיידעל פאַרבליבען אינ'ם הייזעל, און איז אַרומגעטראָגען געוואָרען אויף דער ליסטע פון די קאָנצעסיאָנירטע־פּראָסטיטוטקעס.

דערמיט האָט זיך נאָך אָבער דער ענין נישט בעענדיגט, און קאָוואַלסקי האָט דעם מיידעל אונאויפהערליך טעראָריזירט, און אויספּרעסענדיג ביי איהר דאָס גאַנצע געלד, וואָס זי פלעגט פאַרדינען.

אויף דעם סמך פלעגען צווישען איהם און דער „באַלעבאָסטע" פונ'ם הייזעל, די האַוקע, אָפט אויסברעכען סקאַנדאַלען, און נעכטען, אַז ער איז צו איהר ווידער געקומען האָט איהם די האַוקע נישט אַריינגעלאָזט, אין צוגעמאַכט פאַר זיין נאָז די טיר.

קאָוואַלסקי איז אָבער געבליבען וואַרטען הינטער דער טיר ביז עס איז אָנגעקומען עפּיס אַ „גאַסט", און דאַן האָט ער זיך אַריינגעריסען אינעווייניג, געשלאָגען מכות רצח די „טשאַטשאַ" און דעמאָלירט די גאַנצע וואוינונג.

אויף די געשרייען זענען אָנגעקומען שכנים און פּאָליציי און מ'האָט דעם „סאָנעבאַרטעק" אַרעסטירט.

עס האָט זיך אַרויסגעוויזען די גאַנצע געשיכטע מיט דער אומגליקליכער קאַלישער מיידעל, און איצט ווערט געפיהרט אַ גענויע אויספאָרשונג.

צאהלונגס-נאקאזען אויף דעם הכנסה-שטייער

(2) לויט ווי די פינאַנץ-מאַכט איבפאָרמירט דאַרפען די „נאקאזען" אויפ'ן הכנסה-שטייער צו-זאַמען מיטן קריזיס-צושלאַג אויפ'ן שטייער-יאָהר 1933 צוגעשטעלט ווערען די צאָהלער'ס ביז'ן 15. אָקטאָבער 1933.

פאליטישער פראצעס

(2) לויט אַנ'אורטייל פונם קרייז-געריכט איז נעכטען פרייגעשפּראָכען געוואָרען דער 20-יעהרי-גער ארטור גוימאַן (פון נאַווראָט 94), וועלכער איז בעשולדיגט געוואָרען אין פיהרען אַ קאָמוניס-טישע טעטיגקייט.

א לאסט-אויטא איז ארויף אויף א טעלעגראַפען-סלופ

(2) אַ לאַסט-אויטאָ אָנגעפיהרט דורכ'ן שאָ-פער זיגמונט טאָביאַש איז אין טאָמאַשאָוו ארויס-געפאָהרען אויף אַ טעלעגראַפען-סלופ.

דער פליש-העקער, העבריק כאקולא, וועל-כער איז געשטאַנען אויף דער פלאַטפאָרמע פונם אויטאָ איז ארונטערגעפאַלען און זיך אזוי צושי-דיגט, אז מ'האָט איהם אין אַ האַמבולאַנס אַ צו-שטאַנד אָפּגעפיהרט אין שפּיטאָל.

בעסטיאלישער אנפאל אויף א אלטען ייד

נעכטען אַרום האַלב 12 ביינאַכט ווען דער 70-יעהריגער משה ווילהעלם פון שקאַלנאַ 30 איז בעגאַנגען צו סליחות איז ער אויף דער צמענטאַרנא און 11 ליסטאָפּאַד בעפאַלען געוואָרען דורך 3 שקצים, וועלכע האָבען איהם מיט שטיינער און טויט-שלעגער געמאַכט אַ רייה וואונדען אין קאָפּ און פּנים, דער ייד איז געפאַלען, בעגיסענ-דיג זיך מיט בלוט, די כוליגאַנעס זענען דאַן אנט-לאָפען.

דעם ייד האָט באַנדאַזשירט די וואונדען די פּאַגאָטאָוויע פון „לינת הצדק".

פערזענליכעס

(א) נעכטען האָט זיך צוריקגעקעהרט פון אַפּרוה-אורלויב און איבער-גענומען זיין אַמט דער לייטער פון דער אַבטיילונג פאַר געזעלשאַפטליכער שוץ ביי דער וואיעוואודזטווע, און צוגלייך דער קאָמיסאַר פון דער לאָדזער קראַנקען-קאַסע, קאַר דשימיעזש יאַגאָלאַ.

אויסערגעוועהנליכער זעלבסט-מארד-פרוב

(א) אין איהר אייגענער וואוינונג אויף נאַ-נוֹאַ 7 האָט זיך געפּרובט צו נעהמען דאָס לעבען דורך איינשלינגען באַרלען די 27-יאָהריגע שניידע-רין העלענאַ אידזשיקאָווסקא.

די סיבה איז געווען נערוועזן-דערשיטע-רונג צוליב משפחה-קריגערייען.

כאלערע ביי עופות

(2) אין דעם מאַיאָנטעק יאַבלאָנאַ, הינטער קאַליש האָט די וועטערינאַר-מאַכט פעסטגעשטעלט כאָלערע ביי עופות.

עס זענען אָנגענומען געוואָרען אַלע מיטלען בכדי צו אָפּשטעלען די דאָזיגע עפּידעמיע.

פון פא"י

צוליב דער פטירה פון „חפץ חיים" ווערט אָפּגערופען די היינטיגע חנוכת-הבית פון דער אָרגאַניזאַציע.

דאס גרעסטע געווינס פון טאג

15.000 זל. אויף № 64.087

איז ווידער געפאַלען אין אונזער קאָלעקטור!

ס. יאטקא,

פיעטריקאווער 22
פיעטריקאווער 66
פאביאניץ, פל. דאמבר. 3

דאָס גליק שמייכעלט שטענדיג צו אונזערע שפּילער.

ביז יעצט זענען געפאַלען ביי אונז אויף דער איצטיגער לאָטעריע:

20.000 זל. אויף נומר 52603	10 000 זל. אויף נומר 132199	5.000 זל. אויף נומר 74678
15.000 " " " 138306	5.000 " " " 1704	5.000 " " " 84274
15.000 " " " 64087	5.000 " " " 23643	5.000 " " " 113606
10.000 " " " 41520	5.000 " " " 65711	און אַ סך אַנדערע!

מיר עמפפעהלען אונזערע גליקליכע לאָסען פון דער 5-טער קלאַס ווי אויך צו די קומענדיגע 1-טע קלאַס.

דעם גרעסטען אויסוואהל פון

מענער-היטען

צום הערבסט- און ווינטער-סעזאָן

בעקומט איהר נאר ביי

M. Kapelusznik

11-go Listopada Nr. 8 (Konstantynowska)

היטען צו פאַסאָנירען ווערען אָנגענומען אין מיין ערשט-קלאַסיגען מאָדערן-איינגעאָרדענטען ווערקשטעל.

ציהונג פון דער מלוכה-לאָטעריע

5-טע קלאַס — 8-טער טאג

Poo 5000 zł, na N-ry 23643 44820 84284 86808 110758 113606.

Po 2000 zł, na N-ry 7380 10911 12970 16982 29914 32578 33214 41896 48837 52822 o67928 69385 96928 108250 109274 112588 113731 130921 151404.

Po 1000 zł, na N-ry 10256 13570 14283 17041 21664 34908 36139 42160 43337 47859 54204 60339 65335 66323 67861 75226 78276 91143 96626 99234 99426 105981 109999 118975 123802 129435 12876 134451 142885 146485.

Po 250 zł, na N-ry:

212 335 85 405 501 18 28 714 15 17 947 1313 14 558 80 886 974 2070 141 222 80 367 75 428 526 600 760 67 947 54 3163 386 520 779 800 4038 73 97 107 230 86 95 392 590 706 975 5080 184 479 514 606 12 14 6458 757 92 801 88 938 68 7085 86 170 210 300 495 568 87 669 87 8206 346 97 427 28 59 614 794 896 9050 51 86 154 819 43 10018 100 96 479 564 732 11020 112 207 22 442 44 59 60 717 914 95 12136 65 90 455 717 836 13055 95 204 410 65 511 72 690 834 931 14002 263 77 338 478 701 25 83 825 901 15250 61 81 429 647 709 16081 97 232 466 502 625 759 992 17129 75 85 242 320 21 31 525 36 606 35 977 18164 240 306 22 432 63 567 753 941 19079 217 69 81 349 438 515 753 66 20212 44 383 657 734 67 802 87 94 952 80 21148 493 511 739 89 22007 97 113 38 230 371 407 47 747 839 992 23140 466 502 40 66 79 98 623 44 90 758 914 24242 363 447 573 696 892 942 25051 66 123 88 268 720 26130 91 389 494 586 697 905 91 27081 148 247 54 301 25 56 463 76 519 618 42 81 28270 78 88 408 564 679 821 28 31 50 29039 95 116 280 84 463 585 736 30124 61 490 591 621 803 991 31132 42 249 427 75 77 90 804 976 32156 224 303 445 571 600 721 958 81 33029 44 352 487 589 621 774 864 98 909 34041 101 2 283 367 553 94 652 93 828 35003 72 84 123 312 562 68 686 983 84 36154 345 641 66 752 87 806 978 83 37026 183 286 309 19 23 94 416 559 74 90 91 643 95 724 89.

38348 58 422 79 521 767 816 931 66 90 39013 313 52 75 407 62 538 53 621 787 853 940 40019 108 401 2 39 558 78 609 888 9282 41030 3[illegible] 433 43 96 532 69 99 799 881 958 42140 329 56 645 86 672 702 974 80 83 95 43035 255 335 70 451 62 553 81 631 85 44074 91 135 91 386 90 467 531 641 733 51 887 45063 141 48 96 281 551 58 741 800 7 913 40 98 46042 139 206 336 96 445 78 531 55 728 67 805 63 73 904 47016 71 146 278 404 31 619 938 48257 70 259 437 768 92 813 42 49131 325 513 50049 56 262 354 97 538 746 69 857 922 51006 91 100 226 346 551 664 858 52012 245 57 66 96 352 432 66 611 42 726 887 90 989 53048 135 281 335 414 98 573 695 789 924 72 87 54052 59 180 299 428 65 73 86 92 525 39 91 608 15 42 59022 50 165 73 321 29 516 38 612 64 786 873 56078 179 224 353 58 89 438 81 545 69 613 4 745 908 59 57103 19 58 465 97 552 635 714 94 896 911 58050 95 122 306 18 43 46 569 71 680 786 887 948 58 59088 108 170 243 568 550 688 711 85 805 71 927 60158 69 261 359 425 67 541 610 714 61160 95 237 308 86 518 605 771 824 42 62001 56 195 315 479 529 56 642 949 63015 120 21 223 88 334 85 414 46 525 49 641 85 703 34 86 942 64031 86 158 97 98 353 430 91 513 44 854 67 951 65158 60 65 68 344 441 525 664 97 895 947 66058 130 256 374 83 433 664 708 33 91 67041 149 94 403 15 568 681 88 68063 141 96 249 74 525 26 851 83 87 915 69268 339 421 56 830 912 27 154184 90 93 361 403 648 797 944.

89 542 671 761 893 931 70040 218 595 97 660 738 921 40 51 86 71145 229 349 422 702 61 83 916 30 41 72027 41 97 104 79 485 810 923 33 73060 72 138 221 34 427 54 84 92 648 707 56 888 914 74106 92 372 423 501 634 50 54 940 76 75239 332 35 513 27 669 92 738 62 817 907.

76036 203 13 434 71 602 806 915 31 48 77001 32 204 24 464 543 55 63 81 659 778 854 57 980 78025 85 94 235 351 99 598 606 984 79226 66 369 668 909 91 80173 78 356 91 420 78 568 976 81125 61 493 569 96 608 886 992 82041 78 482 501 617 718 47 67 930 81 83038 146 207 378 404 701 893 84109 19 302 24 42 452 612 745 838 930 85107 24 37 86 207 95 445 650 735 988 86125 48 234 85 436 897 965 87102 284 503 53 634 739 54 974 88017 112 23 64 78 275 458 67 95 506 73 626 852 926 89054 103 83 288 555 876 90036 69 87 166 308 50 412 26 35 564 626 709 32 54 887 91008 58 178 224 505 601 68 923 62 89 92057 88 227 42 58 95 461 788 850 86 913 93069 86 93 533 814 950 70 75 94034 55 281 88 372 620 36 851 942 80 95099 244 85 527 666 843 61 96285 302 70 645 54 746 855 901 97034 163 202 64 78 358 409 659 760 92 857 98036 55 74 215 311 489 630 60 808 33 952 99005 96 129 458 100087 126 52 200 51 306 549 50 71 628 89 838 51 975 101227 356 595 102106 36 271 344 54 408 35 46 538 734 79 913 103085 114 201 8 14 376 547 63 628 762 69 954 104015 41 42 112 265 66 428 525 695 955 205045 218 359 434 528 87 604 62 63 706 78 930 106001 5 46 105 253 415 35 502 78 80 668 81 719 72 850 73 924 50 107283 99 413 108032 104 213 80 360 86 454 713 16 45 57 899 997 109111 234 85 367 924 45 110034 59 147 58 90 286 349 60 528 671 711 52 816 78 111154 74 458 513 690 816 964 112167 260 374 531 834 981 113396 449 517 42 680 775 868 935

114401 47 525 50 73 665 819 970 115228 82 301 10 543 624 116113 31 44 49 239 44 47 79 668 738 801 32 117585 779 994 118087 86 270 73 97 301 9 534 51 560 811 68 71 119036 41 457 58 69 559 78 91 94 636 53 705 30 92 819 998 120018 104 302 423 77 781 835 59 99 973 92 121090 174 409 537 61 67 88 713 39 62 122080 101 30 75 286 370 468 546 721 79 93 97 918 7 123024 36 133 53 281 480 503 24 721 916 97 124042 49 176 256 61 396 446 604 48 56 83 89 125019 71 123 81 201 4 32 34 64 417 548 77 86 792 802 29 973 126018 37 104 73 95 249 94 381 424 533 66 82 96 669 798 921 127099 130 304 414 511 51 97 624 37 782 94 128222 61 352 419 544 47 70 606 736 823 27 53 966 129266 516 97 815 33 932 130133 96 256 482 595 639 916 131045 181 539 70 633 47 63 78 132006 45 62 109 51 93 282 416 27 918 67 133020 97 110 40 328 560 604 705 19 48 849 998 990 134082 101 16 364 465 833 69 88 927 135093 129 207 14 42 635 718 47 890 941 136036 144 272 74 95 329 42 70 469 712 37 38 848 945 92 137044 718 983 138225 67 604 82 853 139041 401 642 743 874 96 140058 197 490 888 934 141043 112 19 54 55 485 614 67 91 752 77 816 61 954 142023 50 90 123 332 76 471 543 648 804 143258 99 570 661 847 144168 97 221 340 85 96 457 586 668 807 145179 204 84 311 13 48 62 412 28 30 604 785 825 41 62 916 146041 56 63 368 80 418 61 543 81 686 798 800 34 87 91 935 147065 211 323 35 94 445 524 604 78 712 81 884 148077 133 217 33 344 54 409 97 500 52 937 149027 165 360 63 69 95 503 40 626 37 99 721 814 902 6 1500214 9 328 96 407 62 693 835 85 87 151227 425 627 857 152016 35 99 292 473 528 701 69 819 50 153073 86 139 239 496 539 82 684 830 912 27 154184 90 93 361 403 648 797 944.

CIĄGNIENIE POPOŁUDNIOWE.

20,000 zł. na Nr. 57547.

Po 5000 zł. na N-ry 1704 6140 51684 132945

Po 2000 zł na N-ry 690 2318 15433 19587 35795 37998 51870 54909 55514 68367 71285 84041 91523 99398 105497 115243 116659 134861 139445 149372 150701 153735.

Po 1000 zł, na N-ry 8056 11307 14459 14797 17361 22630 26759 27578 46299 56513 58385 59768 70438 70755 71572 78512 78688 80495 89368 90551 91725 93866 95388 97608 99113 102687 103917 114995 121401 122831 132990 142260 142767 148604 149991 15023242 150650 150840.

Po 250 zł, na N-ry:

4 150 476 544 52 706 1158 500 750 917 54 2065 179 546 64 87 627 81 879 3068 172 258 99 307 453 59 596 706 849 77 909 12 4029 78 86 233 51 414 619 729 69 830 939 5086 110 238 678 712 938 6031 467 537 651 7058 286 364 451 526 630 740 77 8017 89 281 94 304 77 432 58 95 582 619 842 49 77 911 9060 123 81 206 72 500 790 812 79 55 10406 637 79 772 804 17 53 11291 356 464 536 637 918 12004 12 69 159 71 329 80 677 746 835 13209 86 339 507 783 851 14057 138 96 202 367 630 807 40 49 15016 85 149 556 93 631 35 786 908 12 16329 542 44 84 867 900 39 17100 25 91 212 94 350 65 426 37 591 642 52 82 831 72 76 18388 400 520 706 859 952 19065 196 99 268 677 775 810 908 58 20156 208 77 431 37 601 58 857 89 986 21019 92 122 64 273 309 78 411 639 773 79 833 84 905 77 83 22117 78 291 97 332 38 61 463 507 939 23042 200 19 542 701 9 814 18 44 24125 347 511 24 638 79 711 25002 38 216 99 391 560 616 24 44 737 851 900 26253 62 318 423 41 54 681 740 27035 67 118 234 738 885 943 54 92 28090 226 35 304 420 69 96 680 823 968 29051 62 139 252 36 481 564 665 707 45 804 20 50 64 998 3047 76 165 256 304 57 432 85 613 920 31002 256 401 95 609 849 916 32260 337 56 553 829 33079 168 237 421 7[illegible] 886 95 928 34070 112 19 80 93 262 82 408 28 604 776 807 20 35373 480 719 47 840 36022 193 205 6 814 30 39240 66 75 94 325 470 500 732 95 913.

38113 321 586 724 39034 654 64 71 836 40058 240 53 87 314 540 718 823 99 41137 243 63 378 406 917 78 42020 112 36 35 85 336 470 97 553 60 633 91 735 97 883 931 43048 136 320 52 650 70 730 55 967 82 44070 121 260 41 29 510 38 39 603 812 985 45005 315 43 543 55 99 727 877 46113 28 94 240 58 98 525 73 671 862 981 83 47038 226 367 68 439 543 831 48195 246 554 55 62 94 729 802 12 49142 78 216 329 30 80 481 716 67 836 50083 84 268 372 432 88 544 72 603 23 72 814 940 41 73 51289 336 443 61 970 90 52106 288 302 548 936 53160 407 21 604 76 799 818 54 54036 65 85 233 51 406 51 66 629 39 964 55286 463 531 635 896 921 56003 338 414 56 535 53 695 700 973 57303 572 789 873 995 58101 21 498 942 59134 327 46 601 11 60128 26 266 379 627 811 59 926 99 61202 18 68 309 24 44 67 87 406 7 509 67 747 876 966 62063 111 15 67 72 243 45 379 417 85 525 70 832 923 41 63 80 63006 108 67 367 599 648 866 961 64054 184 211 35 69 78 350 78 409 582 624 34 78 787 804 14 973 65083 90 359 419 537 657 754 942 66016 156 58 516 67 91 896 914 66 67131 150 76 92 294 384 591 894 68015 126 296 97 421 49 580 624 94 704 37 802 49 925 28 69297 328 97 478 590 91 600 48 754

828 68 923 30 55 70049 269 433 35 49 642 63 892 87 71002 357 21 67 773 918 72049 59 100 21 64 234 376 92 403 577 88 600 49 733 842 920 98 73019 260 596 693 764 987 74191 205 76 315 427 603 11 18 81 967 75080 198 289 305 633 73.

76098 223 512 746 98 870 72128 95 618 74 772 80 940 78053 73 239 73 383 600 792 855 900 79029 231 636 70 85 732 65 857 963 80118 201 338 522 40 761 809 33 908 81173 210 15 307 73 615 763 862 82 935 82038 145 221 73 78 620 939 83075 195 313 500 605 70 765 998 84018 54 122 247 314 74 88 456 554 624 26 795 982 85070 122 398 418 98 548 86 601 727 32 86069 103 6 46 307 570 671 722 49 87354 96 422 30 95 574 639 88032 197 225 358 60 447 74 530 87 91 777 813 948 5 89134 206 15 40 76 81 358 66 470 94 548 603 740 943 81 90044 107 251 491 680 755 823 909 91007 32 85 87 92 215 74 81 88 399 455 664 72 712 54 852 67 958 9296 183 217 59 326 498 505 68 74 693 929 55 75 93010 25 47 99 218 45 99 425 513 789 948 94019 270 354 706 13 94 873 960 95049 156 220 94 341 605 84 798 865 93 909 96025 103 251 459 547 634 985 97184 311 412 81 529 33 764 814 47 923 89 98041 141 484 528 623 76 916 60 99211 32 64 464 545 71 798 946 48 100262 382 564 640 52 99 773 816 47 904 101016 340 500 39 796 835 944 84 102138 85 458 72 87 723 818 103049 53 791 946 59 104014 205 13 83 388 485 89 635 712 850 940 105030 40 203 403 30 47 583 701 37 946 106187 308 42 620 878 107200 684 778 925 108083 132 243 79 390 461 533 37 49 737 109142 224 302 28 39 49 84 523 618 46 709 952 63 87 110033 228 680 111088 200 4 12 409 617 18 721 26 79 927 112269 318 487 522 653 82 713 51 998 11353 212 64 83 324 433 817 952.

114218 32 621 797 848 68 978 91 115121 37 61 316 423 51 71 78 503 116118 96 209 28 33 53 58 367 459 512 42 68 747 821 962 71 117096 254 786 118012 536 45 62 605 793 844 984 119134 54 60 602 28 77 718 120049 80 108 443 44 560 97 845 62 945 121051 102 218 29 333 58 529 42 59 122 269 72 409 513 761 824 927 39 123096 169 260 310 453 529 684 922 42 124008 30 197 205 70 356 482 87 663 719 866 945 70 125015 75 350 63 467 649 98 702 58 79 91 975 146467 685 707 51 80 871 967 93 127109 283 401 536 601 805 34 77 128000 77 174 87 204 32 93 319 415 47 575 728 948 120052 173 320 803 25 961 130272 78 339 451 615 80 766 99 895 900 8 131102 28 226 346 48 812 88 99 132054 85 111 206 93 928 49 560 655 745 86 859 95 133282 309 42 414 511 70 99 660 973 134042 45 248 460 589 627 760 914 135004 314 33 64 87 559 753 59 959 96 136072 77 150 212 321 72 514 29 629 884 137024 45 96 355 528 40 626 39 918 43 138000 245 47 335 454 560 676 738 820 96 98 139157 60 238 301 2 5 419 71 527 86 665 73 715 37 55 140132 205 34 335 36 54 526 795 971 141074 84 132 63 253 493 598 774 805 25 27 142028 455 502 99 698 862 967 143077 107 319 72 949 69 144032 59 194 717 94 95 948 64 145037 142 87 305 409 67 316 636 146044 122 50 358 64 488 714 841 147066 370 654 148195 263 73 478 79 665 805 912 149268 324 521 97 667 145 820 150182 98 213 65 305 430 63 643 45 711 823 15149 294 432 586 625 714 70 94 808 30 152009 30 106 35 90 214 37 337 400 595 672 95 717 809 49 67 68 903 153159 76 88 400 52 60 597 673 750 850 154149 260 630 40 77 749 87

באנדיטן-אנפאל אין פאביאניץ

(א) אויף יאפאנסקא גאס זע׳ען 3 פע מאסקירטע באנדיטן מיט רעוואָלווער׳ן אין די הענט בעפאלן, בעטויבט און בערויבט דעם דאַ״טי׳ע אײנוואוינער וואַיטשער פּאנדערא.

די האבע ביי איהם צוגענומען א גאלדע׳נעם זייגער, 10 זלאָטעס אין מזומן און א פּאַרטפעל מיט דאָקומענטן.

די באנדיטן זענען ענטלאָפן.

א גרויסע דארפס-שרפה

(2) אינ׳ם דאָרף וואלא פשעדמעסקא, פעטריקאווער קרייז, איז אויסגעבראָכן א שרפה פון אַן אומבעוואוסטער סיבה.

מיט׳ן פייער זענען אוועק 5 וואוינהייזער, שטאַלען, שפייכלערס, לאַנדווירטשאַפט - מאַשינען וכדומה.

דער היזק בעטרעפט אַן ערך 80 טויזענד זלאָטעס.

סאקאלאווער רבי שליט״א אין „חורב“

דער סאקאלאווער רבי שליט״א האָט בעזוכט די שולע „חורב“ און האָט פערהערט די תלמידים פון די העכערע קלאַסן, פאַר׳ן אוועקגעהן האָט דער רבי איינגעשריבען אין דעם ספּעציעלען אַנדענקונגס בוך די בעסטע מיינונג וועגען דער שולע.

לאדזשער יודישע דאקטוירים אויפ׳ן דאקטוירים-צוזאמענפאהר אין פויזען

אויפ׳ן דאַקטוירים-צוזאַמענפאָהר, וואָס איז פאָרגעקומען אין פּאָזנאַן, זענען געווען פאָלגענדע לאָדזשער יודישע דאָקטוירים: ד״ר שימאַן, ד״ר קרישעק, ד״ר דאווידאָוויטש, ד״ר איטעלסאָן, ד״ר קאַצין און פרוי ד״ר מאַרגוליעס.

די לאָדזשער דאָקטוירים האָבען געהאַלטען מעדיצינישע רעפעראַטן.

דער שטרייק פון די מעטאלאווצעס

(2) נעכטען איז איינגעפלאַסען אין דעם קלאַסען-פעראיין פון די מעטאַלאָווצעס א בריף פון׳ם קרייז-ארבייטס-אינספּעקטאָר, אין וועלכען אויף מאָ״גען 10 אינדערפריה ווערט בעשטימט די קאָנפערענץ פון ביידע צדדים.

דערווייל דויערט נאָך דער שטרייק, און די צאָהל שטרייקענדע מאַכט אויס – עפּיס מעהר ווי 300 מאן.

אויב עס וועט נישט געראָטען צו ליקווידירען דעם סכסוך, וועט דער שטרייק פערשפּרייט ווערען אויף אַלע אַנדערע אַרבייטס-צווייגען אין דער מעטאַלורגיע.

ביי די שערער

אין צוזאַמענהאַנג מיט דער אנטי-היטלער-אַקציע, וואָס עס פיהרען די פּראָפעסיאָנעלע קלאַסען-פעראיינען אין גאַנץ פּוילען, רופט די שערער פאַך-קאָמיסיע ביי דער 7-טער אָפּטיילונג פון קלאַסען-טעקסטיל-פעראיין א גרויסע פערזאַמלונג פון איהרע מיטגלידער אַריינצוציהען אין דעם באָיקאָט אַלע שערער פון לאָדז. אויף דער פערזאַמלונג וועלען אויך בעריהרט ווערען וויכטיגע פאַך-פראַגען די פערזאַמלונג קומט פאָר אין איינענעם לאָקאַל.

Dr. med. H.LUBICZ
ספּעציאַליסט פאַר וועגערישע און געשלעכטס-קראַנק.
צוריקגעקעהרט
צעגעלניאַנאַ 7, טעל. 141-32.
נעהמט אָן פון 8–10 פריה, פון 12–2 נאָכמ. און פון 5–8 אָוועגד, זונטאָג פון 9–11 בייטאָג.

אונזערע גליקליכע שפּילער האָבען שוין נעכטען געקי׳גען אויסגעצאָהלט
10.000 זל.
וואָס איז נעכטען געפאַלען אויפ׳ן
№ 73173
א חוץ דעם איז אין מיין קאָלעקטור געפאַלען 5000 זל. ביי די V קלאַס.
2000 זל. אויף נר. 117?80
1000 „ „ „ 63173
1000 „ „ „ 148776
1000 „ „ „ 59714
א בעגרעניצטע צאָהל גליקליכע לאָזען נאָך צו בעקומען
מיר צאָהלען אויס אַלע געווינסטען
פ. ברייטשטיין
פּיעטריקאָווער 14.

בעקאַנטמאַכונג.
דערמיט טיילען מיר מיט דער געעהרטער קונדשאַפט, אַז די גוט-בעקאַנטע
הוט-פירמע פון M. RAPOPORT
9 פּיעטריקאָווער 9 טעל. 230-08
איז געוואָרען ניי-מאָדערן רעמאָנטירט און בעזיצט צום איצטיגען הערבסט- און ווינטער-סעזאָן
די נייעסטע מאָדערנסטע אין- און אויסלענדישע היטע
אין אַלע קוואַליטעטען, נייעסטע פאַסאָנען און פאַרבען. — שטרענגע פאַבריקס-פּרייזען. — רעעלע און סאָלידע בעדינונג.
בעמערקונג: מיין הוט-געשעפט עקזיסטירט זייט 1913.

ציהונג פון דער מלוכה-לאָטערײ.

5-טע קלאַס — 8-טער טאָג

Po 15,000 zł. na N-ry 21334 48719.
10.000 zł. na Nr. 148590
Po 5000 zł. na N-ry 17163 32063 44902 77561
Po 2000 zł. na N-ry 7056 15437 16734 33267 48141 49703 55704 55759 56606 64745 67929 72743 82777 83220 84111 95193 95327 97732 121260 150932

Po 1000 zł. na N-ry 482 7293 11088 15483 21658 34067 49485 50461 53564 63224 63622 66052 79108 89831 91645 92034 92186 93712 97121 102038 102129 103123 103157 107126 110687 112904 113514 144594 117452 125810 130991 141636 142880 147953.

Po 250 zł. na N-ry:

175 80 265 339 68 469 615 47 99 888 923 53 63 1078 236 305 30 507 5 64 722 842 82 910 2233 67 70 88 324 35 429 51 65 82 516 629 795 842 926 98 3097 257 578 619 910 4172 228 569 703 22 967 5012 168 98 205 304 459 657 82 99 757 947 6126 93 214 353 414 31 46 83 695 805 965 88 7341 519 57 628 52 701 77 8095 360 82 503 633 913 9033 43 48 98 162 64 337 420 50 676 831 10073 78 200 38 46 393 41 78 82 556 78 95 648 837 972 92 11189 246 398 567 669 798 863 70 12059 70 90 229 54 565 617 779 938 60 13028 235 76 526 64 867 14044 108 5 63 74 341 71 469 532 699 776 917 15157 204 67 535 896 16142 79 217 97 321 48 485 512 32 642 89 724 906 69 17178 99 265 397 411 539 75 622 42 49 793 18013 103 85 211 316 475 936 19149 211 536 947 52 78 20086 112 219 510 757 61 917 21349 52 97 466 99 754 812 22246 56 84 305 403 73 85 905 14 84 23083 168 77 277 455 79 511 23 34 758 802 940 57 24062 103 218 341 632 25016 98 128 81 275 433 501 27 715 840 971 26088 146 336 554 81 630 48 50 91 725 32 83 622 82 98 952 84 27233 446 682 97 808 914 85 28002 69 79 82 83 98 500 614 57 719 88 29120 617 723 880 30113 278 436 60 553 01 60 81 31137 46 87 239 64 370 503 16 53 886 32027 39 76 85 216 33 391 [illegible] 45 75 801 61 975 33037 130 99 201 343 87 481 686 958 4188 264 326 415 25 65 87 806 [illegible] 81 35208 11 498 736 841 960 36047 145 521 60 74[illegible] 78 80 907 46 95 37016 89 105 37 51 75 46 89 453 76 560 781 800 904 86.

38064 326 462 591 607 57 800 3 5 92 39302 528 652 865 910 95 40119 64 282 591 605 760 911 41108 84 338 449 60 808 901 47 67 42068 81 206 28 43 52 76 430 88 618 23 45 67 811 43052 151 204 374 541 65 703 41 72 99 855 911 22 44248 307 17 20 84 466 584 637 89 857 72 917 45046 83 258 448 636 795 920 46046 289 343 64 469 7 584 789 813 55 906 47054 211 37 426 37 45 83 652 714 46 90 800 48000 76 106 25 66 214 52 73 81 84 434 38 506 601 793 96 944 90 49003 121 204 343 449 544 93 683 846 943 47 50034 65 89 199 211 428 154 702 34 807 25 64 924 51077 255 529 41 849 52002 78 198 248 79 321 400 72 536 53075 87 104 73 215 25 29 30 94 397 473 91 512 603 28 81 904 20 54012 22 232 58 90 348 413 511 86 735 928 55109 237 323 74 544 640 94 940 56064 187 334 51 448 655 706 34 899 57232 43 85 89 96 430 34 540 62 743 859 66 58120 47 52 291 372 79 511 45 85 676 813 71 59063 520 640 60084 179 239 93 417 30 52 615 723 95 867 912 13 76 61091 117 50 53 57 212 361 478 79 511 22 38 70 84 782 955 62036 71 373 76 515 719 39 81 803 82 85 63000 3 156 94 214 292 439 666 720 55 81 800 64003 90 106 317 82 417 557 78 607 736 66 817 63 65250 117 45 83 369 551 619 837 50 928 66152 71 276 342 63 424 26 37 631 67032 151 356 665 58 69 721 60 68022 133 220 65 381 663 965 69059 85 199 269 370 442 52 93 517 806 51 962 70032 240 516 32 37 628 809 56 71060 153 67 345 65 470 511 640 748 81 810 911 25 72268 69 332 460 551 625 42 85 846 917 51 73030 42 150 251 336 412 58 559 85 98 667 78 96 875 928 35 74356 617 47 707 12 863 960 75012 71 106 16 75 473 535 77 85 643 710 12 51 64 70 875 79 998 924.

76150 78 251 384 451 76 769 818 57 962 77284 355 554 79 719 843 83 939 78108 430 40 84 545 601 20 38 69 71 772 895 936 79156 363 93 570 80357 474 79 531 50 838 67 906 81046 162 71 279 355 431 47 709 14 864 82100 220 420 605 752 817 44 929 83218 408 523 84098 152 592 659 705 6 837 85150 204 432 49 924 86067 612 37 72 85 779 844 87003 217 445 521 78 691 703 67 85 99 873 901 88034 80 193 98 570 81 861 69 922 45 89167 303 64 478 85 652 723 48 894 956 90082 103 15 3 331 404 90 507 805 91046 48 117 59 318 882 92000 41 97 111 75 349 68 460 75 533 63 615 783 93009 200 76 79 347 607 81 756 66 963 64 94191 257 439 41 683 760 91 918 95133 45 79 203 46 301 428 601 805 30 36 906 96102 204 621 70 744 64 809 28 89 915 20 97137 231 87 617 19 85 889 914 16 5 98002 97 305 10 22 57 414 60 552 693 937 99125 88 390 506 891 995 100017 97 299 391 405 519 45 83 577 704 970 101053 65 144 400 76 654 82 90 933 102054 172 269 468 537 610 39 714 95 821 920 103092 124 36 37 338 540 61 621 74 827 65 104071 83 240 346 554 75 94 627 33 75 748 82 831 105127 90 602 55 795 952 106009 81 117 76 222 309 426 597 669 705 55 848 990 107366 450 534 709 957 108026 42 205 93 407 63 76 740 71 83 917 109029 31 92 165 78 232 413 55 521 93 676 721 71 808 956 110180 268 393 603 17 111004 444 51 581 636 56 777 831 84 94 112023 84 141 356 424 644 708 860 85 113077 323 568 615 803 970.

114088 151 67 230 340 85 521 789 944 52 68 115009 49 97 11341 56 252 337 57 623 63 69 718 52 908 16 116011 137 509 602 846 88 915 117146 278 388 462 608 67 118053 120 296 359 499 803 119119 32 296 335 487 642 941 89 120031 65 739 41 73 853 79 933 121004 87 95 162 66 97 469 74 521 23 615 930 50 122085 114 55 218 380 413 673 75 97 717 70 73 123181 90 416 516 660 71 705 124333 77 492 501 13 38 66 759 832 125033 97 180 261 307 46 95 543 61 619 92 725 74 810 126103 29 39 244 311 14 127171 77 295 786 841 961 128029 100 58 380 529 37 42 84 780 854 73 914 22 50 129015 70 231 58 400 31 90 529 602 41 700 130014 58 68 164 240 424 25 46 722 61 62 75 81 978 131135 329 486 661 708 14 67 837 71 132005 65 81 305 401 519 700 862 929 133117 366 578 79 998 134092 111 83 94 260 488 536 47 612 735 66 83 898 931 84 135026 143 341 556 609 29 803 93 925 31 62 136111 45 263 65 419 74 86 521 24 40 60 646 137002 12 14 101 53 409 38 81 507 24 50 73 679 824 31 32 946 138064 80 190 41 6 551 70 690 815 903 80 139040 145 400 503 628 79 727 835 37 956 140002 71 84 124 247 54 437 46 563 686 834 141145 56 59 429 544 779 858 916 46 142094 157 64 234 74 304 79 572 646 764 95 805 143130 98 236 583 647 96 702 70 983 144003 132 240 79 341 438 618 736 824 66 97 145034 61 292 463 79 713 146067 424 49 82 617 806 147000 34 36 139 226 413 65 521 690 723 48 829 74 920 148083 235 47 90 494 588 678 701 840 922 149020 281 527 45 628 72 734 887 92 150046 109 274 720 884 904 52 151046 79 145 64 253 65 421 47 617 741 83 15139 76 436 659 885 945 153121 83 234 86 347 63 68 497 580 682 708 86 825 985 154045 47 447 88 702.

CIĄGNIENIE POPOŁUDNIOWE

15,000 zł. na Nr. 64087
Po 10,000 zł. na N-ry 73173 108098
Po 5000 zł. na N-ry 23251 81867 93682 140599 151139
Po 2000 zł. na N-ry 10072 10268 13895 14912 35448 37712 37750 38373 48557 50931 54200 66758 [illegible]1588 107027 124397 125489 127240 138779 138955 141002.
Po 1000 zł. na N-ry 798 3829 7933 8577 13832 16964 19984 26767 27395 32678 34272 43632 43660 50635 50753 51874 53128 56807 64051 67661 7117 80248 87402 97238 98419 106656 132912 140540 140741 144163 154211 149334 150792 151801 153133.

Po 250 zł. na N-ry:

48 290 384 486 526 671 739 78 1050 245 76 370 78 482 529 731 823 2117 464 622 71 743 3016 27 122 289 467 535 72 921 83 4072 385 527 45 762 960 72 5018 60 469 534 745 63 859 6200 15 38 89 347 595 610 715 20 79 881 7135 65 296 462 517 21 24 760 79 865 948 1016 28 354 410 580 699 810 9116 44 308 12 499 545 610 746 811 75 901 1084 253 327 52 64 418 58 529 36 53 73 99 644 758 861 938 11065 148 292 357 63 439 554 95 793 12101 641 13015 111 33 96 229 415 648 91 4047 57 80 34 97 389 404 12 500 647 862 15122 81 316 51 79 426 84 575 739 845 16255 374 458 952 17029 31 42 60 93 160 298 421 921 18159 276 412 580 99 633 736 52 19005 111 43 279 433 573 944 70 20044 138 279 524 604 764 813 74 99 21003 34 143 390 556 99 614 74 769 814 92 931 45 47 22189 220 39 43 314 48 57 404 25 568 652 852 89 952 32108 241 352 402 8 19 84 550 752 961 24027 36 53 98 154 56 351 59 402 79 854 57 25323 520 620 71 72 768 850 26063 220 76 315 74 906 24 46 27169 447 52 573 620 89 710 894 922 28068 189 372 84 85 447 571 768 85 29104 34 89 354 557 60 692 726 978 85 30072 92 265 325 420 52 76 639 75 752 98 976 31113 290 364 90 425 603 36 799 902 32067 115 24 223 343 44 77 543 639 92 708 806 74 93 33071 189 299 411 635 58 714 34026 52 282 99 396 480 570 853 35065 233 333 81 519 41 611 760 804 43 78 925 93 36046 209 13 38 92 352 74 420 31 579 679 801 25 51 68 37007 50 57 73 207 55 702 983 38200 98 432 515 60 39086 238 436 686 959 40071 276 469 821 41134 328 82 420 68 675 722 44 62 77 874 914 52 66 70 42019 62 229 33 96 300 27 30 38 547 600 809 28 916 43028 44 99 105 30 57 221 456 94 848 44038 89 249 685 866 45129 280 369 96 97 518 643 712 50 97 808 13 25 31 94 46003 85 102 9 374 408 67 520 704 50 47019 23 66 112 340 432 509 798 48092 300 80 417 533 828 963 49189 202 74 312 421 63 95 558 653 88 773 868 69 86 924 50161 379 507 633 944 51016 33 97 156 73 225 44 54 87 441 64 78 582 744 899 930 52099 161 211 26 82 425 51 591 725 911 53053 207 427 544 46 74 670 723 54092 149 210 38 427 588 603 748 53 62 77 846 55125 458 98 779 91 56226 97 520 997 57340 99 593 645 780 856 982 58006 104 268 373 411 568 751 953 72 59148 62 370 432 844 998 60004 33 39 100 224 331 466 546 643 98 745 955 60 61152 459 60 68 525 803 38 907 62171 574 625 753 55 834 921 27 63092 146 74 208 73 537 41 709 60 875 64023 25 40 270 338 480 598 637 47 717 88 802 33 69 951 65097 101 227 34 40 45 359 503 58 78 772 883 915 66083 100 33 92 206 10 313 60 67 56 228 613 39 706 80 825 67068 109 45 277 394 497 535 670 68128 75 266 328 540 607 848 69082 194 239 57 95 634 129 70308 755 936 91 71012 224 315 510 676 831 51 977 72033 84 159 200 323 86 427 91 569 647 728 46 73066 91 106 13 46 55 211 50 63 495 548 81 626 58 962 74065 253 349 77 431 78 566 70 619 35 718 37 887 95 75024 176 288 452 571 886 917 33.

76008 141 54 320 70 467 517 824 76 79 991 77242 81 304 60 405 582 98 652 831 44 916 41 78023 92 158 250 406 70 594 621 761 869 79318 70 442 525 767 80117 81 94 383 431 84 604 81016 75 103 202 26 46 329 74 634 837 99 976 82224 54 340 403 6 621 91 927 83255 300 79 489 915 84219 340 402 19 36 49 649 85223 316 77 408 54 512 22 683 807 991 86457 545 90 828 72 87172 352 488 729 80 850 88119 329 503 83 622 47 796 89092 290 424 47 77 541 82 722 844 72 924 90095 96 280 500 26 34 70 673 759 90 850 908 61 99 91195 555 659 848 937 92021 31 150 213 47 331 566 871 89 93031 84 93 135 47 505 7 62 630 62 94180 210 418 734 994 95023 41 180 268 69 318 456 519 22 72 644 75 889 96244 458 525 67 696 700 10 78 814 30 90 97054 138 68 85 89 206 10 15 309 79 658 726 47 803 98080 133 285 327 45 67 80 576 762 99122 30 74 410 80 525 868 908 24 100109 232 445 523 60 66 614 724 84 832 101002 49 434 584 605 872 913 82 102003 85 159 249 643 898 936 56 80 103585 680 770 71 74 104010 19 34 79 229 348 550 689 92 723 832 76 105009 35 52 259 78 360 89 415 78 95 545 50 740 904 1656 178 317 578 689 765 827 921 59 107005 6 220 480 664 91 937 108142 47 648 819 109014 37 63 160 96 205 12 47 59 394 411 19 86 617 27 30 789 810 901 110092 178 267 71 809 70 976 96 111179 632 41 720 810 55 937 112090 168 70 559 668 79 113204 339 53 424 47 641 835.

114504 76 646 57 701 966 115123 30 34 278 476 512 79 701 862 116080 206 34 500 651 776 808 65 964 117033 170 217 428 92 555 67 740 92 803 924 118006 156 205 380 426 530 629 65 804 921 81 119144 455 673 706 12 814 982 12059 151 352 711 808 21 981 91 121031 37 73 202 12 26 366 411 98 599 122017 99 172 215 349 458 506 53 606 18 64 774 851 82 123092 98 241 368 70 479 607 95 765 859 124104 337 47 496 631 58 68 736 56 74 902 74 125069 100 309 27 83 425 519 51 644 726 52 126360 487 536 610 719 73 868 907 127772 80 886 95 64 128190 381 555 9 93 815 129087 196 277 404 96 501 23 689 909 94 130018 57 65 545 87 751 873 80 920 75 131205 6 390 522 49 132192 392 475 552 626 45 703 824 52 73 76 902 133040 89 115 69 801 9 75 947 53 134076 182 212 348 455 525 41 675 723 43 59 73 881 92 135014 49 114 290 525 651 742 986 136107 256 70 337 445 569 663 774 814 52 137017 223 82 314 71 660 766 138070 96 134 209 366 84 536 69 653 86 749 70 99 926 87 95 139103 18 78 80 239 396 494 530 609 724 50 140143 74 83 510 555 624 705 977 88 141221 693 855 142001 105 252 374 537 715 29 891 913 15 82 143099 157 60 278 343 408 95 518 651 837 913 94 144286 490 622 837 913 94 145084 242 91 351 492 702 87 982 146008 79 260 71 85 307 62 596 691 708 808 81 147087 140 350 92 52 667 882 99 148008 39 132 213 495 515 36 711 48 875 958 90 95 149180 85 230 41 455 707 936 150028 88 135 44 493 679 738 819 76 151280 426 540 63 66 653 825 980 91 152004 845 62 909 153135 260 472 512 701 883 960 154031 36 393 682 991.

דינסטאָג, ביליגער אויספלוג קיין וואַרשאַ

צוליב די יודישע יום-טובים, אָרגאַניזירט דער היגער „וואַגאָן-לי-קוק" אויף דעם קומענדיגען דינסטאָג אַן אויספלוג קיין וואַרשאַ.

אָפּפאָהר דינסטאָג, 7,28 פריה פון קאַלישער באַהן, אָפּפאָהר פון וואַרשאַ דעמזעלבען טאָג 7,25 אָוענד. דער פרייז אין ביידע זייטען איז 10 זל.

בילעטען צו בעקומען אין „וואַגאָן-לי-קוק" פּיעטריקאָווער 64, ביז מאָנטאָג 1 מיטאָג.

היינט לעצטער ביליגער אויס-פלוג קיין גדיניע

צוליב די פיל אָנפראַגען, קלערט דער היגער „וואַגאָן - לי - קוק" אויף אַז דער אָפּפאָהר קיין גדיניע קען פאַרקומען מיט יעדען נאָר-מאַלען צוג אין היינטיגען טאָג ד. ה. די וואָס גייען אָפּ: 12.57 בייטאָג 4,33 בייטאָג און 9.25 אָוענד פון קאַלישער באַהן.

דער פרייז אין איין זייט, 3 קלאַס איז 8.10 זל. 2 קלאַס 10.60 זל. די אנטיילנעמער געניסען צוריקוועגס פון 80 פראָצענט הנחה, דער צוריק-פאָהר קען פאַרקומען ביז'ן 20 ד. ח.

בילעטען צו בעקומען אין ביוראָ פון „וואַגאָן-לי-קוק", פּיעטרקאָווער 64, היינט פון 10 ביז 1 זייגער בייטאָג.

פּאָפּולערער צוג קיין פּויזען!

דער היגער „וואַגאָן-לי-קוק" אָרגאַניזירט אַן-אויספלוג אויפן צוזאַמענפאָהר פון דאָקטוירים און אויף דער היגעניע-אויסשטעלונג קיין פּויזען.

אָפּפאָהר שבת דעם 23-טען ד. ח. פון קאַ-לישער באַהן אין די נאָכמיטאָג שעה'ן, אָפּפאָהר פון פּויזען מאָנטאָג דעם 25 ד. ח. אין די נאָכ-מיטאָג שעה'ן.

דער פרייז אין ביידע זייטען 3-טע קלאַס איז 12,80 זל, 2-טע קלאַס 19,20 זל. נומערירטע פּלעצער, און אין פּולמאַנאָווער וואַגאָנען.

בילעטען צו בעקומען אין ביוראָ פון „וואַ גאָן-לי-קוק" פּיעטריקאָווער 64, אין די ביוראָ-שעה'ן.

ד"ר הערלער
ספּעצ. פאַר הויט און ווענערישע
קראַנקהייטען און מענער-שוועכע
צוריקגעקעהרט
8 טראַוגוטאַ 8, טעל. 179-89
נעמט אָן פון 8–11 און פון 4–8 אָוונט.
פאַר פרויען אַ ספּעציעלער וואַרטע-זאַל.
אונבעמיטעלטע — לעטשניצע-פרייזן!

צו דער אויפפרישונג פון בלוט

טרינקט עפּליכע מאָל דורבאַנאַר פריהטאַרגענס אַ גלאַז נאַטירליך ביטער וואַסער

Franciszka Józefa

עמפּפעהלט פון דאָקטוירים.

קאַנטאָר ר' יעקב טוריז איז וואַרשאַווער זאַל

אין וואַרשאַווער זאַל, פּאָלודניאָווע 36 וועלען מיר די היינטיגע ימים נוראים האָבען דעם גייסטיגען גענוס צו הערען דעם קאַנטאָר און אָפּערען זינגער יעקב טורין פון בערלין, אַ טייל פון דער הכנסה איז בעשטימט פאַר די פּליטים פון היטלעריש'ען דייטשלאַנד. דער קאַנטאָר טורין בעזיצט אַ שעהנע לירישע טענאָר שטימע. די מתפללים וועלען האָבען אַ נחת רוח הערענדיג די מוזיקאַלישע געזאַנגען, און אַ כאָר אונטער דער לייטונג פון גוט בעקאַנטען דיריגענט לעאָ זעלמאַן.

חנה לערנער און דוד ציידער-מאַן אין לאָדז

נעכטען זענען געקומען אין אונזער שטאָט די ליבלינגע פון לאָדזער טעאַטער-עולם די אַר-טיסטען חנה לערנער און דוד זיידער-מאַן, וועל-כע וועלען פון פרייטאָג ד. 21-טען שפּילען אין לאָדזער „פילהאַרמאָניע טעאַטער" נאָר אויף 5 געצעהלטע פאָרשטעלונגען.

דאָס געווינס 15,000 זל. אין לאָדז

אין נעכטיגען ציהונגס-טאָג פון דער 5-טער קלאַס פון דער מלוכה-לאָטעריע איז דאָס גרעסטע געווינס פון 15,000 זל. אויף נומער 64087 גע-ווינען געוואָרען דורך דריי לאָדזער, דאָס גליק ליכע לאָס האָבען זיי געקויפט אין דער בעקאַנטער קאָלעקטור ס. יאַטקאָ, פּיעטרקאָווער 22 און 66.

קלאַנג-קינאָ
CAPITOL
היינט פּרעזענטירען מיר
דעם גרויסען שלאַגער
טייוועל פון דער גרויסער שטאָט
אין די הויפּט-ראָלען:
EDMUND LOWE
i W. GIBSON
אָנהייב אין געוו.- טעג 4.30 נאָכמיטאָג, שבת און זונטאָג—12.30 אַ זייגער בייטאָג.

פּרעמיערע:
„גאָלדענע חלומות"
די פּאָפּולערע
חנה לערנער
— און —
דוד זיידערמאַן
פון פרייטאָג, ד. 21-טען ד. ח.
אין „פילהאַרמאָניע"
נאָר אויף
5 אויפפירונגען
פּרעמיערע:
„גאָלדענע חלומות"

פעסטשטעלונג

עס ווערט פעסטגעשטעלט דאָס דער צייטונגס-פערקויפער ותן הימעל פּיעטריקאָווער 54 פערקויפט נישט קיין שום היטלערישע צייטונגען פון דייטשלאַנד.

ביקלינג-הערינג — א דייטשער פּראָדוקט

צו דער אויפמערקזאַמקייט פון די קאָנסומענטען (קאָמוניקאַט)

ווי מיר האָבען פעסטגעשטעלט נאָך אַ גרינד ליכער חקירה ודרישה זענען פולשטענדיג בעגריב דעט געוואָרען די פּרעסע-נאָטיצען וועגען די ביקלונג הערינג, אַז זיי זענען אַ דייטשער פּראָדוקט.

דער דאָזיגער סאָרט הערינג ווערט געפאַנגען אין דייטשען ים און ווערט דורך האַמבורג איממ-פּאָרטירט קיין פּוילען.

די קאָנסומענטען ווערען אויפגעפאָדערט צו באָיקאָטירען דעם דערמאָהנט סאָרט הערינג.

דער לאָדזער קאָמיטעט פאַר'ן אַנטי-היט-לעריסטישען ווירטשאַפטליכען קאַמף, (וואָלטשאַנסקאַ 37).

נ. ע. שמעון מאַסע

נעכטען אָוו. איז נאָך אַ לאַנגער קראַנקהייט געשטאָרבען שמעון מאַסע.

דער פערשטאָרבענער איז געווען אַ טעטיגער מיטגליד פון דער יודישער פאָלקס-פּאַרטיי אין לאָדז. געוו. פּרעזעס פון „אָנפּעקציאָנען-פעראיין", מיט-גליד אין די שאַצונגס-קאָמיסיעס אין פינאַנץ-אַמט און אין מאַגיסטראַט איז אויך געווען אַ טעטיגער מיטגליד אין אַ גאַנצע ריהע פילאַנטראָפּישע אינ-סטיטוציעס.

דער טויט פון שמעון מאַסע האָט אין זיינע קריזען אַרויסגערופען אַ טרויער, די פילע פריינד וועלען איהם היינט 1 בייטאָג בעגלייטען צו זיין אייביגער רוה.

זאָל גן-עדן זיין זיין גרינג זיין!

יודען געדענקט!
היטלעריש'ע באַנדעס פּייניגען אייערע ברידער אין דייטשלאַנד,
אייער געוועהר געגען זיי איז באָיקאָט אויף
סחורות פון דייטשלאַנד!

פון דער לאָדזער בערזע

באַנק פּאָלסקי —	—	—	—	83 25
3 פּראָצענטיגע בוראָוולאַנע			—	38.50
4 „	דאָלאַרובקאַ		—	48.35
7 „	סטאַביליזאַציע (אמ.)			51.63
8 „	וואַרשאַווער פאַנד-בריף			43.75
8 „	לאָדזער	„	„	40.75
ענגלישער פונט —	—	—	—	28.30
דאָלאַר – אָפיצ. 6.06,	נישט אָפיצ.	—		6.03
גאָלד-דאָלאַר —	—	—	—	9.03
גאָלד-רובל —	—	—	—	4.72
דייטשער מאַרק	—	—	—	2.09

Dr. med.
Czarnożył
POWROCIŁ
AL. KOSCIUSZKI 69, tel. 224-94.
Godziny przyjęć od 9–10 i od 4–6 popoł.

Dr. med.
H. Różaner
הויט, ווענערישע קראַנקהייטען און מענער-שוועכע
NARUTOWICZA 9, tel. 128-98.
צוריקגעקעהרט.
עמפּפאַנגט פון 8–10 און פון 5–8 אָוו.

זשורנאַליסטען-סינדיקאַט רופט זיינע מיטגלידער צו צייכענען די אינערליכע מלוכה-הלוואה

דאָס צייכנען די מלוכה-הלוואה איז אַ מאָ-ראַלישע פליכט פון יעדען בירגער. אויפ'ן אַפּעל פון דער רעגירונג האָבען זיך געמעלדען מענשען וואָס לעבען פון שווערער אַרבייט. אינדוסטריעלער, סוחרים, פרייע פּראָפעסיעס א. אַנד.

אין צוזאַמענהאַנג דערמיט, האָט דער לאָדזער זשורנאַליסטען-סינדיקאַט זיך געווענדעט צו אַלע סינ-דיקאַט-מיטגלידער מיט דער אויפפאָדערונג, צו נעה-מען אַ לעבהאַפטען אנטייל אין צייכענען די הלוואה צוזאַמען מיט דער געזעלשאַפט, כדי צו שטאַרקען דעם פינאַנציעלען מצב פון דער מלוכה.

די זשורנאַליסטען וועלען אָהן אַ ספק דער-פיהלען זייער חוב פאַרן פאָטער-לאַנד.

וועגען איינשרייבען זיך אויף די העברעאישע אוניווערזיטעט אין ירושלים

די העברעאישע אוניווערזיטעט איז מודיע, אַז די ביטען און די קאַנדידאַטען פון אויסלאַנד אויף דעם אַקאַדעמישען יאָהר 1933/34 וועלען אָנגע-נומען ווערען נאָר ביז דעם 20. סעפּטעמבער (כ"ט אלול). נאָך דעם טערמין וועט די אוניווערזיטעט נישט האָבען די מעגליכקייט צו בעקומען סערטי-פיקאַטען פאַר סטודענטען. די סטודענטען וועלכע ווילען זיך איינשרייבען אויף דעם זומער-סעמעסט ווילען זיך איינשרייבען אויף דעם זומער-סעמעסטער 1934, דאַרפען איינשיקען זייערע דאָקומענטען אין חודש טבת (יאַנואַר).

די איינשרייבונגען אויף די ביאָלאָגישע סעק ציע אויפ'ן יאָהר 1933/34 זענען שוין געשלאָסען.

ראַדיאָ-פּראָגראַם

זונטאָג, ד. 17 סעפּטעמבער 1933

9,30 טראַנסמיסיע פון קראַקאַ, 11,57 צייט סיגנאַל, 12,10 קאָמוניקאַט, 12,15 קאָנצערט, 1,00 טראַנסמיסיע פון פּויזען, 2,30 פּעליעטאָן פון דיר. וואַצלאַוו וואַגנער פון לאָדז, 3,35 פּוילישע מוזיק, 4.00 פּראָגראַם פאַר קינדער, 4,30 גראַמאָפאָן, 5 00 רעפעראַט, 5,15 קאָנצערט, 6,00 גראַמאָפאָן, 6,40 פערשידענעס, 7,00 אוידיציע, 7,40 פּאָסט-קעסטעל, 8.00 אָווענד-קאָנצערט, 8,50 ידיעות, 9 00 אוידיציע, 10,00 קאָנצערט פון טשעכאָטשי-נעק, 10,25 ספּאָרט-ידיעות פון אַלע ראַדיאָ-סטאַציעס אין פּוילען, 10,40 קאָמוניקאַטען, 10,45 קאָנצערט פון טשעכאָטשינעק.

• • •

פון אויסלאַנד

12,00 וויען — סימפ. קאָנצערט, 5,25 מאָסקווא – אָפּערע „טראַוויאַטאַ", 5,25 מאָסקווא– אָפּערע „פאַוסט", 8.00 לייפּציג – אָפּ. פון וועבער, 8 30 מיילאַנד – אָפּערע.

מעלדונג

פועלי אגודת ישראל לאָדז, פּילסודסקיעגאָ 66 דערמיט מעלדען מיר. אַז צוליב דעם גרויסען טרויער, אין וועלכען מיר געפינען זיך היינט צוליב דער פּטירה פון „חפץ חיים" זצ"ל, רופען מיר אָפּ די היינטיגע חנוכת הבית און התחלת הספר, וועלכע האָט היינט געזאָלט פאַרקומען, וועגען טערמין פון דער פייערונג וועט בעזונדערס בעקאַנט געמאַכט ווערען.

די פערוואַלטונג 5017

Dr. med.
A. MAZUR
פּילסודסקיעגאָ 65
צוריקגעקעהרט

די איינציגע ביליגע איינקויפסקוועלע
פון רעיעלען גוטען כשר'ן
וויין און מעהד
איז די לאַנגיעהריגע פירמע „באַרווין"
מענדעל באַרנשטיין
30 נאָוואָמיעסקאַ 30
טעל. 210-58
אויף לאַגער אַ גרויסער אויסוואַהל פון
אַלטע אונגאַרווינען צו די ביליגסטע פרייזען.
בעזונדערע הורט-אַפּטיילונג פאַר ווידערפערקויפער.
אייגענע ראָזינען-ווייַן- און מעהד-פאַבריק
מיין וויין איז אויך צו בעקומען ביי פאָלגענדע פירמען:
י. בעלכאַטאָווסקי, נאַרוטאָוויטשאַ 31
בלאַנקיעט, גלובנאַ 69
גרונדמאַן, זגיערזשער 8
ס. האַכמאַן, זגיערסקאַ 72
ווילטשמאַווסקי, נאָוואָ-זאַרזש. 4
וויינבערג, ברזשעזשינער 43
לייזעראָוויטש, 11 ליסטאָפּאַדאַ 15
נ. פאַרבער, אַנדראַוואַ 2.
ניימאַן-פּינטשעווסקי, פּולנאָצנאַ 12
פּרושעדנאָוועק, פּאָלודניאָווע 14
פּראַשקער, וואָלבאָרסקאַ 31
ראַטהאַלץ. פּלאַץ ריימאָנט
„ראַזווין", צעגעלניאַנאַ 1
שמולעוויטש, באַלוטער מאַרק 1
שיינביין, נאָוואָמיעסקאַ 27

קאמיסיאנס-לאַגער
פון פערשידענע מאָדערן
מעבער
ניעס און גענוצט בעקומט איהר
צו די ביליגסטע פרייזען נור ביי
א. ווייצמאן
שענקעוויטשא 6.
בעמ.: איך קויף אויך פערשידען גע-
נוצט מעבעל, דיוואַנעס, נייה-
מאַשינען, שרייב-מאַשינען,
פעלצען א.ז.וו. 4800

צאהן-ארצט
טאנדאווסקא
51 גלובנאַ 51
(רוג קילינסקיעגאָ), טעל. 174-93
נעהמט אָן צו לעטשניצע-פרייזען פון 9
פריה ביז 8 אָוו. זונטאָג פון 10—12 בייטאָג.
רענטגען - פאָטאָגראַפיעס סאלוקס-
בעלייכטונג. קינסטליכע ציהן.

זעליג קליינ'ס
גלויביגע ווערען גערופען צו
א געמיינזאַמע אַקציע
אויפהיינט, זונטאָג, 4 אַ זייגער נאָכמ.
ביי טעמפעל, נאַרוטאָוויטשאַ 5. 4990

Karol Goeppert

קום מיין פריינד צו קאַראָל געפערט
ס'איז דער יום-טוב גאַרנישט ווייט
און אַ נייעם הוט צו קויפען
איז דאָך שוין די ריכטע צייט.

ניין, איך קויף נישט ערגיץ אַנדערש
כאָטש ס'איז ביליגער אַ זלאָטע
נאָר פון ערשטען שניי און רעגען
ווערט פון קאַפעלוש אַ בלאָטע.

קום מיין פריינד צו קאַראָל געפערט
ס'איז אַנ'אויסוואהל דאָרט פערהאַן
מיט אַ הוט פון קאַראָל געפערט
זעהט מען אויס אַ דזשענטעלמאַן.

נאָר דער הוט פון קאַראָל געפערט
אימפאָנירען אימער קאָן
זומער, ווינטער, הערבסט און פריהלינג
אימער בלייבט ער אין פאַסאָן.

OGŁOSZENIE.

Zarząd m. Łodzi ogłasza przetarg nieograniczony na budowę 3-ch przepustów betonowych na drodze Łódź — Łagiewniki.

Warunki ogólne, techniczne, wzór umowy i oferty oraz projekty przepustów są do nabycia w Wydziale Budownictwa, Plac Wolności Nr. 14, pokój Nr. 35, w godz. od 10 do 12 za opłatą 5 zł.

Wypełnione oferty wraz z kosztorysem składać należy w Wydziale Budownictwa, pokój Nr. 40 do dnia 25 września 1933 r. do godz. 12-ej, w kopertach podwójnych, zapieczętowanych i zalakowanych pieczęcią firmową z napisem: „Oferta na budowę przepustów betonowych" z podaniem nazwy i adresu oferującej firmy.

Koperta zewnętrzna powinna zawierać dowód złożenia wadjum do depozytu Zarządu m. Łodzi oraz drugą kopertę, zawierającą podpisane warunki ogólne, techniczne, wzór umowy, wypełniony kosztorys i ofertę.

Wadjum w wysokości 3% od oferowanej sumy może być złożone w gotówce lub w wartościach, wymienionych w warunkach ogólnych przetargu.

Oferty mogą być składane na budowę jednego, dwóch lub trzech przepustów.

Otwarcie ofert nastąpi dnia 25 września 1933 roku o godz. 12 min. 15 w pokoju Nr. 42.

Zarząd m. Łodzi zastrzega sobie prawo wyboru oferenta, jak również prawo nieprzyjęcia żadnej oferty.

Oferty, nie odpowiadające warunkom przetargu lub złożone po terminie, rozpatrywane nie będą.

Łódź, dnia 17 września 1933 roku.

4992 **Zarząd m. Łodzi.**

מענער צום טרייבען
זייד
קענען זיך מעלדען אין דער זייד-פאבריק
יוזעף קראַטאַשינסקי
פיעטריקאַווער נאָם 104.

Dr. med.
E. Reicher
ספעצ. פאר מענער-שוועכע, קינדערלאָזיג-
קייט-בעהאנדלונג און סעקסועלע בעראטונג
פאלודניאָווא 28, טעל. 201-93
צוריקגעקעהרט.
נעמט אָן פון 8—11 פריה און פון 5—8.
זונטאָג און פייערטאָג פון 9—1.

Dr. med.
M. WARHAFT
23 Gdańska 23
tel. 173-45
צוריקגעקעהרט.

צאהן-ארצט
Rozin - Reichowa
צוריקגעקעהרט
זגערזשער 38
(נעבענאיבער זגערזשער 15)
נעמט אָן פון 10—2 מיטאָג און פון 4—7
נאָכמ. צו לעטשניצע-פרייזען.

Fabryka Mebli Lekarskich i Dentystycznych
JULJUSZA BRAUNA
דער פאבריקס-לאַגער איז געוואָרען איבערגע-
טראָגען פון פיעטריקאווער 118
אויף פיעטריקאווער 106, טעל. 208-55
שטענדיג אויף לאַגער מעבעל פאר דאָקטוירים
און דענטיסטען. אָנטנעמונג צו ניקלען, צו פאַר-
טירען, פאַרזילבערן, פערמעשען און פערקופערן.

צאהן-ארצט
St. Gelberg
14 זאוואדזקא 14, טעל. 108-33
צוריקגעקעהרט
נעהמט אָן פון 10—2 און פון 4—7 אָ.ו.

Dr.
J. HERSZFINKIEL
זשעלאָזנאַ 8a
טעל. 111-87
צוריקגעקעהרט

כירורגישער קאַבינעט
Dra med.
M. Kantora
איז געוואָרען איבערגעטראַגען
אויף זשעלאָזנאַ 5
טעל. 112-22
נעהמט אָן פון 1—3 און פון 6—8 אָוו.
לעטשניצע-פרייזען.

Nowootworzona wytworna
Szkoła Tańców Salonowych i gimnastyki rytmicznej
warszawskiego nauczyciela,
choreografa ST. KŁOSOWSKIEGO
די קאַנצעלאַריע נעמט אָן איינשרייבונגען און ערטיילט גענויע אינפאָרמאַציעס
טעגליך פון 10.30 ביז 9 אָוועגד.
לאָדז, שענקעוויטשא 61, פראָנט, טעל. 248-44. נידריגע פרייזען.
בעמערקונג: דאָס לאָקאַל פון דער שולע איז אַזוי איינגעאָרדענט, אַז
עס דערלויבט אינדיווידועל צו לערנען.

ווינטש-
קאַרטע?
אין אַ גרויסען אויס-
וואַהל צו ביליגע
פרייזען
17 פאָלודניאָווע 17

שלאָסערייי-
אַרבייטען,
ווי אויך אויטאָגענישע
שווייסונגען, מעטאַל-
בעאַרבייטונגען, מאַ-
שינען-מיילען
פיהרט אויס בילינ
J. REDER, Łódź
קאָנסטאַנטינער 11/13

וויכטיג נייעס
פאַר לאַנגגעקליידעטע בעפעלקערונג!
איהר דאַרפט שוין נישט טראָגען קיין סאַנדיים-מלבושים
דען איך דער געוועזענער געשעפטס-אָנפיהרער פון דער
בעוואוסטער פירמע ה. מענדראַווסקי האָב צוליב
זיין אָפרייזע נאָך ארץ-ישראל ערעפענט אַ געשעפט פון
יודישע לאַנגע מלבושים
מיט גוטע בעסטעלטע ארבייט און גאַראַנטירטע צופרי-
דענהייט אויך פאַר נישט טייערערע פרייזען ווי סאַנדייסע.
איך בעזיץ שטענדיג אויף לאַגער אַלערליי יודישע מלבושים.
אויך גאַנצע אויסשטייערס פאַר חתנים. — אויף פערלאַנג ווערט
אויסגעפערטיגט אין פערלויף פון 24 שעה. געדענקט די אַדרעס:
אביגדור וואַרטסקי, לאָדז
פּולנאָצנא 5 אין הויף. סאָלידע בעדינונג.
וויכטיג פאַר עלענטע געקליידעטע! אין מיין געשעפט ווערט
אויסגעפערטיגט מלבושים לויט די נייעסטע פאַסאָנען.

זיכערע הילף און א רפואה!
אהן אפעראַציע, אהן בלוט, אהן אַ מעסער און אהן בלוט-פער-
גיסונג פאַר קראַנקע אויף ברוכען, פאַר מענער, פרויען און
קינדער, פערשידענע קאַליקעס און גוף, פאַר הויקערס און פיס.

פערלאָזט נישט די קראַנקהייט, ווייל
דער ווינקעל-ברוך ווערט גרוים ווי אַ
מענשען-קאָפּ, און עס פאַלט אַריין אין דעם זאַק
איז דער קראַנקער אין אַ גרויסער סכנה, דורך
פערדרייען די קישקעס ווערט ער פּלוצלינג און
שטאַרבט. ספּעציעלע גומענע היילבאַנדאַזשען
בעזייטיגען זיכער דעם שווערסטען ברוך, אויך
פאַר הויקערס, לייטונגען ספּעציעלע היילגאָרסעטן
און אַפּאַראַטען פאַר פערקרימטע פיס און פלאַט-
פיס, ווי אויך קינסטליכע גומענע פיס.
עמפפאַנגט טעגליך פון 9 פריה ביז 7 אָוועגד.

איינציגע אָרטאָפּעדישע הייל-אַנשטאַלט
Specialist Dyr. J. RAPAPORT, Ortoped
פון לעמבערג
Łódź, Wólczańska 10, tel. 221-77, front, parter.
בעמערקונג: דאָס פּערזענליכע ערשיינען פון די קראַנקע איז אומבעדינגט
נויטיג. דיפּלאָמען האָבען אויסגעשטעלט פאָלגענדע אוניווערזיטעטס - פּראָפעסאָרען:
פּראָפ. ד"ר באַראַנטש, פּראָפ. ד"ר י. מאַרישלער, פּראָפ. דר בר.
קיעלאַנאָווסקי און אויך אַנדערע.
מיר נעהמען אויך אָן פּערזיכערטע פון דער קראַנקען-קאַסע.

דאַנקזאַגונג.
דערמיט דריק איך אויס מיין בעסטען דאַנק דעם גרויסען ספּעציאַליסט ה' דיר.
י. ראַפּאַפּאָרט, וואוינהאַפט אין לאָדז, וואָלטשאַנסקא 10 פאַר זיין גענצליך אויס-
קורירען מיך פון אַ שווערער ברוך-קראַנקהייט. היינט פיהל איך מיך גענצליך געזונד.
א. כראהן, רב.

ס'ווערט געזוכט קוואַליפיצירטע שטרי-
קער-אַרבייטער צו 9-ער און 10-ער מאַ-
שין, שענקעוויטשא 39 ראַבינאָוויטש.

נויטיג אַ שפּולער (ריין) האַנד און
אַרויסצונעמען אויף האַנד אָדער קראַפּט.
קאָסטשעלני 4 ביים סוועטער-מאַכער.

ראַקאַלעז
איבערצוגעבען אַ בעקוועהם צימער
פאַר עטליכע פערזאָן צו אַרבייטען. צו
ערפאַהרען ביי מעשענבערג, בזשעזינער 40

צום שלאָפען אין אַ בעזונדער צי-
מער פאַר אַ יונגעמאַן אָדער פרייליין.
זשעראָמסקיעגאָ 17, וו. 24. 4994

צו פערדינגען אַ געמוירטע שאָפּע
6½X4 מעטער מיט אַ 3 פערד-קראַפט
סיגען מאָטאָר אינסטאַלירט. צו ערפאַהרען
זגערזשער 94, ביים ווירט. 3988

פערשידענעס
אַ פליס פון דייטשלאַנד (אַ לאָרוזער)
א גוטער קראַפט האַנד-שערער זוכט אַרבייט.
מעלדען טעל. 236-98. 4987

אַ פע-דע-מאַשין 10—120 פּאַסט ניי
מיט אַ פליסען מאַשינדעל ביליג צו פער-
קויפען. 11-טער ליסטאָפּאַד 6, וו. 18.

עס איז פערלוירען געוואָרען אַ
נאָכנאַהמע נומ' 3614 פון 19/8 אויף
דער סומע 208.75 זל. פון דער עקספּע-
דיציע מאָנדרעלבוים. באַרוך, פּיעטריק. 19

פרייע פּאָסטענס
ס'ווערט געזוכט אַ קוואַליפיצירטע
מאַשין-נייהערין צו סוועטערס ביי רייז,
דרעווגאָווסקא 11. 4989

עס ווערט געברויכט אַ לערן-מיידעל
צו סוועטערס. צו ערפאַהרען ביי יאַנושע-
וויטש, אַלטער מאַרק 3. 5003

עס ווערען געזוכט קוואַליפיצירטע
שטריקער-אַרבייטער. וואַרשאַווסקי, פּאָל-
נאָצנא 12, לינקע אָפיצינע, 1. איינגאַנג,
1. שטאָק. 5007

אַ רעפּעזירקע און א מאַשין - נייערין
ווערען געזוכט, סאַמאָרסקא 41 וו. 39
ביי צוקער. 5022

צו פערקויפען אַ פע-דע קראַפט 140
צמ. ברייט און א בע-יאָט מוסטער מאַשין
וויל איך קויפען זאָפאָרט אַדרעס צו ער
פאַהרען אין אדמיג. 5018

אַ סוועטער-אַרבייטער ווערט געברויכט
ביי ראָכמאַן, פּולנאָצנא 4, לינקע אָפיצינע,
3 שטאָק, וו. 24.

ס'ווערט געזוכט אַ שטריקער און אַ
האַנד-שפּולערין. צו ערפאַהרען אָגראָדאָ-
וואַ 10 רעכטס, 1-ער איינגאַנג.

ס'ווערט געזוכט אַ קוואַליפיצירטער
שטריקער און א גוטע האַנד-שפּולערין,
זשעראָמסקיעגאָ 75 ביי פינקעלשטיין.

ס'ווערט זאָפאָרט געברויכט קוואַליפי-
צירטע האַנד-נייהערינס און אַ מאַשינערין
ווי אויך אַ לערן-מיידעל צו ס'וויטערס.
קאַמיענגא 18, 2 טויער, 3 שטאָק וו 54

א קוואַליפיצירטע אויספּערטיגערין צו
טריקאָטאַזש ווערט געזוכט. צו ערפאַרען
אַלעקסאַנדריסקא 32, אָפיצינע 3-טער
שטאָק וו. 19. 5011

נויטיג אַ שטריקער-אַרבייטער ווי אויך
נעם איך אָן רענדעראויף אַ 9-ער שטריק-
מאַשין. צו ערפאַהרען קאָנסטאַנטינער 49,
פראָנט, 3. שטאָק וו. 17. 5614

קליינע אַנאָנסען
1 זלאָטי אַנאָנס ביז 15 ווערטער 1 זלאָטי

PLATERUJĘ – srebrzę łyżki, nożo, widelce, ostrzenie: brzytew, żyletek, nożyczek, noży itd. tanio – gwarancja – szybko. Linkowski, Piotrkowska 120. 5004

Zagubiony został weksel na zł. 25.– wyst. M Radoszycki, pł, 20/9–1933. Weksel unieważniam. Zwrócić takowy do Sz. Wyszeodskiej, Piotrkówska 79. 1009

אַנאָנסען-פרייז פאַר אַ מילימעטער-שורה
פאַר'ן טעקסט—18 גר. פרייטאָג און ערב-יו"ט—24 גר. אין דער זייט שפּאַלטען
אין טעקסט—40 . . . . . . 60— 4
זאַב'ן טעקסט—12 . . . . . . 18— . . . . .
אויספער דער שטאָדט 50 פראָצ. טייערער, אויסלאַנד 100 פראָצ. טייערער. מעלדונגען — 10 גר. אַ וואָרט

נעקראָלאָגען—20 גר. אַ מ/מ
(אין דער זייט שפּאַלטען)
קליינע אַנאָנסען ביז 15 ווער-
טער 1 זל. יעדעס ווייטערדיגע
וואָרט — 10 גר.

אַבאָנאַמענטס-פרייז:
אין לאָדז — 4 זלאָטעס אַ חודש
מיט אָפּטראָגען אַ היים. אויף דער
פּראָווינץ — 5 זל. א חודש; אין
אויסלאַנד 7 זל. אַמעריקע—1 דאָל.

פּעהלערן, וועלכע ענדערן נישט
פּרינציפּיעל דעם אינהאַלט פון
דער אַנאָנס בערעכטיגען נישט
צום איבערדרוקען די אַנאָנס אָדער
צוריקצוצאָהלען פאַר דעם אַנאָנס

פאַר'ן אינהאַלט און טעקסט
פון די אַנאָנסען איז דער
פערלאַג נישט פעראַנט-
וואָרטליך. די אדמיג. איז
אָפען בייטאָג און ביינאַכט.

Za wydawnictwo „Najer Folksblat", spółdz z odp. udz. Ch. J. Brzustowski i D. Silberberg — Redaktor odpowiedzialny: Ch. Kaufman

Czcionkami i druk. rotac. „Najer Folksblat", Piotrkowska 21.